

แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
จังหวัดพิษณุโลก

นางศศกร บุญยานันต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Guideline for Development of Farmer Registration and Update Information
in Phitsanulok Province**

Mrs Sasakorn Bunyanan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
จังหวัดพิจิตร โลก

ชื่อและนามสกุล นางศศกร บุญยานันต์

แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร

สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลี นิลวิเศษ

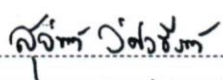
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. ปริญญารัตน์ ภูศิริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลี นิลวิเศษ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย นางศศกร บุญยานันต์ รหัสนักศึกษา 2579000270

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลี นิลวิเศษ

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร (2) ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (3) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (4) ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ 1) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร จนถึงปี 2558 โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 80,305 ครัวเรือน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 ราย โดยใช้สูตรของ Taro Yamane และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และ 2) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล จำนวน 70 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า (1) เจ้าหน้าที่เป็นเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่เท่ากัน อายุเฉลี่ย 42.56 ปี ส่วนมากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี รับผิดชอบเกษตรกร เฉลี่ย 1,147.21 ครัวเรือนต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน เกษตรกรเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุเฉลี่ย 46.91 ปี จบระดับประถมศึกษา เกือบทั้งหมดเป็นลูกศิษย์นาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยเฉลี่ยขึ้นทะเบียนเกษตรกรมาแล้ว 5.59 ปี ขณะที่ระดับการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่จากสื่อมวลชนอยู่ในระดับน้อย ส่วนเกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแอปพลิเคชัน Line/Facebook ในระดับน้อยที่สุด (2) เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 74.3 มีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด และเกษตรกร ร้อยละ 73.0 มีความรู้ในระดับมาก (3) ในภาพรวมเจ้าหน้าที่และเกษตรกรมีความคิดเห็นมากที่สุดเหมือนกันในประเด็นในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (4) เจ้าหน้าที่พบปัญหาเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากยังไม่ทราบแน่ชัดว่าจะได้รับประโยชน์อะไรมากที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ต้องประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น ส่วนเกษตรกรพบปัญหาเรื่องไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และเสนอแนะให้เจ้าหน้าที่เข้าไปสร้างความเข้าใจให้เกษตรกรในพื้นที่เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้สื่อที่เข้าใจง่าย

คำสำคัญ แนวทางพัฒนา ทะเบียนเกษตรกร จังหวัดพิษณุโลก

Thesis title: Guidelines for Development of Farmer Registration and Update Information in Phitsanulok Province

Researcher: Mrs. Sasakorn Bunyanan; **ID:** 2579000270 ;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development) ;

Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor ;

(2) Dr. Pornchulee Nilvises, Associate Professor; **Academic year:** 2015

Abstract

The objectives of this study were to study (1) social and economic personal fundamental state of farmers and agricultural extension officials in Phitsanulok Province; (2) their knowledge and understanding of the farmer registration and update information; (3) their opinions on the farmer registration and update information; and (4) their problems, suggestions, and guidelines on the development of the farmer registration and update information for agricultural extension.

The population in this study consisted of 2 groups:-Group 1 were farmers in 80,305 households who were registered with Agricultural Extension Department as a farmer in Phitsanulok Province up to the year 2015 operated by Phitsanulok Office of Agriculture. The sample size was specified by Taro Yamane Formula, and 204 samples were selected by using simple random sampling methodology; and Group 2 were 70 agricultural extension officials in Phitsanulok Province. The data were collected by interviewing the studied samples using structured interview form and setting group discussion. The statistical methodology used to analyze the data was maximum value, minimum value, frequency, percentage, mean, and standard deviation, including qualitative analysis using data classification.

The findings of this study were as follows: (1) the number of the studied female agricultural extension officials was equal to the number of the studied male ones. Their average age was 42.56 years. Most of them were educated at bachelor degree level. The average number of farmer households whom they took responsibility for was 1,147.21 family households per 1 agricultural extension official, while the studied farmers were more female than male. Their average age was 46.91 years and they were educated at primary level. Almost all of them were a client of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. The average period of their being a registered farmer was 5.59 years. They received the information on the farmer registration and update information at low level from mass media and at the lowest level from Line/Facebook Application. (2) 74.3% of the studied agricultural extension officials had knowledge of the farmer registration and update information at the highest level, while 73.0% of the studied farmers had knowledge of the farmer registration and update information at high level. (3) On the whole, the studied officials and farmers had the same opinion at the highest level in the issue of the role performance of the agricultural extension officials. And (4) The studied officials faced a problem at the highest level that farmers would not participate in the registration and update information if they did not know exactly what advantages they would receive. They made a suggestion that the importance of the farmer registration and update information should have been made public more, while the studied farmers faced a problem that they did not understand rules/principles and conditions of the farmer registration and update information. They made a suggestion that agricultural extension officials should have visited the farmer households whom they took responsibility for to make them understand the rules/principles and conditions of the farmer registration and update information through media which were easy to understand.

Keywords: Guidelines for Development, Farmer Registration, Phitsanulok Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและการชี้แนะที่เป็นประโยชน์ จากรองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และใคร่ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พรชุลี นิลวิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนทำให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์ และบุคลากรในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรจังหวัดพิษณุโลกทุกท่าน และเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก ที่ให้ความร่วมมือสนับสนุน เสียสละเวลา และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวทุกคน ที่เป็นกำลังใจ คอยให้ความช่วยเหลือและห่วงใยด้วยดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยมีความตั้งใจ อดทน และมีความมุ่งมั่น ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ เกษตรศาสตร์มหาบัณฑิตรุ่น 15 ในมิตรภาพ ความรู้ ความเข้าใจ และคำแนะนำที่มีประโยชน์ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรให้เกิดประโยชน์สูงสุด หากผลการวิจัยนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุง แก้ไขในการศึกษาครั้งต่อไป

ศศกร บุญยานันต์

กันยายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	10
การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร.....	13
บริบทของจังหวัดพิษณุโลก.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	46
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่และ เกษตรกร.....	46
ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร.....	61
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร.....	70
ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก.....	87
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปการวิจัย.....	98
อภิปรายผล.....	107
ข้อเสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	118
ก แบบสัมภาษณ์.....	119
ข แบบสัมภาษณ์สำหรับเกษตรกร.....	130
ค แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่.....	143
ง ประเด็นสนทนากลุ่มย่อย สำหรับเกษตรกร.....	156
จ ประเด็นสนทนากลุ่มย่อย สำหรับเจ้าหน้าที่.....	159
ฉ เฉลยคำตอบ ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร.....	163
ประวัติผู้วิจัย.....	166

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จังหวัดพิษณุโลก..... 27
ตารางที่ 2.2	แสดงการใช้ที่ดินของจังหวัดพิษณุโลก..... 29
ตารางที่ 2.3	แสดงการแบ่งการปกครองของจังหวัดพิษณุโลก..... 30
ตารางที่ 3.1	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จนถึงปี 2558 (จังหวัดพิษณุโลก)..... 37
ตารางที่ 4.1	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร..... 47
ตารางที่ 4.2	สภาพทางสังคมของเจ้าหน้าที่..... 49
ตารางที่ 4.3	สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร..... 51
ตารางที่ 4.4	ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่..... 55
ตารางที่ 4.5	ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร..... 58
ตารางที่ 4.6	ระดับการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร..... 60
ตารางที่ 4.7	ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร..... 61
ตารางที่ 4.8	ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร โดยพิจารณาจากจำนวนคะแนนที่เกษตรกรตอบถูก..... 68
ตารางที่ 4.9	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข)..... 70
ตารางที่ 4.10	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน)..... 75
ตารางที่ 4.11	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ)..... 81
ตารางที่ 4.12	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่)..... 84

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในแต่ละด้าน.....85
ตารางที่ 4.14	ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร..... 87
ตารางที่ 4.15	ปัญหาของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร91

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แผนผังแสดงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	16
ภาพที่ 2.2 แผนผังและขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน	22
ภาพที่ 2.3 แผนที่จังหวัดพิษณุโลก	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพราะอาชีพภาคการเกษตรเป็นแหล่งสร้างรายได้ของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศและเป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคของคนในประเทศ แต่การพัฒนาภาคการเกษตรที่ผ่านมา พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มของผู้มีรายได้น้อย เนื่องจากการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรยังขึ้นอยู่กับความเสี่ยงจากปัจจัยต่างๆ อาทิ อุทกภัย ภัยแล้ง โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด รวมไปถึงความผันผวนของราคาสินค้าการเกษตร เป็นต้น ทำให้เกษตรกรต้องประสบปัญหาการขาดทุน รายได้ลดลงแต่ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสภาพปัญหาดังกล่าว แต่เนื่องจากภาครัฐยังไม่มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรของเกษตรกรทั้งการถือครองที่ดิน สถานที่ตั้งแปลงและประเภทกิจกรรมการเกษตร ทำให้โครงการและมาตรการต่างๆ ที่ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรเกิดความซ้ำซ้อน และมีปัญหาอุปสรรคในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของมาตรการและโครงการนั้นๆ ภาครัฐจึงมีการพิจารณาจัดทำโครงการจัดทำทะเบียนเกษตรกรและบัตรประจำตัวเกษตรกร พ.ศ. 2544 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2555 ข, น.1)

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือนให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันพร้อมสำหรับนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานตามโครงการ มาตรการต่างๆ ของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ พัฒนางานด้านการเกษตร ตลอดจนเป็นฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2552 และปรับปรุงต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (กรมส่งเสริมการเกษตร 2552, น.1)

ในปี 2555 กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการจัดทำโครงการสมุดทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ 10 จังหวัดนำร่อง ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น นครศรีธรรมราช เชียงรายและจังหวัดพิษณุโลก รวม 178 อำเภอ และขยายผลให้ได้ครบทุกครัวเรือนทั้งประเทศในปี 2556 เพื่อให้เกษตรกรมีสมุดทะเบียน

เกษตรกรไว้ประจำครัวเรือนและเพื่อให้เกษตรกรรู้วิธีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและรู้ประโยชน์ของสมุดทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร 2555 ก, น.1)

จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 6,759,909 ไร่ แบ่งการปกครองเป็น 9 อำเภอ 92 ตำบล 1,048 หมู่บ้าน ประชากร 858,988 คน 314,768 หลังคาเรือน และมีครัวเรือนเกษตรกรจำนวน 80,305 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.62 ของหลังคาเรือนทั้งหมด มีที่ดินทำการเกษตร 8,792,640 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.64 ของพื้นที่ทั้งหมด (สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก: 2557)

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก ได้ดำเนินการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง และดำเนินการจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรตามนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานภาคการเกษตรของรัฐบาล และสามารถนำฐานข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในมิติต่างๆ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลแก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งนี้สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลกได้สรุปปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรบางรายไม่ได้แจ้งพื้นที่ถือครองหรือแจ้งข้อมูลไม่ครบถ้วน บางรายไม่แจ้งกิจกรรมด้านการเกษตร และบางรายมาแจ้งปรับปรุงล่าช้า เป็นต้นซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากการรับข่าวสารที่ไม่ทั่วถึงและความไม่เข้าใจของเกษตรกร ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้เกิดความคลาดเคลื่อน อีกทั้งจำนวนเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ครบตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลกจึงมีนโยบายในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นรายแปลงมากขึ้น โดยเน้นผ่านสื่อบุคคลที่สำคัญขององค์กรคือ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เจ้าหน้าที่ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในเรื่องของขั้นตอน หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข วิธีการและเอกสารที่ใช้ ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตลอดจนต้องทำให้เกษตรกรเห็นความสำคัญและสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันคั้งนั้น การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาวางแผนกระบวนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

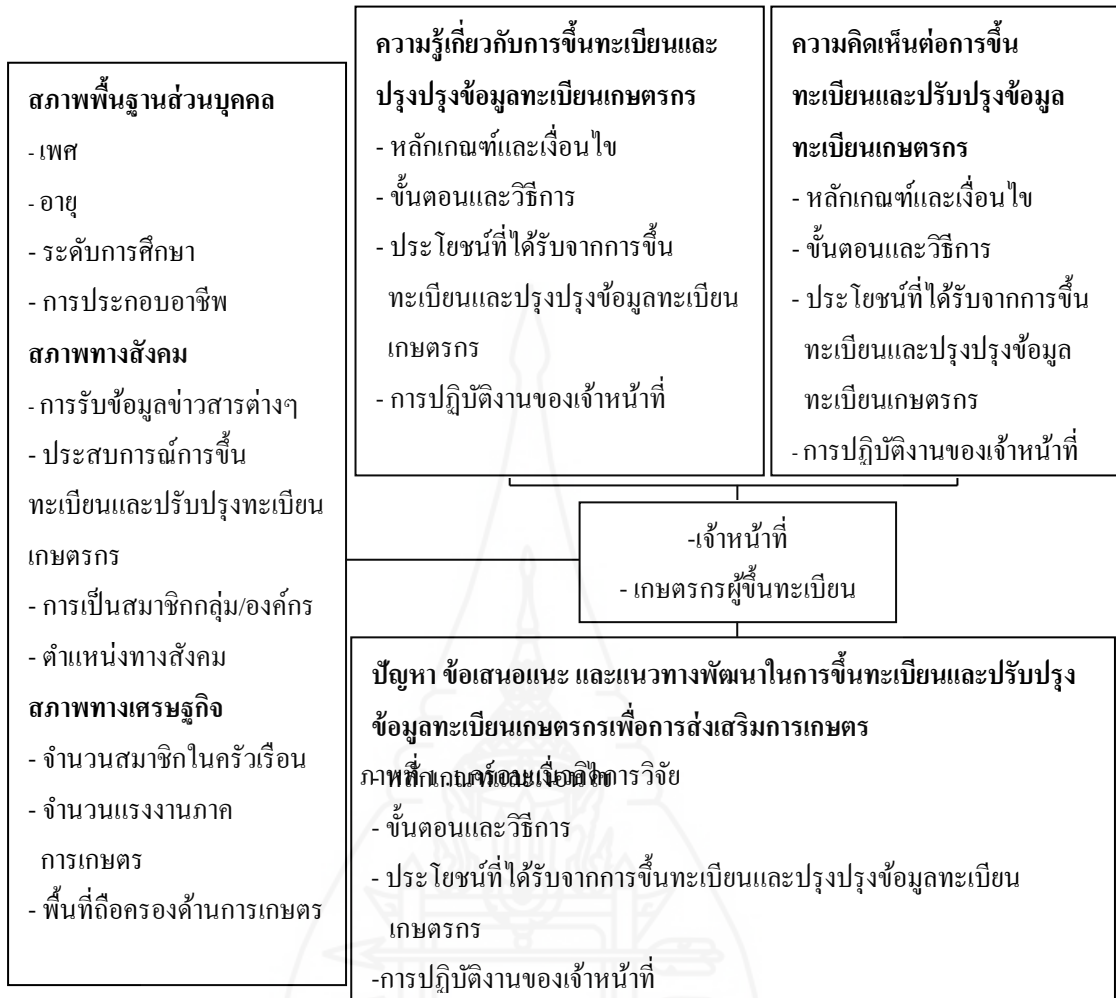
2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

2.4 เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก มีขอบเขตดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำนวน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (2) ขั้นตอนและวิธีการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (3) ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและ(4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

4.2 ขอบเขตเชิงพื้นที่ เป็นการศึกษานักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล และกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลกเท่านั้น

4.3 ขอบเขตเชิงระยะเวลาผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล และกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลก ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2559

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 เจ้าหน้าที่ หมายถึง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล

5.2 ความคิดเห็น หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกและตามข้อเท็จจริง เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

5.3 ความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

5.4 เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลกที่ประกอบกิจกรรมทางการเกษตรและขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในฐานะข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2558 ของกรมส่งเสริมการเกษตร เฉพาะในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

5.5 แบบ ทบก.01 หมายถึง แบบคำร้องสำหรับรับขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

5.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียน หมายถึง หัวหน้าหรือสมาชิกหรือบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบหรือได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร

5.7 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การที่เกษตรกรยื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยใช้แบบ ทบก. ของกรมส่งเสริมการเกษตร

5.8 การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลในระบบและในสมุดทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เพื่อให้ข้อมูลถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

5.9 ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร หมายถึง ประโยชน์จากการได้รับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช การเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล และประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

5.10 ทะเบียนเกษตรกร หมายถึง ข้อมูลของเกษตรกรที่ได้รับการบันทึกข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ

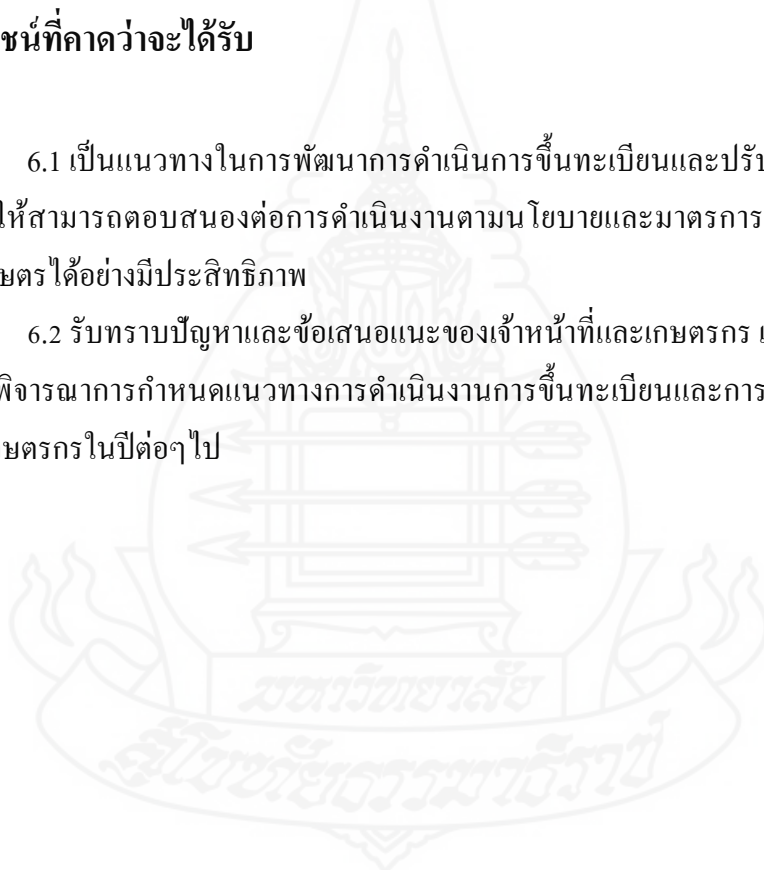
5.11 สมุดทะเบียนเกษตรกร หมายถึง เอกสารที่ใช้แสดงสถานะภาพการเป็นเกษตรกร ออกให้ภายหลังจากที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว ออกให้โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.12 เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างประจำ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้อื่นที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนแล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นผู้รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ทั้งนี้ผู้รับขึ้นทะเบียนจะเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่ได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่างๆของภาครัฐในภาคการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 รับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพิจารณาการกำหนดแนวทางการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในปีต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
3. การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
4. บริบทของจังหวัดพิษณุโลก
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมาอธิบายได้ดังนี้

1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

ปารินัตร ตั้งพันธ์ประเสริฐ (2550, น.7) อธิบายว่า ทฤษฎีความรู้ ของ Immanuel Kant แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1.1.1 ความรู้ไม่ได้เกิดจากประสบการณ์ แต่เริ่มต้นจากประสบการณ์ โดยการเรียนรู้และสังสมประสบการณ์เช่นเดียวกับปลาที่อาศัยน้ำในการมีชีวิตอยู่ ทั้งที่ไม่ได้เกิดจากน้ำ

1.1.2 คนเรามีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ หัว-ตัว-เท้า หรือส่วนบน-กลาง-ล่าง เช่นเดียวกับความรู้ มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ความรู้สึกหรือประสาทสัมผัส ความเข้าใจ และเหตุผล รวมองค์การทั้ง 3 เข้าด้วยกันจึงเป็นความรู้ โดยความรู้สึกส่งผลถึงความเข้าใจ ความเข้าใจส่งผลถึงเหตุผล และเหตุผลส่งผลถึงความรู้

1.2 ความหมายของความรู้

มีผู้ให้ความหมายของความรู้ สรุปได้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของ “ความรู้” หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาค้นคว้า หรือประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งทักษะความสามารถในการสร้างความเข้าใจจากการได้รับประสบการณ์จากการได้ยิน ได้ฟัง ได้คิด หรือได้ปฏิบัติ

กิริติ ยศยิ่งยง (2549, น.4) ให้ความหมายของความรู้คือ ความคิดของคนแต่ละคนที ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความเข้าใจ และนำไปใช้ในการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ และสรุปผล จนได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, น.16) ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าเป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนเพียงแค่จำได้ อาจโดยการนึกได้ โดยการมองเห็น หรือโดยการได้ยินและจำได้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีโครงสร้างมาตรฐานวิธีการแก้ปัญหา กฎเกณฑ์ เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความรู้ คือ ความสามารถในการจดจำข้อเท็จจริง ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์และเวลาในการจดจำรายละเอียดเรื่องราวจากการกระทำต่างๆ ที่บุคคลได้รับรู้มาและเก็บไว้เป็นความจำที่สามารถถ่ายทอดต่อไป และสามารถวัดความรู้ได้โดยการระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ เหล่านั้น แล้วแสดงออกมาได้

1.3 ระดับความรู้

Bloom และคณะ อ้างถึงใน วิกรม อารีราษฎร์ (2547, น.14) ได้ทำการศึกษาวิจัยและแบ่งพฤติกรรมความรู้ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงตามลำดับตามความสามารถจากต่ำไปสูงไว้ดังนี้

1.3.1 ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการรู้ลึกหรือการจำได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความหมายในเรื่องนั้นๆ ซึ่งแยกออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง หลักการ และวิธีดำเนินงาน

1.3.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องต่างๆ ได้ ทั้งในด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ โดยแบ่งเป็น การแปลความ การตีความ และการขยายความ

1.3.3 การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้พบเจอมา เช่น แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ได้

1.3.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนประกอบย่อยของเรื่องราวต่างๆ เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการ หรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ

1.3.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยมาดัดแปลง สร้างสรรค์ หรือปรับปรุงของเก่า ให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน มีและคุณค่ามากขึ้น

1.3.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าของความคิดอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นการตัดสินว่าอะไรดีไม่ดียังไรใช้หลักเกณฑ์เชื่อถือได้โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในและภายนอก

1.4 การวัดความรู้

การวัดความรู้ซึ่งมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับลักษณะของความรู้ นั้น ซึ่ง แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมากในการวัดความรู้ (อ้างใน สุมลมาลย์ เดียวไป. 2545)

ลักษณะของแบบทดสอบมีแตกต่างกันมาก ทั้งจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ และรูปแบบการนำไปใช้ ซึ่งถ้าแบ่งตามลักษณะทางจิตวิทยาที่ จะสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1.4.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจตามพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างเอง (Teacher – made Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างกันโดยทั่วไปเมื่อต้องการใช้ก็สร้างขึ้นใช้แล้วก็เลิกกันถ้าจะนำไปใช้อีกก็ต้องดัดแปลงปรับปรุงแก้ไข เพราะเป็นแบบทดสอบที่ยังขาดคุณภาพ

2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการ หรือวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเมื่อสร้างขึ้น แล้วมีการนำไปทดลองสอบ วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ หลายครั้งเพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพดีมีความเป็นมาตรฐาน สามารถไปใช้วัด ได้กว้างขวางกว่าแบบทดสอบที่ครูเป็นผู้สร้างแบบทดสอบมาตรฐานจะมีความเป็นมาตรฐานอยู่ 2 ประการคือ

(1) มาตรฐานในการดำเนินการสอบ เพื่อควบคุมตัวแปรที่จะมีผลกระทบต่อคะแนนของผู้สอบ ดังนั้นข้อสอบมาตรฐานจึงจำเป็นต้องมีคู่มือดำเนินการสอบไว้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับผู้ใช้ข้อสอบ

(2) มาตรฐานในการแปลความหมายคะแนน เพราะข้อสอบมาตรฐานมีเกณฑ์สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า เกณฑ์ปกติ (Norm)

1.4.2 แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Test) แบบทดสอบนี้ ใช้สำหรับวัดสมรรถภาพของสมองด้านความรู้ ความสามารถ และการมีความสามารถพิเศษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1) แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถทางวิชาการ ว่าถนัดในวิชาอะไร ทำให้จะแสดงถึงความสามารถในการเรียนทางแขนงวิชานั้น

2) แบบทดสอบความถนัดพิเศษ (Specific Aptitude Test) ที่ใช้วัดความสามารถพิเศษของบุคคล เช่น ความถนัดทางศิลปะ ความถนัดทางดนตรี ความถนัดทางวิหะหรือความถนัดทางการแพทย์ เป็นต้น เพื่อใช้ในการแนะแนวทางการเลือกประกอบอาชีพ

1.4.3 แบบทดสอบบุคคล-สังคม (Personal – social Test) ใช้วัดการปรับตัวเข้ากับสังคมและบุคลิกภาพของบุคคล

1) แบบทดสอบความเรียง (Essay Test) แบบทดสอบแบบนี้ผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงคำตอบเอง โดยจะมีการกำหนดคำถามให้

2) แบบทดสอบตอบสั้น และเลือกตอบ (Short Answer and Multiple Choice Test) แบบทดสอบแบบนี้จะให้ตอบแบบสั้นๆ หรือให้ผู้ตอบต้องเลือกตอบ ตามคำตอบที่กำหนดมา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ แบบให้ตอบสั้น (Short Answer Item) แบบถูก-ผิด (True – False Item) แบบจับคู่ (Matching Item) แบบเลือกตอบ (Multiple Choice Item) โดยกำหนดคำถามให้

1.4.4 กรณีแบ่งตามลักษณะการตอบ จะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1) แบบทดสอบปฏิบัติ (Performance Test) เป็นการทดสอบด้วยการให้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การช่างฝีมือ การพิมพ์ดีด และการแสดงละคร เป็นต้น

2) แบบทดสอบเขียนตอบ (Paper – pencil Test) ผู้ตอบจะต้องเขียนตอบทั้งหมด โดยใช้กระดาษและดินสอหรือปากกาเป็นอุปกรณ์ช่วยตอบ

3) แบบทดสอบปากเปล่า (Oral Test) ผู้ตอบต้องพูดแทนการเขียน และมักเป็นการพูดคุยระหว่างผู้ถามกับผู้ตอบ เช่น การสอบสัมภาษณ์ เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่างๆ ซึ่งแต่ละคนอาจมีความเห็นเหมือนหรือต่างกันได้ ซึ่งนักวิชาการได้ให้แนวความคิดไว้ ดังนี้

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524, น.246) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดเห็นประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป

สุโท เจริญสุข (2535, น.53) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉยๆ เช่นเดียวกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541, น.94) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การประเมินหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุคนหรือเหตุการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างและยังสอดคล้องกับ วิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์ (2550, น.6-9) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีผลมาจาก ความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยอาจจะเป็นไปได้ในทางเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ แม้จะมีการแสดงพฤติกรรม หรือคำพูดออกมาหรือไม่ก็ตาม

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นกระบวนการแสดงออกอย่างหนึ่งของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการแสดงออกทางการพูด การเขียน หรือการปฏิบัติการแสดงออก ซึ่งอาศัยความเชื่อ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และทัศนคติเป็นสำคัญ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

Remmer (1954, น.158-159) อ้างใน ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555, น.7-8) กล่าวว่า ความคิดเห็น จำแนกออกเป็น 2 ประการ โดยแบ่งจากลักษณะความเห็นแบบสุดโต่งกับความคิดเห็นที่มีลักษณะกลางๆ Remmer อธิบายไว้ดังนี้

2.2.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ โดยมีลักษณะความคิดเห็นแบบสุดขั้วสุดโต่ง แบ่งเป็นความคิดเห็นในทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ความคิดเห็นในทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2.2.2 ความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ (cognitive contents) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ ความเข้าใจ ไม่สุดโต่งเกินไป เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี เช่น ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

Foster (1992, น.88) อ้างใน นฤมล พุกพิบูล (2556, น.9-10) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น เกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1) ประสบการณ์ (Experiences) เป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความคิดเห็น ไม่ว่าจะประสบการณ์ในรูปแบบใด ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ทางตรง (Directed experiences)

ที่ผู้แสดงความเห็นประสบมาโดยตรง เช่น จากการ ได้ฟัง การอ่าน การปฏิบัติ หรือจากการ ได้ยิน ประสบการณ์ทางอ้อม (indirect experiences) เป็นประสบการณ์ที่ผู้แสดงความคิดเห็นไม่ได้สัมผัส มาด้วยตนเอง

2) ระบบ ค่านิยมและการตัดสิน ค่านิยม (Value system and judgment) เนื่องจากค่านิยมและการตัดสินค่านิยมของในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันทำให้ในแต่ละสังคม อาจจะมีทัศนคติหรือความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไปตามค่านิยม และการตัดสิน ค่านิยม

2.3 วิธีวัดความคิดเห็น

ลิน พันธุ์พินิจ (2544, น.176-177) ได้อธิบายค่ามาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบค่า คะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ไว้ในเทคนิคการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องตามวิธีจัดแบ่งช่วงของคะแนนเฉลี่ยทาง สังคมศาสตร์ซึ่งเป็น จำแนกดังนี้คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วย มาก และเห็นด้วยมากที่สุด

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544, น.122) สรุปว่า วิธีการวัดทัศนคติในงานวิจัย นิยม นำวิธีการวัดทัศนคติที่ได้มีการพัฒนาโดยนักวิชาการมาใช้ เช่น

2.3.1 ลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) นิยมใช้เพราะง่ายแก่การวัด ทำได้โดยการรวบรวม ข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการศึกษา โดยแต่ละข้อความจะมีทางเลือกตอบได้ 5 ทาง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนน จะเป็น 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 ตามลำดับ แล้วแต่ว่าเป็นคำถามเชิงบวกหรือเชิงลบ

2.3.2 เทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณ แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน เสมือนว่าเป็น scale ที่มี ช่วงห่างเท่ากัน วิธีการให้คะแนนข้อความแต่ละข้อความจะมีคะแนนที่มีช่วงห่างเท่ากัน

2.3.3 กัทแมนสเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดและแสดง ถึงการสะสมข้อความความคิดเห็น สามารถทราบถึงแบบแผนหรือรายการคำถามคำตอบว่าผู้ตอบเห็น ด้วยในข้อใดบ้าง หรือไม่เห็นด้วยในข้อใดบ้างได้อย่างไร คำถามที่ผ่านการกลั่นกรองโดยวิธีนี้แล้ว สามารถเรียงอันดับความเข้มข้นและสะสมกันได้อย่างมีความหมายจากคำจำกัดความต่างๆ ของ แนวคิดของความคิดเห็นที่ได้กล่าวมา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นไม่ใช่เรื่องถูกหรือผิด ความคิดเห็นเป็นกระบวนการ แสดงออกอย่างหนึ่งของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการแสดงออกทางการพูด การ

เขียน หรือการปฏิบัติการแสดงออก ซึ่งอาศัยความเชื่อ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และทัศนคติเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจแสดงความคิดเห็นในเชิงที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ และความคิดเห็นที่แสดงออกไปนั้นอาจจะได้รับการตอบสนองจากบุคคลภายนอกทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อความคิดเห็นที่แสดงออกมาก็ได้ การวัดความคิดเห็นจึงเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลที่หรือกลุ่มบุคคลได้ เช่น การสำรวจประชามติ เพราะคนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยนี้ ที่ต้องการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรต่อไป

3. การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

3.1 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีประเด็นที่สำคัญ 4 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นมาของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และบทบาทของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับทะเบียนเกษตรกร โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ความเป็นมาของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐในการพัฒนางานด้านการเกษตรและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกรมีความจำเป็นที่จะต้องมีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายที่สมบูรณ์ถูกต้อง และข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ตามการเปลี่ยนแปลงการผลิตของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินงานปรับปรุงข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้พร้อมสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2552, น.1-2)

ในปี พ.ศ. 2558 ได้มีการนำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในมิติต่างๆ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางภาคการเกษตร อีกทั้งให้บริการฐานข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เช่น มาตรการช่วยเหลือเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (ข้าวและยางพารา) การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ปัจจุบัน จำเป็นต้องมี

รายละเอียดข้อมูลที่มากขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนโครงการหรือกิจกรรมได้ถูกต้องแม่นยำและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้มีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลงขึ้น (กรมส่งเสริมการเกษตร 2558, น.1)

3.1.2 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร (2558, น. 4-10)ระบุหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียน ตลอดจนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้

1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข มีดังนี้

(1) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นทำการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรองก็ได้

(2) คราวเรือน 1 คราวเรือน จะสามารถมีผู้แทนมาขอขึ้นทะเบียนได้ 1 คน เท่านั้น

(3) เกษตรกรต้องบรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย ถ้าเป็นนิติบุคคล จะต้องมอบหมายผู้แทนให้มาขึ้นทะเบียน

(4) เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ หรือพื้นที่ของทางราชการ/เอกชน ที่มีหนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเท่านั้น จึงจะสามารถขึ้นทะเบียนได้

(5) สถานที่

ก. ผู้ขอปรับปรุงทะเบียนสามารถแจ้งปรับปรุงได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่ง แต่เฉพาะที่เป็นพืชเดิมแปลงเดิม และไม่เกินเนื้อที่ปลูกเดิม เท่านั้น

ข. ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมอยู่ หากมีแปลงที่ทำกิจกรรมหลายพื้นที่ ให้ยื่นที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ที่ตั้งแปลงหลัก คือ แปลงที่มีที่ตั้งแปลงตามทะเบียนบ้าน หรือมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด

(6) ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่/เพิ่มข้อมูลแปลง จะต้องแสดงเอกสารการขึ้นทะเบียน ดังนี้

ก. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอขึ้นทะเบียน (ตัวจริง)

ข. ทะเบียนบ้านของผู้ขอขึ้นทะเบียนที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน (ตัวจริง)

ค. สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิ์การถือครองที่ดิน ที่เป็นตัวจริง หรือสำเนาที่มีการรับรองสำเนา

ง. หนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน/อื่น ๆ (ถ้ามี)

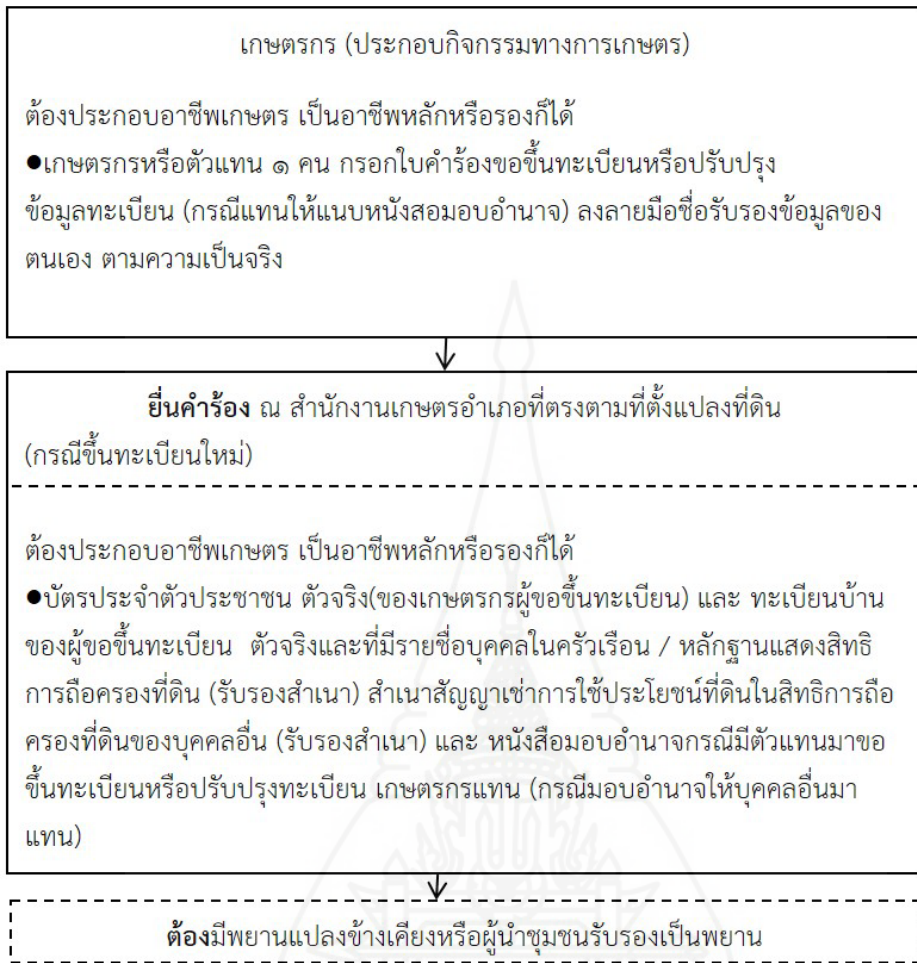
จ. เอกสารสิทธิ์ที่สามารถเรียกเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(7) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงชื่อ
รับรองข้อมูลด้วย

(8) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ตั้ง
แปลง (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภา
เกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบล คณะกรรมการศูนย์ 1 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำ
ตำบล ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง) รับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและ
การจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน กำหนดให้ระบุตำแหน่งกรณีพยาน
เป็นผู้นำชุมชน

(9) เมื่อมีการนำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ประโยชน์ ในการให้ความ
ช่วยเหลือของภาครัฐ โครงการใดๆที่จะมีขึ้น ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข
ของโครงการที่จะกำหนดขึ้น เช่น การช่วยเหลือตามมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย จะไม่ให้
สิทธิแก่ผู้ที่มีการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เว้นแต่เคยขึ้นทะเบียนไว้ในปี 2552/53 เท่านั้น
แต่การช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ ผู้ที่ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่มีรายชื่อและแปลงปลูก
อยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรแล้วก็จะได้รับความช่วยเหลือเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 2.1 แผนผังแสดงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
ที่มา: คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (2558, น.4-5)

2) วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

- (1) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแสดงทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน และเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนแสดงต่อเจ้าหน้าที่
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย หากมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ จะมีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267
- (3) การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ก. ลงชื่อ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน

ข. ลงชื่อ พยาน (ผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงในพื้นที่ตั้งแปลง)

(4) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องยื่นใบคำร้องต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ พร้อมทั้งเอกสารตัวจริงและสำเนาเอกสาร ดังนี้

ก. บัตรประจำตัวประชาชน (ตัวจริง)

ข. ทะเบียนบ้าน (ตัวจริง)

ค. สำเนาเอกสารสิทธิ์ แสดงสิทธิการถือครองที่ดิน พร้อมกับรับรองสำเนา

ง. สัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน และสำเนาพร้อมรับรองสำเนาในกรณีเช่าที่ดินของบุคคลอื่น ซึ่งจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น กรณีเช่าที่ไม่มีสัญญา ให้ระบุชื่อเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่า หากหาชื่อและเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าไม่ได้ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบลคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลรับรองการเช่าได้ ทั้งนี้ บุคคลข้างต้นจะต้องดำรงตำแหน่ง อยู่ในวาระ และเกษตรกรไม่สามารถเช่าที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้

จ. หนังสือมอบอำนาจ กรณีมอบให้บุคคลอื่นมาขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรแทน

3) ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน

(1) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ก. การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกรรับทราบถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ซึ่งจำแนกกิจกรรมเป็นรายแปลง เช่น หากเกษตรกรรายใดไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรหรือไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลงให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐด้านการเกษตรและอาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือหากพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ในการประชาสัมพันธ์มีหลายรูปแบบ เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น

ข. เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ หรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ค. เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใบคำร้อง แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

ก) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร และขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง แล้ว ซึ่งมีข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

(ก) เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลที่เคยขึ้นทะเบียนจากระบบโปรแกรมจะมีข้อมูลในใบคำร้อง 2 ส่วน ได้แก่ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ สมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงจากฐานข้อมูล ทบก.ปี 2556/2557 หรือมีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในปีล่าสุดของเกษตรกรรายนั้นๆ

(ข) เกษตรกรตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรแยกเป็นรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และหากมีการทำกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ เพิ่มเติมนั้น สามารถขอเพิ่มเติมข้อมูลจากที่เคยขึ้นทะเบียนไว้ได้

(ค) เกษตรกรลงชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง

(ง) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องการกรอกข้อมูล เอกสารหลักฐาน และข้อมูลแนบนี้ ต้องครบถ้วนสมบูรณ์

(จ) เกษตรอำเภอดำเนินตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

(ฉ) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

ข) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร แล้วแต่ไม่มีข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

(ก) เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วจากระบบโปรแกรมซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ สมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น

(ข) เกษตรกรตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน ปรับปรุงข้อมูลในกรณีข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือข้อมูลพื้นฐานมีการเปลี่ยนแปลง และต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง โดยหักพื้นที่ที่เป็นบ้านและสระน้ำในแปลงนั้นออกด้วย

(ค) เกษตรกรลงชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงลงชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีพื้นที่มีเอกสารสิทธิ

(ง) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องการกรอกข้อมูล เอกสารหลักฐาน และข้อมูลแนบมาย ต้องครบถ้วนสมบูรณ์

(จ) เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

(ฉ) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

ค) เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร

(ก) เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งเป็นใบคำร้อง ทบก.01 จากระบบโปรแกรมหรือจากใบคำร้องที่มีการจัดเตรียมไว้

(ข) เกษตรกรกรอกข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง โดยหักพื้นที่ที่เป็นบ้านและสระน้ำในแปลงนั้นออกด้วย

(ค) เกษตรกรลงชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงลงชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีพื้นที่มีเอกสารสิทธิ

(ง) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องการกรอกข้อมูล เอกสารหลักฐาน และข้อมูลแนบมาย ต้องครบถ้วนสมบูรณ์

(จ) เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

(ฉ) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

(2) การตรวจสอบข้อมูล (เฉพาะพื้นที่ที่กำหนดให้ตรวจสอบตามกรอบการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร)

ก. ผู้ดำเนินการตรวจสอบ

ก) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบล หรือ

ข) คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน

ซึ่งประกอบด้วย

ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ประธานคณะทำงาน

ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน/ชุมชน คณะทำงาน

อาสาสมัครเกษตรกร (อกม.) คณะทำงานและเลขานุการ

มีหน้าที่ รับผิดชอบมาจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบล ให้ช่วยดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลง สำหรับกรุงเทพมหานครสามารถใช้บุคคลเหล่านี้ในการแต่งตั้งเป็นคณะทำงานได้ ด้วยสมาชิกองค์การ

บริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบล คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระ

ข. วิธีการตรวจสอบ

ข) การตรวจสอบเอกสาร

ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เช่น เอกสารแสดงตน เอกสารแสดงสิทธิ์ในที่ดินของเกษตรกร การตรวจสอบเอกสารนอกจากการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่มาขึ้นทะเบียนแล้วต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ของจำนวนพื้นที่ที่ทำการเกษตรที่เคยแจ้งขึ้นทะเบียนไว้

กรณีพื้นที่เช่า สามารถขึ้นทะเบียนได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น ตรวจสอบสัญญาเช่า กรณีเช่าที่ไม่มีสัญญา ให้ระบุชื่อเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่า หากหาชื่อและเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าไม่ได้ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบล คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล รับรองการเช่าได้ ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง เพื่อเจ้าหน้าที่จะสามารถตรวจสอบความมีอยู่จริง และสิทธิ์การเช่าที่ดินดังกล่าวได้ รวมถึงตรวจสอบว่าเจ้าของที่ดินนั้นได้มีการนำเอกสารสิทธิ์ของตนเองมาแจ้งขึ้นทะเบียนไว้หรือไม่

ค) ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้อง

ใช้ข้อมูลสารสนเทศเปรียบเทียบกับฐานทะเบียนเกษตรกร เดิมตรวจสอบกับประวัติการปลูกที่เคยขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ฐานข้อมูลการถือครองที่ดินตรวจสอบความซ้ำซ้อนของเอกสารสิทธิ์ที่มาขอขึ้นทะเบียน และตรวจสอบกับข้อมูลในแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม (ถ้ามี)

ง) การตรวจสอบทางสังคม โดยการปิดประกาศรายชื่อผู้มาขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เมื่อระบบโปรแกรมได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้จัดพิมพ์ข้อมูลของเกษตรกรไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อการยืนยันหรือคัดค้านเป็นเวลา 3 วัน

ง) การตรวจสอบพื้นที่จริง

กรณีเป็นเกษตรกรรายใหม่ หรือรายเดิมแต่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทำการเกษตร หรือเป็นเกษตรกรรายเดิมพื้นที่เดิม แต่ถูกคัดค้านจากการปิดประกาศ ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล หรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ระดับหมู่บ้านตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด พร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลงทุกแปลงที่ขอขึ้นทะเบียน หากพบมีบ้านหรือสระน้ำตั้งอยู่ในแปลงนั้นให้หักพื้นที่ออก

(3) การพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร

สำหรับพื้นที่ที่กำหนดให้มีการตรวจสอบ เมื่อตีประกาศและตรวจสอบพื้นที่จริงแล้ว และบันทึกผลลงในระบบว่า “ผ่าน” จึงจะสามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรได้ ส่วนพื้นที่ที่ไม่กำหนดให้มีการตรวจสอบนั้น เกษตรกรสามารถนำสมุดทะเบียนเกษตรกรที่ตนเองมีอยู่มาติดต่อขอปรับปรุงทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อพิมพ์ข้อมูลในสมุดทะเบียนเกษตรกรได้

(4) การตรวจติดตาม เยี่ยมเยียนถ่ายทอดความรู้

เกษตรกรที่ผ่านการรับรองการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลในสมุดทะเบียนแล้ว ให้นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรสุ่มออกตรวจติดตามในภายหลัง พร้อมกับให้คำแนะนำความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความเหมาะสม

ภาพที่ 2.2 แผนผังและขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน

ที่มา: คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (2558, น.10)

3.1.3 ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2552, น.1-2) ได้ระบุว่าระบบทะเบียนเกษตรกรเป็นการจัดเก็บฐานข้อมูลเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ และศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น.5) ได้ระบุว่า การดำเนินการจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีข้อมูลเป็นของตนเอง ซึ่งข้อมูลในสมุดทะเบียนเกษตรกรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อภาครัฐ

(1) เป็นฐานข้อมูลประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ในการบริหารจัดการด้านการผลิต การตลาด การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิตลดต้นทุนการจำแนกเกษตรกรตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามนโยบายภาครัฐ

(2) เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนโครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมการและพัฒนาเกษตรในมิติต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

(3) เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) เป็นฐานการติดตามสถานการณ์การผลิตพืชที่เป็นปัจจุบันเนื่องจากการขึ้นทะเบียนพืช (ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช) อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จะมีข้อมูลการปลูกพืชที่เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาลเพาะปลูกใช้เป็นข้อมูลติดตามการผลิตพืชที่เป็นปัจจุบันของเกษตรกรรายนั้นๆ และในภาพรวมในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

(4) เป็นฐานข้อมูลเพื่อรองรับการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ โดยเฉพาะการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community :AEC)

2) ประโยชน์ต่อเกษตรกร

(1) เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนประกอบกิจกรรมการเกษตร

(2) อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรในการช่วยบันทึกข้อมูลกิจกรรมทางการเกษตร เพื่อนำไปแสดงตนต่อหน่วยงานภาครัฐ หากมีการตรวจสอบยืนยันข้อมูลการผลิตของเกษตรกรตามช่วงเวลาต่างๆ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมภาครัฐ

(3) ใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ กรณีการได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เกษตรกรทราบถึงข้อมูลความเสียหายที่เคยได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐในแต่ละปี ว่าเกิดภัยพิบัติอะไรบ้าง มีพืชและพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายเท่าใด วงเงินที่ได้รับความช่วยเหลือจำนวนเท่าใด

(4) ข้อมูลด้านการเกษตรรายครัวเรือนเกษตรกรมีความเป็นเอกภาพหน่วยงานใดก็ตามที่ไปเก็บข้อมูลระดับรายครัวเรือนของเกษตรกรจะได้ข้อมูลเดียวกันจากสมุดทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรไม่ต้องใช้ตัวเลขที่คิดว่าปลุกอะไร เท่าไรมาให้ข้อมูล ใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร

(5) การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเป็นรายแปลงจะมีข้อมูลพื้นที่ปลูกเทียบกับข้อมูลความเสียหาย ทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ผลทำให้จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรมีประสิทธิภาพ

3.1.4 บทบาทของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับทะเบียนเกษตรกร

เนื่องจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของกลไกรัฐในการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลของเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมเป็นปัจจัยสำคัญอีกอันหนึ่งซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลของเกษตรกรโดยตรงจึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรเช่นกันกรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น.1-2) ได้กล่าวถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ดังนี้

ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรนับเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่สามารถทำให้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความถูกต้องสมบูรณ์โดยเจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำและตอบข้อสงสัยให้แก่เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนทำให้เกษตรกรตอบคำถามได้ถูกต้องครบถ้วนตรงกับความเป็นจริงดังนั้นการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลงจำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆให้ชัดเจนซึ่งกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานดังนี้

1) กรมส่งเสริมการเกษตร

(1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในภาพรวมให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

(2) อนุมัติและเห็นชอบหลักการในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

(3) สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน

2) ศูนย์สารสนเทศ

(1) จัดเวทีเพื่อระดมความคิดเห็นในการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

(2) กำหนดแผนขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการตลอดจนงบประมาณในการดำเนินการรวมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

(3) พัฒนาเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

ก. ปรับปรุงแบบคำร้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง (แบบทบก.)

ข. พัฒนาระบบโปรแกรมฯการบันทึกประมวลผลข้อมูลตลอดจนการออกแบบรายงาน (Report) เพื่อการตรวจสอบและใช้ประโยชน์ข้อมูล

ค. จัดทำคู่มือการดำเนินงานทั้งในส่วนของกลุ่มการขึ้นทะเบียนและคู่มือการใช้งานระบบโปรแกรมฯ

(4) ชี้แจงขั้นตอน/วิธีการในแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่รับรู้ถึงความสำคัญของการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

(5) กำกับ/ดูแลให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆทั้งเรื่องหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องทบก. การบันทึกข้อมูลผ่านระบบโปรแกรมและการนำไปใช้ประโยชน์

(6) รายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน

(7) อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

3) สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต

(1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในภาพรวมระดับเขตให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

(2) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

(3) รายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับภาพรวมของเขตที่รับผิดชอบ

(4) อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

4) สำนักงานเกษตรจังหวัด

(1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในระดับจังหวัดให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

(2) จัดตั้งขั้นตอน/วิธีการหลักเกณฑ์ในแก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ

(3) บริหารจัดการการดำเนินงานการดำเนินงานในระดับจังหวัดและวางแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด

(4) กำกับ/ดูแลให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอทั้งเรื่องหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องทบทก. การบันทึกข้อมูลผ่านระบบโปรแกรมและการนำไปใช้ประโยชน์

(5) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

(6) รายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับภาพรวมระดับจังหวัดเสนอสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตของเขตที่รับผิดชอบและกรมฯ

(7) อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

5) สำนักงานเกษตรอำเภอ

(1) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

(2) จัดทำแผนปฏิบัติงาน

(3) ควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่

(4) รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

(5) ตรวจสอบแนบนำของข้อมูลในประเด็น

ก. ความครบถ้วนเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบข้อมูลให้ครบทุกช่องและทุกข้อถามที่เกษตรกรตอบทุกข้อ โดยเฉพาะช่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้ใส่เลขรหัสเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนต้องกรอกให้ครบถ้วนและถูกต้องในภาคสนาม

ข. ความชัดเจนเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูลเจ้าหน้าที่จะต้องเขียนข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ชัดเจนหลีกเลี่ยงการเขียนตัวเลขที่สื่อความหมายแตกต่างกันได้เช่นระหว่างเลข 1 และ 7 3 และ 8 6 และ 0 9 และ 4

ค. ความถูกต้องการตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของข้อมูลเป็นส่วนที่สำคัญเจ้าหน้าที่จะต้องดูความแนบนำในแต่ละข้อถามว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

(6) บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ

(7) รายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับอำเภอเสนอสำนักงานเกษตรจังหวัด

(8) อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2 ผลการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

สรุปการจัดทำระบบรายงานผลการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า มีจำนวนเกษตรกรที่มีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร บันทึกลงในระบบฐานข้อมูล ตัดยอด ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 รวมจำนวน 80,305 ครัวเรือน ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จังหวัดพิษณุโลกปี 2558

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
1	เมืองพิษณุโลก	9,725
2	นครไทย	12,041
3	ชาติตระการ	6,008
4	บางระกำ	9,685
5	บางกระทุ่ม	6,229

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

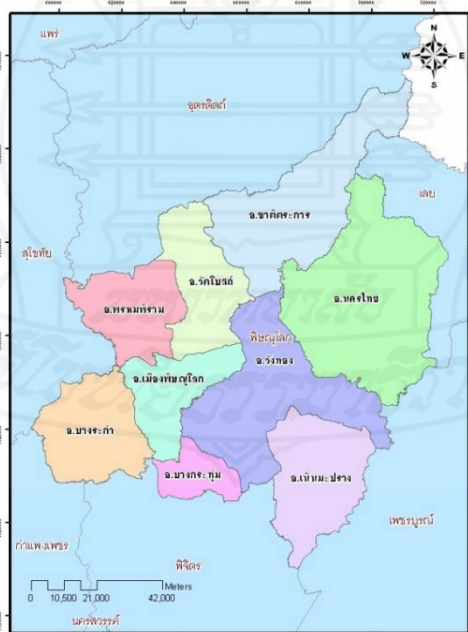
ลำดับ	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
6	พรหมพิราม	12,221
7	วัดโบสถ์	5,292
8	วังทอง	12,555
9	เนินมะปราง	6,549
รวมทั้งจังหวัด		80,305

ที่มา:ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร <http://www.farmer.doe.go.th/> ค้นคืน วันที่ 30 กันยายน 2558

4. บริบทของจังหวัดพิษณุโลก

4.1 สภาพทั่วไปจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 377 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 10,815,854 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตภูเขาสูง เขตราบลุ่มแม่น้ำและเขตที่ราบลุ่มเชิงเขา

ภาพที่ 2.3 แผนที่จังหวัดพิษณุโลก

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก <http://www.phitsanulok.doe.go.th/2016/gis>

ค้นคืนวันที่ 30 กันยายน 2558

4.1.1 ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลางตอนบนบนสุดของประเทศไทย หรือเรียกว่า “เหนือล่างกลางบน” มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดอุตรดิตถ์ และประเทศลาว
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดเลย
ทิศตะวันตก	ติดกับ	จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดกำแพงเพชร

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตรในจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 2.2 แสดงการใช้ที่ดินของจังหวัดพิษณุโลก

การใช้ที่ดิน	เนื้อที่	ร้อยละ
1. เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร	3,189,271	47.18
1.1 นา	1,772,563	26.22
1.2 พืชไร่	1,108,015	16.39
1.3 ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	244,327	3.61
1.4 พืชเลี้ยงสัตว์น้ำ	4,202	0.06
1.5 การเกษตรอื่นๆ	60,164	0.89
2. เนื้อที่ไม่ใช่ที่ถือครองทางการเกษตร	3,570,638	52.82
2.1 ป่าไม้	3,036,259	44.92
2.2 แหล่งน้ำ	161,288	2.39
2.3 รกร้าง/ว่างเปล่า	17,233	0.25
2.4 นอกการเกษตร	355,858	5.26
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	6,759,909	

ที่มา: สถานีภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ภาคเหนือตอนล่าง มหาวิทยาลัยนเรศวร (2553)

4.1.3 การปกครอง

แบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ 92 ตำบล 1,048 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงการแบ่งการปกครองของจังหวัดพิษณุโลก

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
1	เมือง	19	173
2	นครไทย	11	145
3	เนินมะปราง	7	77
4	บางกระทุ่ม	9	87
5	ชาติตระการ	6	72
6	พรหมพิราม	12	123
7	วังทอง	11	168
8	วัดโบสถ์	6	61
9	บางระกำ	11	142
รวม		92	1048

ที่มา: จังหวัดพิษณุโลก <http://www.phitsanulok.go.th> ค้นคืน วันที่ 30 กันยายน 2558

4.1.4 ประชากร

จังหวัดพิษณุโลกมีจำนวนประชากร ข้อมูลล่าสุด เมื่อตุลาคม พ.ศ. 2557 ทั้งสิ้น 858,928 คน เป็นชาย จำนวน 421,590 คน เป็นหญิง จำนวน 437,338 คน (ที่ทำการปกครองจังหวัดพิษณุโลก: 2557)

4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

จังหวัดพิษณุโลกมีศักยภาพเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการค้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การบริการ ทั้งนี้ จากข้อมูลรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2555 จังหวัดพิษณุโลก มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) 94,579 บาท จัดอยู่ในลำดับที่ 6 ของภาค และลำดับที่ 42 ของประเทศ

4.3 สภาพทางด้านสังคม

จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน โรงเรียน 507 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 475 แห่ง สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 19 แห่ง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง อื่นๆ 6 แห่ง มีจำนวนครู 7,247 คน จำนวนนักเรียน

122,432 คนจำนวนสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จำนวน 14 แห่ง จำแนกเป็น อาชีวศึกษา 8 แห่ง อุดมศึกษา 6 แห่ง

4.4 ด้านการเกษตร

จังหวัดพิษณุโลกมีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร โดยเฉพาะพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง และถั่วเหลือง ส่วนการทำนามีทั้งนาปีและนาปรัง โดยจะทำในลักษณะนาดำ นานหว่าน นานหว่านตม ข้าวไร่

ด้านพืช พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มะม่วง ขางพารา มีเนื้อที่ปลูกข้าวเจ้า 3,013,502 ไร่ มีพื้นที่สำหรับเก็บเกี่ยว 2,348,674 ไร่ ผลผลิตที่ได้จากการเก็บเกี่ยว 2,030,292 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 7,569 กิโลกรัมต่อไร่

- พืชไร่ที่นิยมปลูกกันมาก เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย โรงงาน ถั่วเหลือง ถั่วเขียวผิวมัน ถั่วลิสง ฯลฯ ส่วนไม้ผลและไม้ยืนต้นที่นิยมปลูก เช่น มะม่วง ลำไย มะขามหวาน กล้วยน้ำว่า สับประรด ฯลฯ สำหรับพืชผักที่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ ถั่วฝักยาว คะน้า ผักบุ้งจีน กวางตุ้ง ข้าวโพดหวาน เป็นต้น

ด้านปศุสัตว์ การทำปศุสัตว์ได้แก่การเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ สุกร และสัตว์ปีก ปี 2556 มีผลผลิตโคเนื้อ มีมูลค่า 1,016 ล้านบาท ไข่มีมูลค่า 87 ล้านบาท จำนวนสัตว์เศรษฐกิจที่เลี้ยง 2,051,074 ตัว และมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ 2,674,252.86 ล้านบาท

ด้านประมง การทำประมงในจังหวัดพิษณุโลก มี 2 ลักษณะ คือ การจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติ ซึ่งจังหวัดพิษณุโลก เป็นที่ลุ่ม แหล่งเก็บน้ำ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยปี 2556 มีมูลค่าสัตว์น้ำทางธรรมชาติ 11,245 ตัน มูลค่า 297 ล้านบาท การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบนเนื้อที่ 12,355.71 ไร่ ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด 5,028,486.2 กิโลกรัม มูลค่า 231,916,690.24 บาท

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตร

นฤมล พุกพิกุล (2556, น.101) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่าเกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมระดับปานกลาง ด้านสื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด ด้านสื่อมวลชนได้รับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/ใบปลิว และด้านสื่อกิจกรรมได้รับข้อมูลจากการ

ประชุมสอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:81) พบว่า ภาพรวมเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวในระดับมากจากสื่อทั้งหมดในระดับปานกลาง รายละเอียดของแหล่งความรู้ในแต่ละสื่อ ดังนี้ เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกับภรณ์ กฤษฎาเรืองศรี (2555, น.75) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล และแตกต่างกับสุภาวดี พรหมมา (2554:46) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด อาจจะเป็นไปได้ว่าเนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรคลุกคลีและคุ้นเคยกับเกษตรกรโดยตรง

5.2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ภรณ์ กฤษฎาเรืองศรี (2555, น.73-75) พบว่าเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมาเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในระดับมากทั้ง 4 ประเด็น ดังนี้ 1) ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 3) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และ 4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคำถามทั้งหมดจาก 20 คำถาม พบว่า

1) เกษตรกรตอบถูกจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร สมุดทะเบียนเกษตรกรทำให้รู้ข้อมูลการเกษตรของตนเองที่ได้แจ้งไว้กับภาครัฐแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียกว่า แบบ ทบก.01 และผู้ทำการเกษตรมีหน้าที่ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในช่วงเวลาที่จัดเก็บข้อมูลเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2555 จังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินงานจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อมอบให้เกษตรกร และมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงความเป็นมาและประโยชน์ของสมุดทะเบียนเกษตรกร รวมไปถึงให้เกษตรกรเรียนรู้วิธีการขึ้นและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกรอกแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียกว่า แบบ ทบก01 ดังนั้นสามารถบ่งชี้ได้ว่า การให้ความรู้แก่เกษตรกรและการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงจะสามารถช่วยให้เกษตรกรเข้าใจถึงวิธีการของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรได้ดียิ่งขึ้น

2) เกษตรกรตอบถูกจำนวนน้อย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเมื่อประสบภัยพิบัติจะได้รับการช่วยเหลือทันที ทั้งนี้เนื่องการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มุ่งเน้นสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรความสนใจมาแจ้งข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ซึ่งให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูลที่ไม่น่าครบถ้วนแก่เกษตรกรอาจทำให้เกษตรกรเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

(2) เจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนหากไม่มีผู้นำชุมชนเป็นพยานในวันขอขึ้นทะเบียน เนื่องจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรนั้นในทางปฏิบัติจำเป็นต้องมีการรับรองจากพยานหรือผู้นำชุมชน หากข้อมูลการแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากพยาน เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติว่าใบคำร้องการขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรยังไม่สมบูรณ์แต่จะรับแบบคำร้องของเกษตรกรไว้เพื่อประสานพยานให้มารับรองข้อมูลให้ แต่กลุ่มตัวอย่างอาจจะมีความเข้าใจว่า เจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนหากไม่มีผู้นำชุมชนเป็นพยานในวันขอขึ้นทะเบียนซึ่งชี้ให้เห็นว่าการที่เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายให้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเข้าใจทำให้เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรอกแบบคำร้อง (ทบก.01) ตามคำชี้แนะของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จะเป็นสอบถามเกษตรกรกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง และจะอ่านทวนให้เกษตรกรทราบอีกครั้งว่าข้อมูลที่ทำการแจ้งนั้นถูกต้องหรือไม่ อาจจะทำให้เกษตรกรเข้าใจผิดว่าการให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นการให้ข้อมูลตามคำชี้แนะของเจ้าหน้าที่

5.3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

กิตติยา นวลหิน (2556, น.88-89) พบว่า เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอำเภอป่าแดด จังหวัดอุดรธานีมีความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรดังนี้

1) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมี

ความคิดเห็นระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ว่าเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้วต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้และเกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ เนื่องจากเกษตรกรแจ้งข้อมูลตามแบบ ทบก 01 ตามข้อเท็จจริงผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมทางด้านการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น.3-8) ระบุว่าหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้

2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับการณี กฎฎาเรืองศรี (2555, น.75) ที่ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ประกาศเป็น

กฎหมาย ฉะนั้นเกษตรกรมีหน้าที่ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตร ได้ชี้แจงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรทราบแล้ว

3) วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากถึง 5 ประเด็น ดังนี้

(1) เกษตรกรต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารการใช้ที่ดินแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

(2) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์

(3) เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง

(4) เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องด้วย

(5) เกษตรกรต้องยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียนเท่านั้น

ทั้งนี้เนื่องจาก หากผู้ขอขึ้นทะเบียนมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นที่มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267 การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นต่างๆ ที่สามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดในงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนจังหวัดพิษณุโลก ที่มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงแนวทางการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น

- ข้อมูลด้านสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน การประกอบอาชีพ

- ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง รายได้ของครัวเรือน

- ข้อมูลด้านอื่น ๆ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลกเป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจโดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ โดยมีการกำหนดประชากรสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล จำนวน 70 ราย

1.1.2 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จนถึงปี 2558 (จังหวัดพิษณุโลก) จำนวน 80,305 ครัวเรือน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

1.2.2 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จนถึงปี 2558

1) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรได้แก่กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากประชากร 80,305 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane

โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 7 จะได้กลุ่มตัวอย่าง 204 ตัวอย่าง

$$n = N \frac{e^2}{1 + Ne^2} \quad \text{เมื่อ} \quad n = \text{ขนาดตัวอย่างที่ต้องการหา}$$

$N =$ จำนวนประชากรทั้งหมด

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อน = 0.07

เมื่อแทนค่าจะได้ผลดังนี้

$$n = \frac{80,305}{1+80,305 (0.07)^2} = 203.56 = 204 \text{ ราย}$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างคือ 204 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.25 ของประชากรทั้งหมด

คำนวณหาจำนวนตัวอย่างในแต่ละอำเภอ ตามสัดส่วน โดยใช้สูตร Nagtalon (1983) อ้างโดย จตุพร ศรีวิริยะ (2548) ใน ตำราวน เกษกิจ (2555, น.43) ดังสูตร

$$N = \frac{n N_i}{N}$$

เมื่อ n_i = จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

N_i = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จนถึงปี 2558 (จังหวัดพิษณุโลก)

อำเภอ	ประชากร(ราย)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง(ราย)
เมืองพิษณุโลก	9,725	25
วังทอง	12,041	30
บางระกำ	6,008	15
บางกระทุ่ม	9,685	25
พรหมพิราม	6,229	16
เนินมะปราง	12,221	31
วัดโบสถ์	5,292	13
นครไทย	12,555	32
ชาติตระการ	6,549	17
รวม	80,305	204

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร farmer.doae.go.th คั่นคืนวันที่ 30 กันยายน 2558

2) การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการสุ่มตามบัญชีรายชื่อของเกษตรกรที่เข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้ครบจำนวนตัวอย่าง 204 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือ

2.1.1 การสร้างเครื่องมือสำหรับสัมภาษณ์นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ

1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยกำหนดประเด็นในการสนทนา ในเรื่องของความร่วมมือของเกษตรกร การประชาสัมพันธ์ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2) คำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิดโดยการสัมภาษณ์นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลทุกราย แบบพบกัน โดยตรง ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่แบ่งเป็นการตอบแบบสัมภาษณ์ 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ของเจ้าหน้าที่ที่สร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบจำกัดตัวเลือกและเติมข้อความหากไม่มีตัวเลือกคำถามเกี่ยวกับแหล่งข่าวและระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกำหนดระดับการรับข้อมูลข่าวสารเป็น 5 ระดับ

รับข้อมูลมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
รับข้อมูลมาก	มีค่าเท่ากับ	4
รับข้อมูลปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
รับข้อมูลน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
รับข้อมูลน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับรับการขึ้นทะเบียน

เกษตรกร เพื่อทดสอบเกษตรกรว่ามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใดรวม 20 ข้อ โดยกำหนดข้อคำถามในลักษณะเลือกตอบ ถูก – ผิด และกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

0 คะแนน หมายถึง ตอบผิดจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2558

1 คะแนน หมายถึง ตอบถูกจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2558

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในจังหวัดพิษณุโลกต่อการขึ้น

ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ

เห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5

เห็นด้วยมาก มีค่าเท่ากับ 4

เห็นด้วยปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3

เห็นด้วยน้อย มีค่าเท่ากับ 2

เห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

ตอนที่ 4 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้คำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิดรูปแบบการเติมคำในช่องว่าง และมีการกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ

มีปัญหามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5

มีปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 4

มีปัญหাপานกลาง มีค่าเท่ากับ 3

มีปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2

มีปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

2.1.2 การสร้างเครื่องมือสำหรับสัมภาษณ์เกษตรกร

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ

1) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยกำหนดประเด็นในการสนทนา ในเรื่องของการมีส่วนร่วม ความรู้ความเข้าใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติที่เกษตรกรมีต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2) คำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิดโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แบบพบกันโดยตรงระหว่างผู้สัมภาษณ์กับเกษตรกร แบ่งการตอบแบบสัมภาษณ์ 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลสภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่สร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบจำกัดตัวเลือกและเติมข้อความหากไม่มีตัวเลือก คำถามเกี่ยวกับแหล่งข่าวและระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกำหนดระดับการรับข้อมูลข่าวสารเป็น 5 ระดับ

รับข้อมูลมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
รับข้อมูลมาก	มีค่าเท่ากับ	4
รับข้อมูลปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
รับข้อมูลน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
รับข้อมูลน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับรับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อทดสอบเกษตรกรว่ามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใดรวม 20 ข้อ โดยกำหนดข้อคำถามในลักษณะเลือกตอบ ถูก – ผิด และกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

0 คะแนน หมายถึง ตอบผิดจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2558

1 คะแนน หมายถึง ตอบถูกจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2558

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลกเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	4
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้คำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิดรูปแบบการเติมคำในช่องว่าง และมีการกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ

มีปัญหามากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มีปัญหามาก	มีค่าเท่ากับ	4
มีปัญหাপานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
มีปัญหาน้อย	มีค่าเท่ากับ	2

มีปัญหาที่น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือ

2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ทำ เพื่อศึกษาแนวคิดความหมาย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2.2 กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย

2.2.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ (ดังแสดงรายชื่อในภาคผนวก ข) ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยมากที่สุด นำเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์และเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.3.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกันซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 20 ราย จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability consistency) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา คำนวณความเชื่อถือได้ผล ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 1 แบบวัดระดับการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวต่างๆ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.730$

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.958$

ตอนที่ 3 แบบวัดความคิดเห็นของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.905$

ตอนที่ 4 แบบวัดปัญหาของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.922$

จึงสรุปได้ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นมีความเชื่อถือได้ จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

2) แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

ตอนที่ 1 แบบวัดระดับการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวต่างๆ ของเกษตรกรจากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.733$

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.924$

ตอนที่ 3 แบบวัดความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.882$

ตอนที่ 4 แบบวัดปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.884$

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกษตรกร

3.1.1 ผู้วิจัยประสานงานกับเกษตรกรอำเภอเพื่อขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการนัดหมายเกษตรกรตามแผนการดำเนินงานและสถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.1.2 ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่าเป็นการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร และให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการ

3.1.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มตามที่ได้มีการนัดหมายไว้จนครบทุกอำเภอ

3.1.4 การทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ว่ากรอกข้อมูลให้ครบทุกข้อและได้แบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนที่ต้องการหรือไม่

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

3.2.1 ผู้วิจัยประสานงานกับเกษตรอำเภอเพื่อขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการนัดหมายนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรตามแผนการดำเนินงานและสถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.2.2 ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่าเป็นการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร และให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการ

3.2.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มตามที่ได้มีการนัดหมายไว้จนครบทุกอำเภอ

3.2.4 การทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ว่ากรอกข้อมูลให้ครบทุกข้อและได้แบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนที่ต้องการหรือไม่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสัมภาษณ์ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรครบตามจำนวนที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการนำผลของค่าสถิติที่ได้ให้นำมาสรุปและอภิปรายผลโดยตรงจากค่าที่ได้และการวิเคราะห์การรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยได้นำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและจัดช่วงคะแนนเพื่อให้เป็นเกณฑ์การประเมินผลระดับการรับข้อมูลข่าวสารแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80	หมายถึง	รับข้อมูลน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60	หมายถึง	รับข้อมูลน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40	หมายถึง	รับข้อมูลปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง	รับข้อมูลมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง	รับข้อมูลมากที่สุด

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน
เกษตรกร วิเคราะห์ โดยการนำคะแนนของเกษตรกรที่ตอบถูก นำมาจัดกลุ่มอันตรภาคชั้น ดังนี้

จำนวนข้อที่ตอบถูกต้อง 1 – 4	หมายถึง	มีความรู้ระดับน้อยที่สุด
จำนวนข้อที่ตอบถูกต้อง 5 – 8	หมายถึง	มีความรู้น้อย
จำนวนข้อที่ตอบถูกต้อง 9 – 12	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
จำนวนข้อที่ตอบถูกต้อง 13 – 15	หมายถึง	มีความรู้มาก
จำนวนข้อที่ตอบถูกต้อง 16 – 20	หมายถึง	มีความรู้มากที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล
ทะเบียนเกษตรกร โดยได้นำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและจัดช่วงคะแนน
เพื่อให้เป็นเกณฑ์การประเมินผลระดับความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

4.4 ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน
เกษตรกร โดยได้นำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยแล้วจัดช่วงใช้เป็นเกณฑ์ในการ
ประเมินผลระดับปัญหา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรใน
จังหวัดพิษณุโลกใช้วิธีบรรยายเชิงพรรณนาตามความเป็นจริงและความคิดของกิดของกลุ่มตัวอย่าง
แต่ละคน

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการเขียนสรุปผลการศึกษาแยกตามวัตถุประสงค์
ของการศึกษาและหัวข้อของคำถามโดยใช้วิธีบรรยายเชิงพรรณนาตามความเป็นจริงและตาม
ความคิดของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรอง ระดับตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร และจำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบ

1.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสภาพของเกษตรกร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก อาชีพรอง ขนาดพื้นที่ ลักษณะการถือครองพื้นที่ แรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกองค์กร ประสบการณ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นฐานทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสภาพทั่วไปของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ปรากฏตามตารางที่ 4.1 – 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

ข้อมูล	เจ้าหน้าที่ N = 70		เกษตรกร n = 204	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	35	50.0	83	40.7
หญิง	35	50.0	121	59.3
2. อายุ (ปี)				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30	12	17.1	14	6.9
31-40	24	34.3	35	17.1
41-50	10	14.3	77	37.8
51-60	24	34.3	72	35.3
มากกว่า 60	0	0.0	6	2.9
	Min = 25		Min = 26	
	Max = 59		Max = 73	
	$\mu = 42.56$		$\bar{X} = 46.91$	
	$\sigma = 10.965$		S.D. = 9.085	
3. ระดับการศึกษา				
ไม่ได้รับการศึกษา	0	0.0	1	0.5
ประถมศึกษา	0	0.0	94	46.1
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3 หรือ ม.3)	0	0.0	56	27.5
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า (ปวช.)	0	0.0	39	19.1
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	5	7.2	7	3.4
ปริญญาตรี	47	67.1	7	3.4
ปริญญาโท	18	25.7	0	0.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	เจ้าหน้าที่		เกษตรกร	
	N = 70		n = 204	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพหลัก				
ประกอบการเกษตร	0	0.0	142	69.6
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	70	100.0	6	2.9
พนักงานบริษัทเอกชน	0	0.0	7	3.4
รับจ้างทั่วไป	0	0.0	35	17.2
ประกอบธุรกิจการค้า	0	0.0	14	6.9
5. อาชีพรอง				
ไม่มีอาชีพรอง	42	60.0	51	25.0
ประกอบการเกษตร	17	24.0	60	29.4
พนักงานบริษัทเอกชน	0	0.0	0	0.0
รับจ้างทั่วไป	0	0.0	81	39.7
ประกอบธุรกิจการค้า	11	16.0	12	5.9

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสังคมของเจ้าหน้าที่ และเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ พบว่า เจ้าหน้าที่ร้อยละ 50 เป็นเพศชาย และร้อยละ 50 เป็นเพศหญิง เกษตรกร ร้อยละ 59.3 และร้อยละ 40.7 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 34.3 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และ 31-40 ปี เท่ากัน ร้อยละ 17.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และร้อยละ 14.3 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี โดยเจ้าหน้าที่มีอายุเฉลี่ย 42.56 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี สูงสุด 59 ปี เกษตรกร ร้อยละ 37.8 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา ร้อยละ 35.3 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และร้อยละ 17.1, 6.9, 2.9 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 46.91 ปี อายุต่ำสุด 26 ปี สูงสุด 73 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 67.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 25.7 และ 7.2 จบการศึกษาระดับปริญญาโท และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) ตามลำดับ เกษตรกร ร้อยละ 46.1 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 27.5 จบ

การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3 หรือ ม.3) ร้อยละ 19.1, 3.4 และ 3.4 จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.) ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวศ.) และระดับปริญญาตรี และร้อยละ 0.5 ไม่ได้รับการศึกษา

1.1.4 การประกอบอาชีพหลัก พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 69.6 ประกอบอาชีพ การเกษตรเป็นอาชีพหลัก รองลงมา ร้อยละ 17.2 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนร้อยละ 6.9, 3.4 และ 2.9 ประกอบอาชีพประกอบธุรกิจการค้า พนักงานบริษัทเอกชน และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

1.1.5 การประกอบอาชีพรอง พบว่า เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 60 ไม่มีอาชีพรอง ร้อยละ 24 ประกอบอาชีพการเกษตร และร้อยละ 16 ประกอบธุรกิจการค้าเป็นอาชีพรอง เกษตรกร ร้อยละ 39.7 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 29.4 ประกอบการเกษตร ร้อยละ 25 ไม่มีอาชีพรอง และร้อยละ 5.9 ประกอบธุรกิจการค้าเป็นอาชีพรอง

ตารางที่ 4.2 สภาพทางสังคมของเจ้าหน้าที่

			N = 70
	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	ระดับตำแหน่ง		
	ปฏิบัติการ	27	38.6
	ชำนาญการ	39	55.7
	อื่นๆ (ชำนาญงาน)	4	5.7
2.	ประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร (ปี)		
	1-10	33	47.1
	11-20	8	11.5
	21-30	6	8.5
	31-40	23	32.9
	มากกว่า 40	0	0.0
	Min = 1 ปี	Max = 39 ปี	
	$\mu = 17.16$ ปี	$\sigma = 14.387$	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.	จำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบ		
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 500	6	8.6
	501-1,000	28	40.0
	1,001-1,500	22	31.4
	1,501-2,000	4	5.7
	2,001-2,500	7	10.0
	2,501-3,000	2	2.9
	มากกว่า 3000	1	1.4
	Min = 306 ราย Max = 3,164 ราย		
	$\mu = 1,147.21$ ราย $\sigma = 612.696$		

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1 ระดับตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 55.7 ดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการ รองลงมา ร้อยละ 38.6 ดำรงตำแหน่งในระดับปฏิบัติการ และร้อยละ 5.7 ดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญงาน ตามลำดับ

1.2.2 ประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 47.1 มีประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร ช่วง 1-10 ปี รองลงมา ร้อยละ ตามลำดับ 32.9 มีประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร ช่วง 31-40 ปี ร้อยละ 11.5 มีประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร ช่วง 11-20 ปี และ ร้อยละ 8.5 มี ประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร ช่วง 21-30 ปี

1.2.3 จำนวนเกษตรกรที่รับผิดชอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ 1 ราย รับผิดชอบเกษตรกรต่ำสุด จำนวน 306 ราย รับผิดชอบเกษตรกรสูงสุด จำนวน 3,164 ราย และเจ้าหน้าที่ 1 ราย รับผิดชอบเกษตรกรเฉลี่ย จำนวน 1,147.21 ราย

ตารางที่ 4.3 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

n =204

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
	1-10	72	35.3
	11-20	62	30.4
	21-30	34	16.7
	31-40	19	9.3
	มากกว่า 40	17	8.3
	Min = 1 ไร่ Max = 121 ไร่		
	\bar{X} = 20.50 ไร่ S.D. = 17.595		
2.	ลักษณะการถือครองพื้นที่ในการทำการเกษตร (ไร่)		
	ของครัวเรือน	2,700	64.5
	พื้นที่เช่า	876	21.0
	พื้นที่อาศัยผู้อื่น (ไม่เสียค่าเช่า)	605	14.5
3.	แรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน		
	1	31	15.2
	2	117	57.4
	3	31	15.2
	4	24	11.8
	มากกว่า 4	1	0.5
	Min = 1 คน Max = 6 คน		
	\bar{X} = 2.25 คน S.D. = 0.889		
4.	ตำแหน่งทางสังคม		
	ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	135	66.2
	มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	69	33.8
	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	23	11.3
	สารวัตรกำนัน/กรรมการหมู่บ้าน		
	สมาชิกอบต./เทศบาล	5	2.5

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	คณะกรรมการ ศบคต.	15	7.4
	อาสาสมัครเกษตร	34	16.7
	อื่นๆ (อสม.)	21	10.3
5.	เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร		
	ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	18	8.8
	เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	186	91.2
	สหกรณ์การเกษตร	24	11.8
	กลุ่มลูกค้า ธกส.	174	85.3
	กลุ่มเกษตรกร	10	4.9
	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	1	0.5
	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	15	7.4
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	4	2.0
	กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน	8	3.9
	อื่นๆ (กองทุนหมู่บ้าน)	14	6.9
6.	การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ปี)		
	1 – 2	14	6.9
	3 – 4	22	10.7
	5 – 6	85	41.7
	มากกว่า 6 ปี	83	40.7
	Min = 1 ปี	Max = 7 ปี	
	\bar{X} = 5.59 ปี	S.D. = 1.550	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7.	การเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร		
	ไม่เคย	39	19.1
	เคย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	165	80.9
	- โครงการประกันรายได้เกษตรกรปี 2552/53	71	34.8
	- โครงการแทรกแซงตลาดมันปะหลัง ปี 2555/56	15	7.4
7	- โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2555/56	82	40.2
	- โครงการมาตรการแทรกแซงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2556/57	29	14.2
	- โครงการแก้ไขปัญหายางพาราทั้งระบบ ปี 2557	11	5.4
	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร	57	27.9
	โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร	69	33.8
	มาตรการช่วยเหลือเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (ไร่ละ 1,000)	82	40.2

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.3.1 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 35.3 มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 10 -20 ไร่ รองลงมาร้อยละ 30.4 มีขนาดพื้นที่ถือครอง 11-20 ไร่ ร้อยละ เกษตรน้อยกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 15.9 และร้อยละ 11.1 มีจำนวนพื้นที่ถือครองด้านการเกษตร 16.7 มีขนาดพื้นที่ระหว่าง 21 – 30 ไร่ และร้อยละ 9.3 และ 8.3 มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ระหว่าง 31-40 และมากกว่า 40 ไร่ ตามลำดับ

1.3.2 ลักษณะการถือครองพื้นที่ในการทำการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 64.5 เป็นที่ดินของครัวเรือน รองลงมาร้อยละ 21 และ 14.5 เป็นพื้นที่เช่า และพื้นที่อาศัยผู้อื่น (ไม่เสียค่าเช่า) ตามลำดับ

1.3.3 แรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 57.4 มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 2 คน รองลงมาร้อยละ 15.2 มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 1 คน และ 3 คน เท่ากัน ร้อยละ 11.8 และร้อยละ 0.5 มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 4 คน และ มากกว่า 4 คน ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร เฉลี่ย 2.25 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 6 คน

1.3.4 ตำแหน่งทางสังคม พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 66.2 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และร้อยละ 33.8 มีตำแหน่งทางสังคม โดยมีเกษตรกรที่มีตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมดังนี้ ร้อยละ 16.7 มีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครเกษตร ร้อยละ 11.3 มีตำแหน่งทางสังคมเป็นผู้นำหมู่บ้าน ร้อยละ 10.3 มีตำแหน่งทางสังคมประเภทอื่นๆ เช่น อสม. ร้อยละ 7.4 และร้อยละ 2.5 เป็นคณะกรรมการ ศบกต. และสมาชิก อบต./เทศบาล ตามลำดับ

1.3.5 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 91.2 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร และเกษตรกรส่วนที่เหลือ ร้อยละ 8.8 ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร โดยมีเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ต่างๆ ดังนี้ ร้อยละ 85.3 เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. รองลงมาร้อยละ 11.8 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 7.4 เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 6.9 เป็น สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 4.9, 3.9, 2.0 และ 0.5 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ตามลำดับ

1.3.6 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 41.7 เกษตรกรขึ้นทะเบียนมาแล้ว 5-6 ปี รองลงมาร้อยละ 40.7 ขึ้นทะเบียนมาแล้วมากกว่า 6 ปี และร้อยละ 10.7 และ 6.9 เกษตรกรขึ้นทะเบียนมาแล้ว 3-4 ปี และ 1-2 ปี ตามลำดับ

1.3.7 การเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 80.9 เคยเข้าร่วมโครงการของทางรัฐบาลและเกษตรกรส่วนที่เหลือ ร้อยละ 19.1 ไม่เคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล โดยเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการต่างๆ ของทางรัฐบาล มีดังนี้ ร้อยละ 40.2 เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2555/56 และมาตรการช่วยเหลือเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (ไร่ละ 1,000) จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 34.8 เคยเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2552/53 ร้อยละ 33.8 เคยเข้าร่วมโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร ร้อยละ 27.9 เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ร้อยละ 14.2 เข้าร่วมโครงการ

แทรกแซงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2556/57 ร้อยละ 7.4 เข้าร่วมโครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปี 2556/57 และร้อยละ 5.4 ที่เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาภัยพาราทั้งระบบ ปี 2557

ตารางที่ 4.4 ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่

N = 70

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระดับการรับรู้ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
สื่อบุคคล						3.60	มาก
						(0.104)	
นวส.ส่วนกลาง	3	14	28	19	6	2.84	ปานกลาง
	(4.3)	(20.0)	(40.0)	(27.1)	(8.6)	(0.987)	
นวส. (จังหวัด)	16	38	12	4	0	3.94	มาก
	(22.9)	(54.3)	(17.1)	(5.7)	(0.0)	(0.796)	
เกษตรอำเภอ	9	36	20	5	0	3.70	มาก
	(12.9)	(51.4)	(28.6)	(7.1)	(0.0)	(0.787)	
นวส. อำเภอ (เกษตรตำบล)	15	39	13	3	0	3.94	มาก
	(21.4)	(55.7)	(18.6)	(4.3)	(0.0)	(0.759)	
สื่อกลุ่ม						3.40	ปานกลาง
						(0.056)	
การประชุม	15	32	17	5	1	3.79	มาก
	(21.4)	(45.8)	(24.3)	(7.1)	(1.4)	(0.915)	
การสัมมนา	5	26	19	17	3	3.19	ปานกลาง
	(7.1)	(37.1)	(27.2)	(24.3)	(4.3)	(1.026)	
การฟังบรรยาย	4	27	24	11	4	3.23	ปานกลาง
	(5.7)	(38.6)	(34.3)	(15.7)	(5.7)	(0.981)	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

N = 70

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระดับการรับรู้ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
สื่อมวลชน						2.54 (0.113)	น้อย
เอกสารของ หน่วยราชการ	0 (0.0)	11 (15.7)	21 (30.0)	15 (21.4)	23 (32.9)	2.29 (1.092)	น้อย
หนังสือพิมพ์	0 (0.0)	9 (12.9)	11 (15.7)	24 (34.3)	26 (37.1)	2.04 (1.028)	น้อย
วารสาร	0 (0.0)	4 (5.7)	18 (25.7)	20 (28.6)	28 (40.0)	1.97 (0.947)	น้อย
วิทยุ	1 (1.4)	7 (10.0)	22 (31.4)	26 (37.2)	14 (20.0)	2.36 (0.964)	น้อย
โทรทัศน์	0 (0.0)	12 (17.1)	12 (17.1)	22 (31.4)	24 (34.4)	2.17 (1.090)	น้อย
อินเทอร์เน็ต	13 (18.6)	25 (35.7)	19 (27.1)	11 (15.7)	2 (2.9)	3.51 (1.060)	มาก
แอปพลิเคชัน Line	11 (15.7)	14 (20.0)	26 (37.1)	16 (22.9)	3 (4.3)	3.20 (1.098)	ปานกลาง
Facebook	6 (8.6)	19 (27.1)	13 (18.5)	16 (22.9)	16 (22.9)	2.76 (1.313)	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย						3.00 (0.703)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่มีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.00) และจากแหล่งต่างๆ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปน้อย ได้แก่ สื่อบุคคล ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) สื่อกลุ่ม ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) และ สื่อมวลชน ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.54)

1.4.1 สื่อบุคคล เจ้าหน้าที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย =3.60) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เจ้าหน้าที่ร้อยละ 3.94 รับข้อมูลข่าวสารฯ จาก นวส. (จังหวัด) เท่ากับ นวส. อำเภอ (เกษตร ตำบล) ร้อยละ 3.70 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากเกษตรอำเภอ และร้อยละ 2.84 รับข้อมูลข่าวสารฯ จาก นวส.ส่วนกลาง ตามลำดับ

1.4.2 สื่อกลุ่ม เจ้าหน้าที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อกลุ่ม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย =3.40) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เจ้าหน้าที่ร้อยละ 3.79 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากการประชุม ร้อยละ 3.23 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากการฟังบรรยาย และร้อยละ 3.19 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากการสัมมนา ตามลำดับ

1.4.3 สื่อมวลชน เจ้าหน้าที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อมวลชน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย =2.54) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เจ้าหน้าที่ร้อยละ 3.51 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 3.20 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากแอปพลิเคชัน Line ร้อยละ จากการฟังบรรยาย และร้อยละ 2.76 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากแอปพลิเคชัน Facebook ร้อยละ 2.36 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากวิทยุ ร้อยละ 2.29 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากเอกสารหน่วยงานราชการ ร้อยละ 2.17 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากโทรทัศน์ ร้อยละ 2.04 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากหนังสือพิมพ์ และร้อยละ 1.97 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากหนังสือวารสารอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน
เกษตรกรของเกษตรกร

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระดับการรับรู้ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
	n = 204						
สื่อบุคคล						3.67	มาก
						(0.691)	
นวส.อำเภอ (เกษตรกรตำบล)	90 (44.0)	76 (37.3)	34 (16.7)	4 (2.0)	0 (0.0)	4.24 (0.796)	มากที่สุด
ผู้นำท้องถิ่น	88 (43.1)	80 (39.2)	34 (16.7)	2 (1.0)	0 (0.0)	4.25 (0.762)	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่ อบต.	8 (3.9)	42 (20.6)	82 (40.2)	59 (28.9)	13 (6.4)	2.87 (0.945)	ปานกลาง
เพื่อนบ้าน	26 (12.7)	58 (28.5)	81 (39.7)	32 (15.7)	7 (3.4)	3.31 (0.997)	ปานกลาง
สื่อกลุ่ม						3.03	ปานกลาง
						(0.729)	
การประชุม	49 (24.0)	76 (37.3)	48 (23.5)	29 (14.2)	2 (1.0)	3.69 (1.021)	มาก
การสัมมนา	13 (6.4)	38 (18.6)	23 (11.3)	42 (20.6)	88 (43.1)	2.25 (1.346)	น้อย
การฟังบรรยาย	27 (13.2)	75 (36.8)	41 (20.1)	28 (13.7)	33 (16.2)	3.17 (1.288)	ปานกลาง
สื่อมวลชน						2.66	ปานกลาง
						(0.785)	
เอกสารของ หน่วยราชการ	7 (3.4)	40 (19.6)	68 (33.3)	38 (18.7)	51 (25.0)	2.58 (1.161)	น้อย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระดับการรับรู้ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
หนังสือพิมพ์	2 (1.0)	19 (9.3)	68 (33.3)	50 (24.5)	65 (31.9)	2.23 (1.032)	น้อย
วารสาร	3 (1.5)	13 (6.4)	61 (29.8)	64 (31.4)	63 (30.9)	2.16 (0.987)	น้อย
วิทยุ	28 (13.7)	49 (24.0)	101 (49.6)	20 (9.8)	6 (2.9)	3.36 (0.939)	ปานกลาง
โทรทัศน์	35 (17.2)	58 (28.4)	73 (35.7)	35 (17.2)	3 (1.5)	3.43 (1.012)	มาก
หอกระจายข่าว	57 (27.9)	78 (38.3)	54 (26.5)	7 (3.4)	8 (3.9)	3.83 (1.005)	มาก
อินเทอร์เน็ต	8 (3.9)	19 (9.3)	31 (15.2)	43 (21.1)	103 (50.5)	1.95 (1.178)	น้อย
แอปพลิเคชัน	5 (2.5)	11 (5.4)	24 (11.8)	41 (20.1)	123 (60.2)	1.70 (1.034)	น้อยที่สุด
Line/Facebook							
รวมเฉลี่ย						3.12 (0.510)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.12) และจากแหล่งต่างๆ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สื่อบุคคล ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) สื่อกลุ่ม ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.03) และสื่อมวลชน ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.66)

1.5.1 สื่อบุคคล เกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.67) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

พบว่า เกษตรกรร้อยละ 4.25 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากผู้นำชุมชน ร้อยละ 4.24 รับข้อมูลข่าวสารฯ นวส. อำเภอ (เกษตรตำบล) ร้อยละ 3.31 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 2.87 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากเจ้าหน้าที่ อบต. ตามลำดับ

1.5.2 สื่อกลุ่ม เกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อกลุ่ม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย =3.03) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เกษตรกรร้อยละ 3.69 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากการประชุม ร้อยละ 3.17 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากการฟังบรรยาย และร้อยละ 2.25 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากการสัมมนา ตามลำดับ

1.5.3 สื่อมวลชน เกษตรกรที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อมวลชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย =2.66) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เกษตรกรร้อยละ 3.83 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากหอกระจายข่าว ร้อยละ 3.43 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากโทรทัศน์ ร้อยละ 3.36 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากวิทยุ ร้อยละ 2.58 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากจากเอกสารหน่วยงานราชการ ร้อยละ 2.23 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 2.16 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากวารสาร ร้อยละ 1.95 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากอินเทอร์เน็ต และร้อยละ 1.70 รับข้อมูลข่าวสารฯ จากแอปพลิเคชัน Line ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ระดับการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ข้อมูล	เจ้าหน้าที่ (N = 70)		เกษตรกร (n= 204)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ไม่เคยเข้าร่วม	7	10.0	29	14.2
2. เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	25	35.7	112	54.9
3. เข้าร่วมทุกครั้ง	38	54.3	63	30.9

จากตารางที่ 4.6 ระดับการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า มีเจ้าหน้าที่เข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงทุกครั้ง 38 ราย (ร้อยละ 54.3) เข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเป็นบางครั้ง 25 ราย (ร้อยละ 35.7) ไม่เคยเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง 7 ราย (ร้อยละ 10.0) และมีเกษตรกรจากกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมรับฟังการ

ประชุมชี้แจงเป็นบางครั้ง 112 ราย (ร้อยละ 54.9) เข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงทุกครั้ง 63 ราย (ร้อยละ 30.9) และไม่เคยเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง 29 ราย (ร้อยละ 14.2)

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.7 และตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	เฉลย	ผู้ตอบถูกต้อง					
			เจ้าหน้าที่ (N = 70)			เกษตรกร (n = 204)		
			จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข								
1	ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว	ถูก	63	90.0	10	186	91.2	4
2	ผู้ทำการเกษตรจะสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ ต้องประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลักเท่านั้น (เฉลย : เป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองก็ได้)	ผิด	55	78.6	17	67	32.8	9

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	เฉลี่ย	ผู้ตอบถูกต้อง					
			เจ้าหน้าที่ (N = 70)			เกษตรกร (n = 204)		
			จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
3	ครัวเรือนเกษตร 1 ครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ได้มากกว่า 1 คน (เฉลี่ย : ได้เพียง 1 คน)	ผิด	61	87.1	11	94	46.1	17
4	เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ สามารถขึ้น ทะเบียนเกษตรกรได้	ถูก	58	82.9	14	143	70.1	13
5	กรณีขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องยื่นแบบ คำร้องขอขึ้นทะเบียน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้ง แปลงหลัก	ถูก	54	77.1	18	186	91.2	4
ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน								
6	ผู้ที่วางแผนว่าจะทำการเกษตรแต่ ยังไม่ได้ลงมือทำ ไม่สามารถขึ้น ทะเบียนเกษตรกรได้	ถูก	58	82.9	7	129	63.2	15
7	บัตรประจำตัวประชาชนอย่าง เดียวสามารถใช้เป็นหลักฐานขอ ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ได้ (เฉลี่ย : ไม่ได้)	ผิด	61	87.1	6	171	83.8	9
8	การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น (เฉลี่ย : ปรับปรุงได้ตลอดทั้งปี)	ผิด	61	87.1	6	87	42.6	19
9	การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกิน เนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้าน หรือ สระน้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ ดังกล่าวออกด้วย	ถูก	70	100.0	1	123	60.3	16

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	เฉลย	ผู้ตอบถูกต้อง					
			เจ้าหน้าที่ (N = 70)			เกษตรกร (n = 204)		
			จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
10	ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง แต่ไม่ต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องก็ได้ (เฉลย : ต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองทุกครั้ง)	ผิด	66	94.3	3	164	80.4	12
ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ								
11	ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ถูก	67	95.7	2	198	97.1	1
12	หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่างๆ ด้านการเกษตรของรัฐบาลได้	ถูก	65	92.9	8	183	89.7	8
13	หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ	ถูก	66	94.3	3	194	95.1	2
14	ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถมอบสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของรัฐให้คนอื่นได้ (เฉลย : ไม่ได้)	ผิด	56	80.0	16	169	82.8	11

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	เฉลย	ผู้ตอบถูกต้อง					
			เจ้าหน้าที่ (N = 70)			เกษตรกร (n = 204)		
			จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
15	ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการ อย่างไม่มีเงื่อนไข (เฉลย : ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ)	ผิด	48	68.6	19	61	29.9	20
ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่								
16	กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร	ถูก	66	94.3	3	184	90.2	7
17	เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแบบรับขึ้นทะเบียน คือ นายอำเภอ (เฉลย : เกษตรอำเภอ)	ผิด	66	94.3	3	136	66.7	14
18	พยาน ที่ลงรายชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบก.) หมายถึง ใครก็ได้ที่รู้จักกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน (เฉลย : หมายถึงเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนที่รับทราบการประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน)	ผิด	40	57.1	20	90	44.1	18
19	คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	ถูก	65	92.9	4	185	90.7	6

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	เฉลย	ผู้ตอบถูกต้อง					
			เจ้าหน้าที่			เกษตรกร		
			จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
20	การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้นเพียงอย่างเดียว	ถูก	66	94.3	3	188	92.2	3

จากตารางที่ 4.7 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยสามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับเฉลย ดังประเด็นต่อไปนี้

1) เจ้าหน้าที่ พบว่า

เจ้าหน้าที่ร้อยละ 91.0 – 100.0 ตอบตรงกับเฉลยใน 9 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้านหรือสระน้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย (ร้อยละ 100.0) (2) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร (ร้อยละ 95.7) และ (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริงและต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง (4) หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ (5) กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร (6) เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแบบรับขึ้นทะเบียน คือ เกษตรอำเภอ (7) การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้นเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 94.3) (8) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร และ (9) พยาน ที่ลงลายมือชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบค.) หมายถึง เกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนที่รับทราบการประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน (ร้อยละ 92.9)

เจ้าหน้าที่ร้อยละ 81.0 – 90.0 ตอบตรงกับเฉลยใน 6 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 90.0) (2) ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน (3) บัตรประจำตัวประชาชนอย่างเดียวไม่สามารถใช้เป็น

หลักฐานของขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ได้ (4) การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งปรับปรุงได้ตลอดทั้งปี (ร้อยละ 87.1) (5) เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ และ (6) ผู้ที่วางแผนว่าจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (ร้อยละ 82.9)

เจ้าหน้าที่ร้อยละ 71.0 – 80.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 3 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่สามารถมอบสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของรัฐให้คนอื่นได้ (ร้อยละ 80.0) (2) ผู้ทำการเกษตรจะสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ต้องประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองก็ได้ (ร้อยละ 78.6) และ (3) กรณีขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก (ร้อยละ 77.1)

เจ้าหน้าที่ร้อยละ 61.0 – 70.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 1 ประเด็น ได้แก่ ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ (ร้อยละ 68.6)

เจ้าหน้าที่ร้อยละ 51.0 – 60.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 1 ประเด็น ได้แก่ พยาน ที่ลงรายมือชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในรูปแบบคำร้อง (ทบค.) หมายถึง เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนที่รับทราบการประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน (ร้อยละ 57.1)

2) กลุ่มตัวอย่างเกษตรกร พบว่า

เกษตรกรร้อยละ 91.0 – 100.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 5 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร (ร้อยละ 97.1) (2) หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ (ร้อยละ 95.1) (3) คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลง (ร้อยละ 92.2) และ (4) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว (5) กรณีขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก (ร้อยละ 91.2)

เกษตรกรร้อยละ 81.0 – 90.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 6 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

(ร้อยละ 90.7) (2) กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ร้อยละ 90.2) (3) หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่างๆ ด้านการเกษตรของรัฐบาลได้ (ร้อยละ 89.7) (4) บัตรประจำตัวประชาชนอย่างเดียวไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ได้ (ร้อยละ 83.8) และ (5) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่สามารถมอบสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของรัฐให้คนอื่นได้ (ร้อยละ 82.8)

เกษตรกรร้อยละ 71.0 – 80.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 1 ประเด็น ได้แก่ (1) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องก็ได้ (ร้อยละ 80.4)

เกษตรกรร้อยละ 61.0 – 70.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 3 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (ร้อยละ 70.1) (2) เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแบบรับขึ้นทะเบียน คือ เกษตรอำเภอ (ร้อยละ 66.7) และ (3) ผู้ที่วางแผนว่าจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (ร้อยละ 63.2)

เกษตรกรร้อยละ 51.0 – 60.0 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 1 ประเด็น ได้แก่ การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้าน หรือสระน้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย (ร้อยละ 60.3)

เกษตรกรน้อยกว่าร้อยละ 51 ตอบตรงกับเฉลี่ยใน 5 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าร้อยละมากไปน้อย ได้แก่ (1) คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คนเท่านั้น (ร้อยละ 46.1) (2) พยาน ที่ลงลายมือชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบก.) หมายถึง เกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนที่รับทราบการประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน (ร้อยละ 44.1) (3) การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งปรับปรุงได้ตลอดทั้งปี (ร้อยละ 42.6) (4) ผู้ทำการเกษตรจะสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ ต้องประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองก็ได้ (ร้อยละ 32.8) และ (5) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ (ร้อยละ 29.9)

ตารางที่ 4.8 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยพิจารณาจากจำนวนคะแนนที่ตอบถูก

คะแนน	ระดับความรู้	เจ้าหน้าที่ N = 70		เกษตรกร n = 204	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-4	น้อยที่สุด	0	0.0	0	0.0
5-8	น้อย	0	0.0	2	1.0
9-12	ปานกลาง	1	1.4	28	13.7
13-16	มาก	17	24.3	149	73.0
17-20	มากที่สุด	52	74.3	25	12.3
		Min = 12		Min = 8	
		Max = 20		Max = 20	
		$\mu = 17.31$		$\bar{X} = 14.40$	
		$\sigma = 1.647$		S.D. = 2.066	

จากตารางที่ 4.8 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยพิจารณาจากจำนวนคะแนนที่ตอบถูก ปรากฏผลวิเคราะห์ ดังนี้

1) **เจ้าหน้าที่** โดยพิจารณาจากจำนวนข้อคำถามที่เจ้าหน้าที่ตอบได้ถูกต้อง จากข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อพบว่า เจ้าหน้าที่ร้อยละ 74.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับมากที่สุด ตอบถูกต้องจำนวน 17-20 ข้อ รองลงมาร้อยละ 40.9 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับมาก ตอบถูกต้องจำนวน 13 - 16 ข้อ และร้อยละ 1.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับปานกลาง ตอบถูกต้องจำนวน 9-12 ข้อ โดยเจ้าหน้าที่ตอบถูกต้อง สูงสุด 20 ข้อ ต่ำสุด 12 ข้อ และมีความรู้เฉลี่ยระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 17.31)

2) **เกษตรกร** โดยพิจารณาจากจำนวนข้อคำถามที่เจ้าหน้าที่ตอบได้ถูกต้อง จากข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อพบว่า เกษตรกรที่ร้อยละ 73.0 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับมาก ตอบถูกต้องจำนวน 17-20 ข้อ รองลงมาร้อยละ 13.7 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับปานกลาง

ตอบถูกต้องจำนวน 9-12 ข้อ ร้อยละ 12.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง
ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับมากที่สุด ตอบถูกต้องจำนวน 17-20 ข้อ และร้อยละ 1.0 มีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับน้อย ตอบถูกต้อง
จำนวน 5-8 ข้อ โดยเกษตรกรตอบถูกต้อง สูงสุด 20 ข้อ ต่ำสุด 8 ข้อ และมีความรู้เฉลี่ยระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย 14.40)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข)

โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

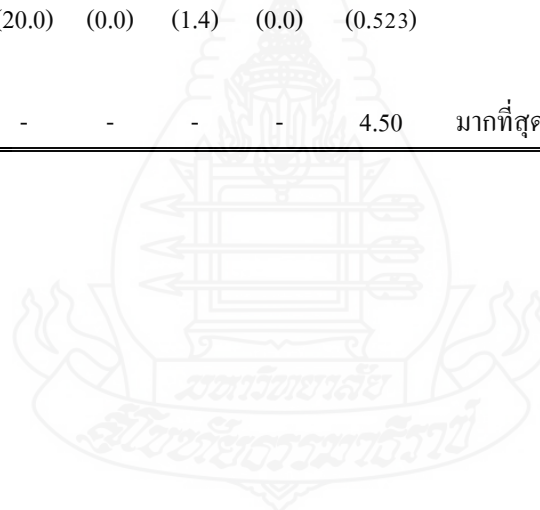
ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ความ หมาย	ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						ความ หมาย
	N = 70					μ (σ)		n = 204					\bar{X} (S.D.)	
	(จำนวน/ร้อยละ)							(จำนวน/ร้อยละ)						
5	4	3	2	1		5	4	3	2	1				
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข														
1.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่ สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ	55 (78.6)	13 (18.6)	2 (2.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.76 (0.494)	มากที่สุด	90 (44.1)	73 (35.8)	37 (18.1)	3 (1.5)	1 (0.5)	4.22 (0.826)	มากที่สุด
1.2 เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี	32 (45.7)	22 (31.4)	13 (18.6)	0 (0.0)	3 (4.3)	4.14 (1.011)	มาก	67 (32.8)	88 (43.1)	43 (21.1)	5 (2.5)	1 (0.5)	4.05 (0.826)	มาก
1.3 คริวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการ ประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพ หลัก หรืออาชีพรอง	43 (61.4)	25 (35.7)	2 (2.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.59 (0.551)	มากที่สุด	74 (36.3)	91 (44.5)	35 (17.2)	4 (2.0)	0 (0.0)	4.15 (0.770)	มาก
1.4 คริวเรือนเกษตรกร 1 คริวเรือน สามารถมี ตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน	43 (61.4)	24 (34.3)	3 (4.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.57 (0.579)	มากที่สุด	68 (33.3)	83 (40.7)	50 (24.5)	3 (1.5)	0 (0.0)	4.06 (0.798)	มาก
1.5 เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ทั้ง พื้นที่ทำการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ และ ไม่มีเอกสารสิทธิ์	34 (48.6)	24 (34.3)	9 (12.8)	1 (1.4)	2 (2.9)	4.24 (0.939)	มากที่สุด	65 (31.9)	90 (44.1)	40 (19.6)	6 (2.9)	3 (1.5)	4.02 (0.876)	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร							
	N = 70					μ	ความ	n = 204					ความ	
	(จำนวน/ร้อยละ)							(σ)	หมาย	(จำนวน/ร้อยละ)				
5	4	3	2	1	5	4	3			2	1	\bar{X}	(S.D.)	
1.6	ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (แปลงที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด)													
	35	19	4	5	7	4.00	มาก	61	92	35	12	4	3.95	มาก
	(50.0)	(27.1)	(5.7)	(7.2)	(10.0)	(1.330)		(29.8)	(45.1)	(17.2)	(5.9)	(2.0)	(0.940)	
1.7	ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้องครบถ้วน และต้องลงรายชื่อผู้รับรองข้อมูล													
	51	17	2	0	0	4.67	มากที่สุด	72	92	33	7	0	4.12	มาก
	(72.8)	(24.3)	(2.9)	(0.0)	(0.0)	(0.631)		(35.3)	(45.1)	(16.2)	(3.4)	(0.0)	(0.800)	
1.8	เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267													
	49	21	0	0	0	4.70	มากที่สุด	66	99	33	6	0	4.10	มาก
	(70.0)	(30.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.462)		(32.4)	(48.5)	(16.2)	(2.9)	(0.0)	(0.772)	
1.9	ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองเป็นพยานด้วย													
	47	19	3	0	1	4.59	มากที่สุด	76	93	27	7	1	4.16	มาก
	(67.1)	(27.2)	(4.3)	(0.0)	(1.4)	(0.712)		(37.3)	(45.6)	(13.2)	(3.4)	(0.5)	(0.815)	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่							ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						
	N = 70					μ	ความ	n = 204					X̄	ความ
	(จำนวน/ร้อยละ)							(σ)	หมาย	(จำนวน/ร้อยละ)				
5	4	3	2	1	5	4	3			2	1			
1.10 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน	55	14	0	1	0	4.76	มากที่สุด	93	73	29	9	0	4.23	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	(78.6)	(20.0)	(0.0)	(1.4)	(0.0)	(0.523)		(45.6)	(35.8)	(14.2)	(4.4)	(0.0)	(0.853)	
	-	-	-	-	-	4.50	มากที่สุด	-	-	-	-	-	4.11	มาก

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข) พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) และเกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) พิจารณาแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) **เจ้าหน้าที่** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 8 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ และ (2) ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน (ค่าเฉลี่ย 4.76) (3) เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267 (ค่าเฉลี่ย 4.70) (4) ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.67) (5) คราวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง และ (6) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองเป็นพยานด้วย (ค่าเฉลี่ย 4.59) (7) คราวเรือนเกษตรกร 1 คราวเรือน สามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน (ค่าเฉลี่ย 4.57) และ (8) เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ทั้งพื้นที่ทำการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 4.24)

เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นระดับมาก ใน 2 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี (ค่าเฉลี่ย 4.14) และ (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (แปลงที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด) (ค่าเฉลี่ย 4.00)

2) **เกษตรกร** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 2 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน (ค่าเฉลี่ย 4.23) และ (2) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.22)

เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมาก ใน 8 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองเป็นพยานด้วย (ค่าเฉลี่ย 4.16) (2) คราวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง (ค่าเฉลี่ย 4.15) (3) ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.12) (4) เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวล

กฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267 (ค่าเฉลี่ย 4.10) (5) คริวเรือนเกษตร 1 คริวเรือน สามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน (ค่าเฉลี่ย 4.06) (6) เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี (ค่าเฉลี่ย 4.05) (7) เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ทั้งพื้นที่ทำการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 4.02) และ (8) ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (แปลงที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด) (ค่าเฉลี่ย 3.95)

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน)
โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						ความหมาย		
	N = 70						n = 204								
	(จำนวน/ร้อยละ)					μ	ความหมาย	(จำนวน/ร้อยละ)						\bar{X}	
5	4	3	2	1	(σ)	5		4	3	2	1	(S.D.)			
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน															
2.1	เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมายด้วยตัวเอง						4.49	มากที่สุด	4.05						มาก
	45	18	5	0	2	(0.864)		79	68	46	9	2	(0.937)		
	(64.3)	(25.7)	(7.1)	(0.0)	(2.9)			(38.7)	(33.3)	(22.6)	(4.4)	(1.0)			
2.2	ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน						4.84	มากที่สุด	4.28						มากที่สุด
	61	7	2	0	0	(0.439)		102	66	27	9	0	(0.857)		
	(87.1)	(10.0)	(2.9)	(0.0)	(0.0)			(50.0)	(32.4)	(13.2)	(4.4)	(0)			
2.3	ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง						4.74	มากที่สุด	4.17						มาก
	54	14	2	0	0	(0.502)		83	79	36	6	0	(0.821)		
	(77.1)	(20.0)	(2.9)	(0.0)	(0.0)			(40.8)	(38.7)	(17.6)	(2.9)	(0.0)			

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่							ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						
	N = 70							n = 204						
	(จำนวน/ร้อยละ)					μ	ความ	(จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความ
	5	4	3	2	1	(σ)	หมาย	5	4	3	2	1	(S.D.)	หมาย
2.4 เกษตรกรที่เคาะขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลง ข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้	49 (70.0)	19 (27.1)	2 (2.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.67 (0.531)	มากที่สุด	89 (43.6)	75 (36.8)	31 (15.2)	8 (3.9)	1 (0.5)	4.19 (0.872)	มาก
2.5 เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้อง ยืนยันข้อมูล และลงรายมือชื่อเป็นผู้ตรวจสอบและรับขึ้นทะเบียน	42 (60.0)	22 (31.4)	6 (8.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.51 (0.654)	มากที่สุด	87 (42.6)	82 (40.2)	30 (14.7)	5 (2.5)	0 (0)	4.23 (0.788)	มากที่สุด
2.6 เกษตรกรที่ไม่สามารถมาปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียนด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่ออยู่ใน ทบก.เป็นผู้ขอขึ้นแทน	49 (70.0)	18 (25.8)	1 (1.4)	1 (1.4)	1 (1.4)	4.61 (0.728)	มากที่สุด	85 (41.7)	80 (39.2)	30 (14.7)	8 (3.9)	1 (0.5)	4.18 (0.859)	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						ความ หมาย	
	N = 70					μ (σ)	n = 204					\bar{X} (S.D.)		
	(จำนวน/ร้อยละ)						(จำนวน/ร้อยละ)							
5	4	3	2	1	ความ หมาย	5	4	3	2	1	ความ หมาย			
2.7	47 (67.1)	20 (28.6)	3 (4.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.63 (0.569)	มากที่สุด	72 (35.3)	82 (40.2)	36 (17.6)	11 (5.4)	3 (1.5)	4.02 (0.939)	มาก
2.8	47 (67.1)	17 (24.3)	6 (8.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.59 (0.648)	มากที่สุด	70 (34.3)	87 (42.6)	42 (20.6)	4 (2.0)	1 (0.5)	4.09 (0.816)	มาก
2.9	46 (65.7)	20 (28.6)	3 (4.3)	1 (1.4)	0 (0.0)	4.59 (0.648)	มากที่สุด	76 (37.3)	77 (37.7)	37 (18.1)	12 (5.9)	2 (1.0)	4.04 (0.938)	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						ความหมาย		
	N = 70					μ	ความหมาย	n = 204						\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
	(จำนวน/ร้อยละ)							(จำนวน/ร้อยละ)							
5	4	3	2	1	(σ)	5	4	3	2	1	(S.D.)	ความหมาย			
2.10	เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด														
	44 (62.9)	21 (30)	5 (7.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.56 (0.629)	มากที่สุด	82 (40.2)	77 (37.7)	37 (18.1)	6 (2.9)	2 (1.0)	4.13 (0.881)	มาก	
2.11	ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS														
	47 (67.1)	19 (27.1)	4 (5.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.61 (0.597)	มากที่สุด	82 (40.2)	75 (36.7)	41 (20.1)	5 (2.5)	1 (0.5)	4.14 (0.854)	มาก	
	เฉลี่ยรวม					4.62	มากที่สุด						4.14	มาก	

จากตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน) พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) และเกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) พิจารณาแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) **เจ้าหน้าที่** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 11 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.84) (2) ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.74) (3) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้ (ค่าเฉลี่ย 4.67) (4) พื้นที่เช่า ขึ้นทะเบียนได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้ (ค่าเฉลี่ย 4.63) (5) เกษตรกรที่ไม่สามารถมาปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียนด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่ออยู่ในทบก.เป็นผู้ขอขึ้นแทน และ (6) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS (ค่าเฉลี่ย 4.61) (7) เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร และ (8) เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียน ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้านเป็นเวลา 3 วัน (ค่าเฉลี่ย 4.59) (9) เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด (ค่าเฉลี่ย 4.56) (10) เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้องยืนยันข้อมูล และลงรายมือชื่อเป็นผู้ตรวจสอบและรับขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.51) และ (11) เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมายด้วยตัวเอง (ค่าเฉลี่ย 4.49)

2) **เกษตรกร** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 2 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.28) และ (2)

เกษตรอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง ยืนยันข้อมูล และลงรายมือชื่อเป็นผู้ตรวจสอบและรับขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.23)

เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมาก ใน 9 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้ (ค่าเฉลี่ย 4.19) (2) เกษตรกรที่ไม่สามารถมาปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียนด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่ออยู่ใน ทบก.เป็นผู้ขอขึ้นแทน (ค่าเฉลี่ย 4.18) (3) ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.17) (4) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS (ค่าเฉลี่ย 4.14) (5) เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด (ค่าเฉลี่ย 4.13) (6) เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.09) (7) เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมายด้วยตัวเอง (ค่าเฉลี่ย 4.05) (8) เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียน ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้านเป็นเวลา 3 วัน (ค่าเฉลี่ย 4.04) และ (9) พื้นที่เช่า ขึ้นทะเบียนได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้ (ค่าเฉลี่ย 4.02)

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ)
โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร							
	N = 70						n = 204							
	(จำนวน/ร้อยละ)					μ	ความ	(จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความ
	5	4	3	2	1	(σ)	หมาย	5	4	3	2	1	(S.D.)	หมาย
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ														
3.1	สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร													
	47	14	9	0	0	4.54	มากที่สุด	129	46	24	5	0	4.47	มากที่สุด
	(67.1)	(20.0)	(12.9)	(0.0)	(0.0)	(0.716)		(63.2)	(22.5)	(11.8)	(2.5)	(0.0)	(0.796)	
3.2	หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้													
	44	20	3	3	0	4.50	มากที่สุด	69	71	46	15	3	3.92	มาก
	(62.8)	(28.6)	(4.3)	(4.3)	(0.0)	(0.776)		(33.8)	(34.8)	(22.5)	(7.4)	(1.5)	(0.994)	
3.3	หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ													
	51	17	0	2	0	4.67	มากที่สุด	61	82	47	13	1	3.93	มาก
	(72.8)	(24.3)	(0.0)	(2.9)	(0.0)	(0.631)		(29.9)	(40.2)	(23.0)	(6.4)	(0.5)	(0.909)	

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร						ความหมาย		
	N = 70					μ	ความหมาย	n = 204						X̄	ความหมาย
	(จำนวน/ร้อยละ)							(จำนวน/ร้อยละ)							
5	4	3	2	1	(σ)	5	4	3	2	1	(S.D.)				
3.4 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และ ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรม การเกษตรให้เป็นปัจจุบัน ควร ได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐ มากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน	44 (62.9)	26 (37.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.63 (0.487)	มากที่สุด	77 (37.7)	79 (38.7)	40 (19.7)	7 (3.4)	1 (0.5)	4.10 (0.865)	มาก	
3.5 ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้อง เป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่ จะกำหนดขึ้น	56 (80.0)	14 (20.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.80 (0.403)	มากที่สุด	80 (39.2)	85 (41.7)	34 (16.6)	4 (2.0)	1 (0.5)	4.17 (0.809)	มาก	
เฉลี่ยรวม						4.63	มากที่สุด						4.12	มาก	

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ) พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็น ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63) และเกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) พิจารณาแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) **เจ้าหน้าที่** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ทั้ง 5 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่จะกำหนดขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.80) (2) หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 4.67) (3) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน ควรได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.63) (4) สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.54) และ (5) หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ (ค่าเฉลี่ย 4.50)

2) **เกษตรกร** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 1 ประเด็น ได้แก่ สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.47)

เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมาก ใน 4 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่จะกำหนดขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.17) (2) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน ควรได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.10) (3) หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.93) และ (4) หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ (ค่าเฉลี่ย 3.92)

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่)
โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่						ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร							
	N = 70						n = 204							
	(จำนวน/ร้อยละ)					μ	ความ	(จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความ
5	4	3	2	1	(σ)	หมาย	5	4	3	2	1	(S.D.)	หมาย	
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่														
4.1	ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน													
53	15	2	0	0	4.73	มากที่สุด	91	79	26	8	0	4.24	มากที่สุด	
(75.7)	(21.4)	(2.9)	(0.0)	(0.0)	(0.509)		(44.6)	(38.7)	(12.7)	(4.0)	(0.0)	(0.822)		
4.2	ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบท้ายที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ													
60	8	2	0	0	4.83	มากที่สุด	84	90	24	6	0	4.24	มากที่สุด	
(85.7)	(11.4)	(2.9)	(0.0)	(0.0)	(0.450)		(41.2)	(44.1)	(11.8)	(2.9)	(0.0)	(0.771)		
4.3	ต้องชี้แจงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้													
54	14	2	0	0	4.74	มากที่สุด	93	73	33	5	0	4.25	มากที่สุด	
(77.1)	(20.0)	(2.9)	(0.0)	(0.0)	(0.502)		(45.6)	(35.7)	(16.2)	(2.5)	(0.0)	(0.812)		
4.4	ต้องให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้													
58	12	0	0	0	4.83	มากที่สุด	91	82	27	4	0	4.27	มากที่สุด	
(82.9)	(17.1)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.380)		(44.6)	(40.2)	(13.2)	(2.0)	(0.0)	(0.764)		
เฉลี่ยรวม														
-	-	-	-	-	4.78	มากที่สุด	-	-	-	-	-	4.25	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่) พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็น ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.78) และเกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.25) พิจารณาแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) **เจ้าหน้าที่** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูลและข้อมูลที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ และ (2) ต้องสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้ (ค่าเฉลี่ย 4.83) (3) ต้องสามารถชี้แจงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ (ค่าเฉลี่ย 4.74) และ (4) ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย 4.73)

2) **เกษตรกร** เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ต้องสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้ (ค่าเฉลี่ย 4.27) (2) ต้องสามารถชี้แจงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ (ค่าเฉลี่ย 4.25) (3) ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน และ (4) ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ (ค่าเฉลี่ย 4.24)

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในแต่ละด้าน

ประเด็น	ระดับความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่ N = 70		ระดับความคิดเห็นของ เกษตรกร n = 204	
	μ	ความ หมาย	\bar{X}	ความ หมาย
1. ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข	4.50	มากที่สุด	4.11	มาก
2. ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	4.62	มากที่สุด	4.14	มาก
3. ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ	4.63	มากที่สุด	4.12	มาก
4. ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	4.78	มากที่สุด	4.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในแต่ละด้าน พบว่า **เจ้าหน้าที่**มีความคิดเห็น ระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เกษตรกรมีความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ใน 1 ด้าน และมีความคิดเห็น ระดับมาก 3 ด้าน พิจารณาแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.78) (2) ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.63) (3) ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 4.62) และ (4) ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย 4.50)

2) เกษตรกร เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.25)

เกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมาก ใน 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 4.14) (2) ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.12) และ (3) ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย 4.11)

ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

4.1 ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.13 และ 4.14

4.1.1 ปัญหาของเจ้าหน้าที่

1) จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ พบว่า มีปัญหา ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

N = 70

ประเด็น	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					μ (σ)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
1 ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และ เงื่อนไข	1 (1.4)	14 (20.0)	37 (52.9)	14 (20.0)	4 (5.7)	2.91 (0.830)	ปานกลาง
2 ช่วงระยะเวลาการรับขึ้น/ ปรับปรุงทะเบียนไม่ชัดเจน	4 (5.7)	11 (15.7)	26 (37.1)	26 (37.1)	3 (4.3)	2.81 (0.952)	ปานกลาง
3 ใช้เอกสารในการ ประกอบการขึ้นทะเบียน เยอะ	3 (4.3)	12 (17.1)	40 (57.1)	14 (20.0)	1 (1.4)	3.03 (0.780)	ปานกลาง
4 ความร่วมมือพยานแปลง ข้างเคียงหรือผู้นำชุมชน ในพื้นที่ตั้งแปลง	1 (1.4)	10 (14.3)	33 (47.1)	23 (32.9)	3 (4.3)	2.76 (0.806)	ปานกลาง
5 แบบคำร้อง (ทบก.) ไม่ เหมาะสม	3 (4.3)	7 (10.0)	32 (45.7)	19 (27.1)	9 (12.9)	2.66 (0.976)	ปานกลาง
6 แบบคำร้อง (ทบก.) มีการ เปลี่ยนแปลงบ่อย	6 (8.6)	13 (18.6)	30 (42.9)	17 (24.3)	4 (5.7)	3.00 (1.007)	ปานกลาง
7 ขั้นตอนในการดำเนินการ เยอะ	9 (12.9)	12 (17.1)	28 (40.0)	17 (24.3)	4 (5.7)	3.07 (1.081)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

	ประเด็น	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					μ (σ)	ความหมาย
		5	4	3	2	1		
8	ระบบการบันทึกข้อมูล ประมวลผลช้า	14 (20.0)	37 (52.9)	19 (27.1)	4 (5.7)	0 (0.0)	3.93 (0.688)	มาก
9	ได้รับสมุดทะเบียน เกษตรกรช้า	4 (5.7)	15 (21.4)	39 (55.8)	12 (17.1)	0 (0.0)	3.16 (0.773)	ปานกลาง
10	เกษตรกรไม่ทราบ ประโยชน์ของการขึ้น ทะเบียน/ปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	18 (25.7)	20 (28.6)	17 (24.3)	12 (17.1)	3 (4.3)	3.54 (1.176)	มาก
11	เกษตรกรบางรายไม่ได้รับ สิทธิประโยชน์จากภาครัฐ	9 (12.9)	15 (21.4)	17 (24.3)	25 (35.7)	4 (5.7)	3.00 (1.155)	ปานกลาง
12	เกษตรกรไม่มาขึ้น ทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร หากยัง ไม่ทราบแน่ชัดว่าจะได้รับ ประโยชน์อะไร	34 (48.6)	17 (24.3)	16 (22.8)	3 (4.3)	0 (0.0)	4.17 (0.932)	มาก
13	เกษตรกรไม่มีเวลาเข้าร่วมรับ ฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เมื่อ มีการนัดหมาย	24 (34.3)	18 (25.7)	24 (34.3)	4 (5.7)	0 (0.0)	3.89 (0.956)	มาก
14	การเดินทางจากบ้านเกษตรกร ถึงสำนักงานเกษตรอำเภอที่ เกษตรกรต้องไปแจ้งขึ้น ทะเบียนมีระยะทางไกล	21 (30.0)	17 (24.3)	21 (30.0)	10 (14.3)	1 (1.4)	3.67 (1.100)	มาก
15	เกษตรกรคิดว่าการขึ้น ทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร ทำให้ เสียเวลาในการทำภารกิจ อย่างอื่น	27 (38.6)	15 (21.4)	19 (27.1)	9 (12.9)	0 (0.0)	3.86 (1.081)	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					μ (σ)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
16 เกษตรกรไม่เข้าใจ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขใน การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	13 (18.6)	22 (31.4)	25 (35.7)	10 (14.3)	45 (0.0)	3.54 (0.958)	มาก
17 เกษตรกรคิดว่าขั้นตอน และวิธีการดำเนินการขึ้น ทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรมีความ ยุ่งยาก	18 (25.7)	24 (34.3)	22 (31.4)	6 (8.6)	0 (0.0)	3.77 (0.935)	มาก
เฉลี่ยรวม	-	-	-	-	-	3.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) โดยมีปัญหาในระดับมาก ใน 8 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) เกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากยังไม่ทราบแน่ชัดว่าจะได้รับประโยชน์อะไร (ค่าเฉลี่ย 4.17) (2) ระบบการบันทึกข้อมูลประมวลผลช้า (ค่าเฉลี่ย 3.93) (3) เกษตรกรไม่มีเวลาเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เมื่อมีการนัดหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.89) (4) เกษตรกรคิดว่าการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ทำให้เสียเวลาในการทำภารกิจอย่างอื่น (ค่าเฉลี่ย 3.86) (5) เกษตรกรคิดว่าขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก (ค่าเฉลี่ย 3.77) (6) การเดินทางจากบ้านเกษตรกรถึงสำนักงานเกษตรอำเภอที่เกษตรกรต้องไปแจ้งขึ้นทะเบียนมีระยะทางไกล (ค่าเฉลี่ย 3.67) (7) เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และ (8) เกษตรกรไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.54)

เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ใน 9 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า (ค่าเฉลี่ย 3.16) (2) ขั้นตอนในการดำเนินการเยอะ

(ค่าเฉลี่ย 3.07) (3) ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนเยอะ (ค่าเฉลี่ย 3.03) (4) แบบคำร้อง (ทบก.) มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และ (5) เกษตรกรบางรายไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย 3.03) (6) ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย 2.91) (7) ช่วงระยะเวลาการรับขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนไม่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 2.81) (8) ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ตั้งแปลง (ค่าเฉลี่ย 2.76) (9) แบบคำร้อง (ทบก.) ไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.66)

2) ปัญหาของเจ้าหน้าที่ จากการสนทนากลุ่ม

(1) ในช่วงที่รัฐบาลยังไม่มีมาตรการหรือโครงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรนั้น เกษตรกรไม่ให้ความร่วมมือในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากเท่าที่ควร เพราะยังไม่ทราบว่าถ้ามาแจ้งข้อมูลแล้วจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

(2) เกษตรกรไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลของตัวเองที่ให้ภาครัฐนำไปใช้ประโยชน์ แต่ให้ความสำคัญในเรื่องของผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากกว่า

(3) เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าร่วมในการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ทุกครั้งที่มีการนัดหมาย แต่จะคอยติดตามข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

(4) การบันทึกข้อมูลในระบบต้องมีทักษะและความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยส่วนใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่จะมีอายุมากกว่า 40 ปี และไม่มีความชำนาญจึงทำให้การบันทึกข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า

(5) บางครั้งระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมีการเพิ่มเมนูใหม่ขึ้นมาซึ่งไม่ตรงกับแบบ ทบก. ที่ให้เกษตรกรกรอกข้อมูลตั้งแต่แรก

(6) ระบบบันทึกข้อมูลยังเกิดการขัดข้องอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะในเวลาราชการซึ่งมีผู้ใช้งานค่อนข้างเยอะ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องนำเอกสารกลับไปบันทึกที่บ้านพักในช่วงเวลากลางคืน ส่งผลให้เจ้าหน้าที่บางรายเกิดปัญหาด้านสุขภาพ

(7) เครื่องพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรไม่เพียงกับจำนวนเกษตรกร เพราะสมุดทะเบียนเกษตรกร 1 รายใช้เวลาในการพิมพ์ขึ้นอยู่กับความเร็วของระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

4.1.2 ปัญหาของเกษตรกร

1) จากการสัมภาษณ์เกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีปัญหา ดังนี้

ตารางที่ 4.15 ปัญหาของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

		ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ประเด็น		5	4	3	2	1	(S.D.)	
1	ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข	84 (41.2)	90 (44.1)	24 (11.8)	6 (2.9)	0 (0.0)	4.24 (0.771)	มากที่สุด
2	ช่วงระยะเวลาการรับขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนไม่ชัดเจน	5 (2.5)	45 (22.1)	76 (37.2)	63 (30.8)	15 (7.4)	2.81 (0.944)	ปานกลาง
3	ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนเยอะ	7 (3.4)	40 (19.6)	85 (41.7)	54 (26.5)	18 (8.8)	2.82 (0.961)	ปานกลาง
4	ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ตั้งแปลง	8 (3.9)	27 (13.2)	60 (29.4)	80 (39.2)	29 (14.2)	2.53 (1.019)	น้อย
5	แบบคำร้อง (ทบค.) ไม่เหมาะสม	2 (1.0)	41 (20.1)	86 (42.2)	48 (23.5)	27 (13.2)	2.72 (0.965)	ปานกลาง
6	แบบคำร้อง (ทบค.) มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย	8 (3.9)	43 (21.1)	90 (44.1)	49 (24.0)	14 (6.9)	2.91 (0.937)	ปานกลาง
7	ความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน	9 (4.4)	46 (22.5)	79 (38.7)	45 (22.1)	25 (12.3)	2.85 (1.046)	ปานกลาง
8	ขั้นตอนในการดำเนินการเยอะ	9 (4.4)	58 (28.4)	87 (42.6)	32 (15.8)	18 (8.8)	3.04 (0.987)	ปานกลาง
9	ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า	17 (8.3)	83 (40.7)	54 (26.5)	40 (19.6)	10 (4.9)	3.28 (1.029)	ปานกลาง
10	ไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	10 (4.9)	37 (18.1)	85 (41.7)	56 (27.5)	16 (7.8)	2.85 (0.973)	ปานกลาง

n = 204

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	5	4	3	2	1		
11 เกษตรกรบางรายไม่ได้รับ สิทธิประโยชน์จากภาครัฐ	6 (2.9)	43 (22.1)	75 (36.8)	51 (25.0)	29 (14.2)	2.74 (1.040)	ปานกลาง
12 ความสุภาพในการ ให้บริการ	7 (3.4)	16 (7.8)	38 (18.6)	102 (50.0)	41 (20.2)	2.25 (0.977)	น้อย
13 ความรวดเร็วในการ ให้บริการ	8 (3.9)	15 (7.4)	61 (29.9)	91 (44.6)	29 (14.2)	2.42 (0.957)	น้อย
14 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ ขอรับบริการ	6 (2.9)	8 (3.9)	59 (28.9)	97 (47.6)	34 (16.7)	2.29 (0.893)	น้อย
15. การให้คำปรึกษาและการ แนะนำวิธีการแก้ไข ปัญหาแก่ผู้ขอรับ บริการ	9 (4.4)	11 (5.4)	46 (22.5)	93 (45.6)	45 (22.1)	2.25 (1.002)	น้อย
16 การแจ้งแผนการ ปฏิบัติงานในพื้นที่	8 (3.9)	14 (6.9)	55 (27.0)	82 (40.1)	45 (22.1)	2.30 (1.015)	น้อย
17 การตรวจสอบข้อมูลอย่าง ละเอียดรอบคอบ	8 (3.9)	13 (6.4)	58 (28.4)	86 (42.2)	39 (19.1)	2.34 (0.987)	น้อย
เฉลี่ยรวม	-	-	-	-	-	2.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 ปัญหาของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.74) โดยมีปัญหาระดับมากที่สุด ใน 1 ประเด็น ได้แก่ ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย 4.24)

เกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลาง ใน 9 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า (ค่าเฉลี่ย 3.28) (2) ขั้นตอนในการดำเนินการเยอะ (ค่าเฉลี่ย 3.04) (3) แบบคำร้อง (ทบก.) มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย (ค่าเฉลี่ย 2.91) (4) ความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน และ (5) ไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 2.85) (6) ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนเยอะ (ค่าเฉลี่ย 2.82) (7) ช่วงระยะเวลาการรับขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนไม่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 2.81) (8)

เกษตรกรบางรายไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย 2.74) และ (9) แบบคำร้อง (ทบค.) ไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.72)

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อยใน 7 ประเด็น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ (1) ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ตั้งแปลง (2.53) (2) ความรวดเร็วในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 2.42) (3) การตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ (ค่าเฉลี่ย 2.34) (4) การแจ้งแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย 2.30) (5) การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ขอรับบริการ (ค่าเฉลี่ย 2.29) และ (6) ความสุภาพในการให้บริการ (7) การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ (ค่าเฉลี่ย 2.25)

2) ปัญหาของเกษตรกร จากการสนทนากลุ่ม

(1) ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า บางครั้งก็หายไปเลย เนื่องจาก ขั้นตอนและกระบวนการในการขึ้นทะเบียนมีเยอะมาก และต้องรอให้ตรวจสอบพื้นที่เสร็จก่อน อีกทั้งยังต้องรอตามลำดับ เพราะเครื่องพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่มีเครื่องเดียว

(2) ไม่ค่อยเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี

(3) เงื่อนไขบางข้อไม่เอื้ออำนวยแก่เกษตรกรบางส่วน เช่น เกษตรกรที่ทำ การเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เกษตรกรที่ทำเกษตรในพื้นที่ที่เอกสารสิทธิ์เป็น สปก. แต่ไม่ใช่สิทธิของตนเองโดยตรง เกษตรกรกลุ่มนี้จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐได้ ทำให้ เกษตรกรกลุ่มนี้ไม่มีการแจ้งขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ส่งผลให้ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกพืชในระบบ กับพื้นที่เพาะปลูกจริงมีความคลาดเคลื่อน

(4) ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีเวลาทำงานในเรื่องของการส่งเสริมงานด้านการเกษตรเหมือนแต่ก่อนงาน เพราะงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นงานที่ต้องมีการดำเนินงานตลอดทั้งปี

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สรุปได้ดังนี้

4.2.1 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่

1) การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ก. ควรมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนให้มากขึ้น โดยเป็นช่องทางเผยแพร่งานส่งเสริมการเกษตร โดยเฉพาะ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ youtube เป็นต้น

2) ควรให้หน่วยงานภาคีของกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานต่างๆ ในระดับท้องถิ่นช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

3) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) กรมส่งเสริมการเกษตรควรกำหนดกรอบการทำงาน หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีดำเนินการให้มีความชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และรัดกุม

4) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) ควรทำแผนผังสรุปขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ให้น่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย แจกให้เจ้าหน้าที่ไปสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่

2) ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในระดับตำบลควรมีการตรวจสอบเอกสารและกลั่นกรองข้อมูลของเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้านให้ถูกต้อง โดยมีกรรมการระดับหมู่บ้านเป็นผู้ตรวจและรับรองข้อมูลก่อนส่งเอกสารให้เจ้าหน้าที่นำไปบันทึกในระบบ เพื่อความรวดเร็วในการบันทึกและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

5) การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) การบริการมีความล่าช้าเนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ เพราะเจ้าหน้าที่ 1 ราย ต้องปฏิบัติงานหลายอย่าง บางรายรับผิดชอบพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลและจำนวนเกษตรกรมาก ดังนั้นจึงควรยึดจำนวนเกษตรกรเป็นหลักในการรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ 1 ราย เพื่อปริมาณงานเหมาะสมกับปริมาณคน

2) เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด เมื่อได้เข้ารับการประชุมชี้แจงจากกรมแล้ว ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอโดยเร็ว เพื่อให้อำเภอนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งอธิบายในเรื่องการประมวลผลข้อมูลจากรายงานต่างๆ ที่ได้จากการบันทึกเข้าไปในระบบทะเบียนเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการส่งเสริมด้านการเกษตรต่อไป

3) ส่วนกลางควรมีการเตรียมความพร้อมของแบบฟอร์ม ทบก. ให้มีความชัดเจนในเรื่องของข้อมูลที่ต้องการ มีการทดสอบการใช้ระบบในจังหวัดนำร่องก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องและปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

4) ส่วนกลางควรสร้างรายงานที่หน่วยงานส่วนภูมิภาคสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้จริง

5) อื่นๆ

1) ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เพียงพอกับแต่ละพื้นที่ เช่น เครื่อง GPS และเครื่องพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น

2) ระบบบันทึกข้อมูลล้มเหลวและมีการเปลี่ยนแปลงเมนูบ่อย ทำให้ไม่ตรงกับแบบฟอร์มที่ใช้อยู่ และดังนั้นระบบควรมีความชัดเจน และมีความเสถียรมากกว่านี้

3) การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและองค์กรด้านการเกษตร เป็นอย่างมาก เพราะการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นการยืนยันสถานภาพการเป็นเกษตรกร เสมือนบัตรประจำตัวประชาชน และข้อมูลที่เกษตรกรให้สามารถเป็นฐานข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรให้แก่เกษตรกร อีกทั้งยังเป็นฐานข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการตรวจสอบสิทธิของเกษตรกรในกรณีที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ของทางภาครัฐที่กำหนดขึ้นได้

4.2.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

1) การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ก. ควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ไม่ใช่เฉพาะช่วงเริ่มฤดูกาลเพาะปลูก

2) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วารสาร ยังมีน้อย ดังนั้น ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อมวลชนให้มากยิ่งขึ้น

4.2.3 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) หลักเกณฑ์เรื่องเอกสารสิทธิ์ไม่ชัดเจน ควรชี้แจงให้เกษตรกรเข้าใจถึงการขึ้นทะเบียน และการจะได้รับสิทธิ์จากการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือพื้นที่ที่ชนิดเอกสารสิทธิ์เป็น สปก.

2) ควรระบุหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของเกษตรกรให้ชัดเจน ในการที่จะได้รับประโยชน์ตามมาตรการและโครงการต่างๆ จากภาครัฐ

4.2.4 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) ควรลดขั้นตอนและเอกสารให้น้อยลง เพื่อความสะดวก รวดเร็วต่อเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

4.2.5 การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการต้องมีใจบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถชี้แจงข้อสงสัย และแนะนำเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง ด้วยความเต็มใจ

2) ในระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่ควรสามารถชี้แจงข้อสงสัย หรือให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

3) ควรมีเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยเฉพาะ อำเภอละ 1 คน

4) เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ควรมีการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ เพื่อรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แล้วหาแนวทาง วิธีการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้อย่างตรงจุด

4.2.6 อื่นๆ

1) ข้อมูลที่สอบถามจากเกษตรกรควรเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และสามารถประมวลผลจากระบบได้

2) เกษตรกรต้องทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในแต่ละปีใหม่ ซึ่งหากเกิดความสงสัยควรสอบถามผู้นำหมู่บ้าน หรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านก่อน เพราะเป็นบุคคลที่รับข้อมูลและคอยประสานงานกับเจ้าหน้าที่โดยตรง แต่หากผู้นำหมู่บ้านไม่สามารถตอบข้อสงสัยได้ก็ควรสอบถามเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบประจำตำบลโดยตรง

3) โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็นโครงการที่ดี เพราะทำให้เกษตรกรมีสถานภาพที่ชัดเจน มีข้อมูลในระบบที่สามารถถ่วงนกรองได้หากมีโครงการหรือมาตรการให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้ที่เป็นเกษตรกร

4) ในระดับตำบล ควรมีจุดให้บริการในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อความสะดวก และประหยัดเวลาในการเดินทาง

5) นโยบายของรัฐควรมีความชัดเจน ในเรื่องของคุณสมบัติ และข้อกำหนดต่างในการช่วยเหลือเกษตรกรในแต่ละโครงการ และควรมีระยะเวลาให้เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ได้

ชี้แจง และสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้ตัดสินใจในการที่จะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการ

4.3 แนวทางในการพัฒนา

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สรุปได้ดังนี้

4.3.1 ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกรกำหนดคนโยบายหรือข้อบังคับให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชแล้วอย่างน้อย 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน ต้องมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

4.3.2 ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

1) ให้เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ครั้งต่อเดือน

2) ให้บริการขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ เหมือนการนำเงินไปฝาก-ถอน ที่ธนาคาร

4.3.3 ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และคุณสมบัติของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ในการรับสิทธิประโยชน์ตามการมาตรการและโครงการต่างๆ จากภาครัฐให้ชัดเจน

4.3.4 ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตำบลทุกคนให้สามารถบันทึกข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบในระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้

4.3.5 อื่นๆ

ถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้นำเสนอในประเด็นสำคัญจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร 2) ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 4) ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

1) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล จำนวน 70 ราย 2) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จนถึงปี 2558 (จังหวัดพิษณุโลก) จำนวน 80,305 ครัวเรือน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

1) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล จำนวน 70 ราย ทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด 2) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จนถึงปี 2558 ของจังหวัดพิษณุโลก กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยสูตร Taro Yamane ที่ค่าคลาดเคลื่อนร้อยละ 7 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 204 ครัวเรือน และทำการสุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่มีทั้งคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิดประกอบด้วยคำถาม 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาในการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2) ประเด็นการจับสนทนากลุ่มผู้แทนเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

1.3.2 การสร้างเครื่องมือ

1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิด 2) กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับแนวคิดในการศึกษา 3) นำเครื่องมือที่จัดสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

1.3.3. การทดสอบเครื่องมือ

เป็นการทดสอบความตรงของเนื้อหาและความเชื่อมั่นโดยนำไปทดสอบกับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 20 คนในจังหวัดพิษณุโลก

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ส่วนข้อมูลปฐมภูมิได้จากแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม แล้วนำมาแยกประเภท จัดหมวดหมู่และลงรหัสข้อมูลบันทึกไว้ในระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์โดยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล

1.6 ผลการวิจัย

1.6.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า **เจ้าหน้าที่** แบ่งเป็นเพศหญิงและเพศชาย ในสัดส่วนที่เท่ากัน มีอายุเฉลี่ย 42.56 ปี ส่วนมากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี **เจ้าหน้าที่** มากกว่าครึ่งไม่มีอาชีพรอง **เกษตรกร** ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 46.91 ปี ส่วนมากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก รับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรองมากที่สุด

2) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า **เจ้าหน้าที่** ส่วนมากดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการ ประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 17.16 ปี รับผิดชอบเกษตรกรเฉลี่ย 1,147.21 ครัวเรือนต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน **เกษตรกร** ส่วนมากมีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 20.50 ไร่ มีแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 ราย เกษตรกรมากกว่าครึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม เกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยเฉลี่ยมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมาแล้ว 5.59 ปี เกษตรกรสี่ในห้าเคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยเฉพาะโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2555/56 และมาตรการช่วยเหลือเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (ไร่ละ 1,000)

1.6.2 ระดับการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

1) ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร พบว่า **เจ้าหน้าที่** มีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับข้อมูลข่าวสารจาก (1) สื่อบุคคล อยู่ในระดับมาก โดยส่วนมากได้รับข่าวสารจากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ (2) สื่อกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนมากได้รับข่าวสารจากการประชุม และ (3) สื่อมวลชน อยู่ในระดับน้อย โดยได้รับข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตในมาก ส่วน**เกษตรกร** มีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับข้อมูลข่าวสารจาก (1) สื่อบุคคล อยู่ในระดับมาก โดยส่วนมากได้รับข่าวสารจากผู้นำชุมชนและนวส. อำเภอ (เกษตรตำบล) (2) สื่อกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนมากได้รับข่าวสารจากการประชุม และ (3) สื่อมวลชน อยู่ในระดับน้อย โดยได้รับข่าวสารจากแอปพลิเคชัน Line/Facebook ในระดับน้อยที่สุด

2) ระดับการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า **เจ้าหน้าที่** มากกว่าครึ่งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทุกครั้งที่มีการนัดหมาย เกษตรกรมากกว่าครึ่งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นบางครั้ง

1.6.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 74.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในระดับมากที่สุด โดยตอบถูกต้องจำนวน 17-20 ข้อ ส่วนใหญ่ตอบถูกต้องในประเด็นการแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้าน หรือสระน้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย และประเด็นที่ตอบถูกต้องน้อย ได้แก่ พยาน ที่ลงลายมือชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบค.) หมายถึง เกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนที่รับทราบการประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน เกษตรกรร้อยละ 73.0 มีความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในระดับมาก โดยตอบถูกต้องจำนวน 13-16 ข้อ ส่วนใหญ่ตอบถูกต้องในประเด็นผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร และประเด็นที่ตอบถูกต้องน้อย ได้แก่ ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ

1.6.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

1) ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากทั้ง 10 ประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่เห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 8 ประเด็น และเห็นด้วยระดับมากจำนวน 2 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ และ ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก เกษตรกร ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากทั้ง 10 ประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 2 ประเด็น เห็นด้วยระดับมากจำนวน 8 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก

2) ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ในภาพรวม **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากทั้ง 11 ประเด็น พบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยระดับมากที่สุดทั้ง 11 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อ **เจ้าหน้าที่** ผู้รับขึ้นทะเบียน และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อ **เจ้าหน้าที่** ผู้รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมายด้วยตัวเอง **เกษตรกร** เห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากทั้ง 11 ประเด็น พบว่า **เกษตรกร** เห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 2 ประเด็น เห็นด้วยระดับมากจำนวน 9 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อ **เจ้าหน้าที่** ผู้รับขึ้นทะเบียน และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้พื้นที่เช่าขึ้นทะเบียนได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้

3) ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

ในภาพรวม **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากทั้ง 5 ประเด็น พบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยระดับมากที่สุดทั้ง 5 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่จะกำหนดขึ้น และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ **เกษตรกร** เห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากทั้ง 5 ประเด็น พบว่า **เกษตรกร** เห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 1 ประเด็น เห็นด้วยระดับมากจำนวน 4 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้

4) ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ในภาพรวม **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากทั้ง 4 ประเด็น พบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูล

ที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ และสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้ และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน เกษตรกร เห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากทั้ง 4 ประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สามารถให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้ และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน และ ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบท้ายที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ

5) สรุปความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในแต่ละด้าน

ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ เห็นด้วยในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เกษตรกรมีความคิดเห็น ระดับมากที่สุด 1 ด้าน โดยด้านที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และด้านที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกษตรกร เห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 1 ประเด็น เห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 3 ด้าน โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และด้านที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

1.6.5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

1) ปัญหา พบว่า จากการสัมภาษณ์ในภาพรวม เจ้าหน้าที่มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่เจ้าหน้าที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ (1) เกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากยังไม่ทราบแน่ชัดว่าจะได้รับประโยชน์อะไร (2) ระบบการบันทึกข้อมูลประมวลผลช้า (3) เกษตรกร ไม่มีเวลาเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเมื่อมีการนัดหมาย จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ในช่วงที่รัฐบาลยังไม่มีการประกาศมาตรการหรือ โครงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรนั้น เกษตรกรไม่ให้ความร่วมมือในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากเท่าที่ควร เพราะยังไม่ทราบว่าถ้ามาแจ้งข้อมูลแล้วจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง เกษตรกรไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลของตัวเองที่ให้ภาครัฐนำไปใช้ประโยชน์ แต่ให้ความสำคัญในเรื่องของผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากกว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าร่วมในการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกรได้ทุกครั้งที่มีการนัดหมาย แต่จะคอยติดตามข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน การบันทึกข้อมูลในระบบต้องมีทักษะและความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยส่วนใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่จะมีอายุมากกว่า 40 ปี และไม่มี ความชำนาญจึงทำให้การบันทึกข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า บางครั้งระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมีก็เพิ่มเมนูใหม่ขึ้นมาซึ่งไม่ตรงกับแบบ ทบท. ที่ให้เกษตรกรกรอกข้อมูลตั้งแต่แรกระบบ บันทึกข้อมูลยังเกิดการขัดข้องอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะในเวลาราชการซึ่งมีผู้ใช้งานค่อนข้างเยอะ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องนำเอกสารกลับไปบันทึกที่บ้านพักในช่วงเวลาากลางคืน ส่งผลให้เจ้าหน้าที่บางราย เกิดปัญหาด้านสุขภาพ เครื่องพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรไม่เพียงกับจำนวนเกษตรกร เพราะสมุดทะเบียนเกษตรกร 1 รายใช้เวลาในการพิมพ์ขึ้นอยู่กับความเร็วของระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกร จากการสัมภาษณ์พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่เกษตรกรพบปัญหามากที่สุด 1 ประเด็น คือ ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข และจากการสนทนากลุ่ม พบว่า เกษตรกรได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า บางครั้งก็หายไปเลย เนื่องจากขั้นตอนและกระบวนการในการขึ้นทะเบียนมีเยอะมาก และต้องรอให้ตรวจสอบพื้นที่เสร็จก่อน อีกทั้งยังต้องรอตามลำดับ เพราะเครื่องพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่มีเครื่องเดียว ไม่ค่อยเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี เงื่อนไขบางข้อไม่เอื้ออำนวยแก่เกษตรกรบางส่วน เช่น เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่เอกสารสิทธิ์เป็น สปก. แต่ไม่ใช่สิทธิของตนเองโดยตรง เกษตรกรกลุ่มนี้จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐได้ ทำให้เกษตรกรกลุ่มนี้ไม่มีการแจ้งขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ส่งผลให้ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกพืชในระบบ กับพื้นที่เพาะปลูกจริงมีความคลาดเคลื่อน ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีเวลาทำงานในเรื่องของการส่งเสริมงานด้านการเกษตรเหมือนแต่ก่อนงาน เพราะงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นงานที่ต้องมีการดำเนินงานตลอดทั้งปี

2) ข้อเสนอแนะ พบว่า จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม เจ้าหน้าที่ มีข้อเสนอแนะในการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร คือ 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนให้มากขึ้น โดยเป็นช่องที่เผยแพร่งานส่งเสริมการเกษตร โดยเฉพาะ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ youtube เป็นต้น 2) ควรให้หน่วยงานภาคีของกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานต่างๆ ในระดับท้องถิ่นช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 3) กรมควรกำหนดกรอบการทำงาน หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีดำเนินการให้มีความชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และรัดกุม 4) ควรทำ

แผนผังสรุปขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ให้ น่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย แจกให้เจ้าหน้าที่นำไปสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่ 5) ในการ ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในระดับตำบลควรมีการตรวจสอบ เอกสารและกลั่นกรองข้อมูลของเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้านให้ถูกต้อง โดยมีกรรมการระดับหมู่บ้าน เป็นผู้ตรวจและรับรองข้อมูลก่อนส่งเอกสารให้เจ้าหน้าที่นำไปบันทึกในระบบ เพื่อความรวดเร็วใน การบันทึกและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ 6) การบริการมีความล่าช้าเนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ เพราะเจ้าหน้าที่ 1 ราย ต้องปฏิบัติงานหลายอย่าง บางรายรับผิดชอบพื้นที่ที่ อยู่ห่างไกลและจำนวนเกษตรกรเยอะ ดังนั้นจึงควรยึดจำนวนเกษตรกรเป็นหลักในการรับผิดชอบ ของเจ้าหน้าที่ 1 ราย เพื่อปริมาณงานเหมาะสมกับปริมาณคน 7) เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด เมื่อได้เข้า รับการประชุมชี้แจงจากกรมแล้ว ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ โดยเร็ว เพื่อให้ อำเภอ นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งอธิบายในเรื่องการ ประมวลผลข้อมูลจากรายงานต่างๆ ที่ได้จากการบันทึกเข้าไปในระบบทะเบียนเกษตรกร เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการส่งเสริมด้านการเกษตรต่อไป 8) ส่วนกลางควรมีการเตรียม ความพร้อมของแบบฟอร์ม ทบท. ให้มีความชัดเจนในเรื่องของข้อมูลที่ต้องการ มีการทดสอบการ ใช้ระบบในจังหวัดนำร่องก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องและปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนนำไปใช้จริง 9) ส่วนกลางควรสร้างรายงานที่หน่วยงานส่วนภูมิภาคสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้จริง 10) ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกรให้เพียงพอกับแต่ละพื้นที่ เช่น เครื่อง GPS และเครื่องพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น 11) ระบบบันทึกข้อมูลล้มเหลวและมีการเปลี่ยนแปลงเมนูบ่อย ทำให้ไม่ตรงกับแบบฟอร์มที่ใช้อยู่ และดังนั้นระบบควรมีความชัดเจน และมีความเสถียรมากกว่านี้ 12) การขึ้นทะเบียนและการ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและองค์กรด้าน การเกษตร เป็นอย่างมาก เพราะการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นการยืนยันสถานภาพการเป็นเกษตรกร เสมือนบัตรประจำตัวประชาชน และข้อมูลที่เกษตรกรให้สามารถเป็นฐานข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ หาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรให้แก่เกษตรกร อีกทั้งยังเป็นฐานข้อมูลที่สามารถ นำมาใช้ในการตรวจสอบสิทธิของเกษตรกรในกรณีที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือการเข้าร่วม โครงการต่างๆ ของทางภาครัฐที่กำหนดขึ้นได้

เกษตรกร มีข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร คือ 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอย่าง สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ไม่ใช่เฉพาะช่วงเริ่มฤดูการเพาะปลูก 2) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วารสาร ยังมีน้อย 3)

หลักเกณฑ์เรื่องเอกสารสิทธิไม่ชัดเจน 4) ควรระบุหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของเกษตรกรให้ชัดเจน ในการที่จะได้รับประโยชน์ตามมาตรการและโครงการต่างๆ จากภาครัฐ 5) ควรลดขั้นตอนและ เอกสารให้น้อยลง เพื่อความสะดวก รวดเร็วต่อเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 6) เจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการต้องมีใจบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถชี้แจงข้อสงสัย และแนะนำเกษตรกรได้อย่าง ถูกต้อง ด้วยความเต็มใจ 7) ในระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่ควรสามารถชี้แจงข้อสงสัย หรือให้คำแนะนำ แก่เกษตรกรในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ เป็นอย่างดี 8) ควรมีเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยเฉพาะ อำเภอละ 1 คน 9) เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ควรมีการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ เพื่อรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แล้วหาแนวทาง วิธีการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้น ได้อย่างตรงจุด 10) ข้อมูลที่สอบถามจากเกษตรกรควรเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้จริง และสามารถประมวลผลจากระบบได้ 11) เกษตรกรต้องทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในแต่ละปีใหม่ ซึ่งหากเกิดความสงสัยควรสอบถามผู้นำหมู่บ้าน หรืออาสาสมัครเกษตร หมู่บ้านก่อน เพราะเป็นบุคคลที่รับข้อมูลและคอยประสานงานกับเจ้าหน้าที่โดยตรง แต่หากผู้นำ หมู่บ้านไม่สามารถตอบข้อสงสัยได้ก็ควรสอบถามเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบประจำตำบลโดยตรง 12) โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็น โครงการที่ดี เพราะทำให้เกษตรกร มีสถานภาพที่ชัดเจน มีข้อมูลในระบบที่สามารถถ่วงกรองได้หากมีโครงการหรือมาตรการให้ความ ช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้ที่เป็นเกษตรกร 13) ในระดับตำบล ควรมีจุดให้บริการในการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อความสะดวก และประหยัดเวลาในการเดินทาง 14) นโยบายของรัฐควรมีความชัดเจนในเรื่องของคุณสมบัติ และข้อกำหนดต่างในการช่วยเหลือ เกษตรกรในแต่ละโครงการ และควรมีระยะเวลาให้เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ได้ชี้แจง และสร้างความ เข้าใจแก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้ตัดสินใจในการที่จะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการ

3) แนวทางในการพัฒนา จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม เจ้าหน้าที่และ เกษตรกร มีแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร คือ 1) กำหนดนโยบายหรือข้อบังคับให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชแล้วอย่างน้อย 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน ต้องมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 2) ให้เจ้าหน้าที่มีการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่าน เวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ครั้งต่อ เดือน 3) ให้บริการขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ เหมือนการนำเงินไปฝาก-ถอน ที่ธนาคาร 4) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และคุณสมบัติของ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ในการ

รับสิทธิประโยชน์ตามการมาตรการและโครงการต่างๆ จากภาครัฐให้ชัดเจน 5) จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตำบลทุกคน ให้สามารถบันทึกข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่ที่รับผิดชอบในระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ 6) ถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาศาภาพพื้นฐานทั่วไป สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 สภาพพื้นฐานทั่วไป สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

2.1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า

เจ้าหน้าที่ แบ่งเป็นหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่เท่ากัน อายุเฉลี่ย 42.56 ปี มากกว่าครึ่งจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เพราะเป็นวุฒิการศึกษาขั้นต่ำสุดของการเป็นนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพรอง อาจเนื่องจากมีภารกิจในหน้าที่มาก

เกษตรกร ผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จังหวัดพิษณุโลกมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง เนื่องจากโครงการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็นโครงการที่เกษตรกรมีหน้าที่มาแจ้งการขึ้นทะเบียนเพื่อจะได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐต่างๆ ซึ่งต้องกรอกข้อมูลค่อนข้างละเอียด อาจเป็นไปได้ว่าเพศหญิงมีความละเอียดถี่ถ้วนมากกว่าเพศชายซึ่งมีความถนัดในการใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรมมากกว่าสอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2554 /55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง แตกต่างกับกิตติยา นวลหิน (2556, น. 91) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย เกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการรับทราบข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์

และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรเกินหนึ่งในสามประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพเสริม

2.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า

เจ้าหน้าที่ มากกว่าครึ่งดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการ เกือบครึ่งมีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตรอยู่ในช่วง 1-10 ปี และรับผิดชอบเกษตรกรโดยเฉลี่ย 1,147.21 ราย ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็นไปอย่างล่าช้า และการประชาสัมพันธ์อาจไม่ทั่วถึง

เกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร เฉลี่ย 20.50 ไร่ต่อครัวเรือน และมากกว่าครึ่งเป็นของครัวเรือน นอกจากนี้ยังพบว่าครัวเรือนมีแรงงานด้านการเกษตรเฉลี่ย 2.25 คนต่อครัวเรือน มากกว่าครึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม แต่เกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกหรือกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เกือบทั้งหมดเคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากโครงการต่างๆ ของรัฐบาลที่เกษตรกรเข้าร่วม ส่วนใหญ่รัฐบาลจะมอบปัจจัยให้การสนับสนุนเกษตรกรผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

2.2 ระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

เจ้าหน้าที่ มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรจากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมระดับปานกลาง ด้านสื่อมวลชนได้รับข้อมูลระดับน้อย โดยได้รับข้อมูลจากวารสารน้อยที่สุด อาจด้วยเพราะปัจจุบันเจ้าหน้าที่ให้ความสนใจในการศึกษาข้อมูลประเภทนี้น้อยลง และสนใจศึกษาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น และยังพบว่าเจ้าหน้าที่มากกว่าครึ่งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงทุกครั้งที่มีการนัดหมาย ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด

เกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรจากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมระดับปานกลาง จากสื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด และจากสื่อกลุ่มได้รับข้อมูลจากการประชุม สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 81) พบว่า ภาพรวมเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวในระดับมากจากสื่อทั้งหมดในระดับปานกลาง รายละเอียดของแหล่งความรู้ในแต่ละสื่อ ดังนี้ เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร อาจจะเป็นไปได้ว่าเนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรคลุกคลีและคุ้นเคยกับเกษตรกร

โดยตรง แตกต่างกับภรณ์ กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 75) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล ทั้งนี้พบว่าเกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรจากสื่อมวลชนในระดับน้อย โดยเฉพาะจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชัน Line/Facebook มีระดับการรับข้อมูลน้อยที่สุด อาจเพราะด้วยเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับต่ำ เกษตรกรมากกว่าครึ่งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเป็นบางครั้ง อาจด้วยการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และเกษตรกรยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัย พบว่า

เจ้าหน้าที่ มีความรู้ในระดับมากที่สุด มีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่ำสุด 12 คะแนน สูงสุด 20 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 17.31 คะแนน และมีเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำคะแนนอยู่ในช่วง 17-20 คะแนนมากถึง 52 คน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคำถามทั้งหมดจาก 20 คำถาม พบว่า

1) เจ้าหน้าที่ตอบถูกจำนวนมากที่สุดคือประเด็นการแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้าน หรือสระน้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย เหตุที่เจ้าหน้าที่สามารถตอบคำถามข้อนี้ได้ถูกต้องมากที่สุดอาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ต้องมีความรอบคอบในการตรวจสอบพื้นที่ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในการใช้เงินแผ่นดินในการช่วยเหลือเกษตรกร

2) เจ้าหน้าที่ตอบถูกจำนวนน้อยที่สุดคือประเด็นพยาน ที่ลงรายชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบค.) หมายถึง เกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนที่รับทราบการประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน

เกษตรกร มีความรู้ในระดับมาก มีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 20 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 14.40 คะแนน และมีเกษตรกรที่สามารถทำคะแนนอยู่ในช่วง 13-16 คะแนนมากถึง 149 คน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคำถามทั้งหมดจาก 20 คำถาม พบว่า

1) เกษตรกรตอบถูกจำนวนมากที่สุดคือประเด็นผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร เหตุที่เกษตรกรสามารถตอบคำถามข้อนี้ได้ถูกต้องมากที่สุดอาจเป็นเพราะ เกษตรกรมีความเข้าใจ และเชื่อมั่นว่าหากมีสมุดทะเบียนเกษตรกรแล้ว ก็เสมือนมีหลักฐานที่แสดงสถานะภาพการเป็นเกษตรกรที่แท้จริง

2) เกษตรกรตอบถูกจำนวนน้อยที่สุดคือประเด็นผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ เหตุที่เกษตรกรสามารถตอบคำถามข้อนี้ได้ถูกต้องน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะ เกษตรกรอาจคิดว่าหากมีการแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้ว จะสามารถได้รับสิทธิประโยชน์โครงการต่างๆ ของรัฐโดยไม่มีเงื่อนไข

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการอภิปรายความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เกิดจากการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่ได้แจ้งให้เกษตรกรทราบข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรเกี่ยวกับการรับทราบข้อมูล โดยส่วนใหญ่จะรับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรตำบล (นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล) ผู้นำชุมชน อาสาสมัครเกษตรกร เป็นช่องทางสำคัญช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ให้เกษตรกรรับทราบได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2.4.1 ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เจ้าหน้าที่เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่เห็นด้วยในระดับมาก ในประเด็นเกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี และประเด็นผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเพราะเจ้าหน้าที่มีภารกิจงานมาก จึงไม่สะดวกในการรับขึ้นทะเบียนตลอดทั้งปี เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ในประเด็นผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน และประเด็นการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ แสดงว่าเกษตรกรสนใจและให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

2.4.2 ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน พบว่า เจ้าหน้าที่เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ในประเด็นผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน และประเด็นเกษตรกรอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง ยืนยันข้อมูล และลงรายชื่อเป็นผู้ตรวจสอบและรับขึ้นทะเบียน อาจเป็นไปได้ว่าเกษตรกรมีความเข้าใจขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และให้ความสำคัญกับข้อมูลของตนเองที่แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อทำตรวจสอบต่อไปได้

2.4.3 ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยในระดับมากที่สุดทุกประเด็น **เกษตรกร** เห็นด้วยระดับมากในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า **เกษตรกร** เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ในประเด็น สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจที่ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกรของตนเอง

2.4.4 ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็น ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแบบนัยที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ และต้องสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้ เช่นเดียวกับเกษตรกรที่เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในประเด็น **เจ้าหน้าที่** สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ทั้ง 4 ด้าน พบว่า **เจ้าหน้าที่** เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในทุกด้าน ส่วน **เกษตรกร** เห็นด้วยระดับมากใน 3 ด้าน มีเพียง 1 ด้านที่ **เกษตรกร** เห็นด้วยระดับมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความต้องการให้เจ้าหน้าที่มีการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของตัวองในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง

ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

เจ้าหน้าที่ มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมระดับปานกลาง โดยมีปัญหาระดับมาก 3 อันดับแรก คือ **เกษตรกร** ไม่มาขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากยังไม่ทราบแน่ชัดว่าจะได้รับประโยชน์อะไร ระบบการบันทึกข้อมูลประมวลผลช้า และ **เกษตรกร** ไม่มีเวลาเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เมื่อมีการนัดหมาย ทั้งนี้ข้อเสนอแนะของ **เจ้าหน้าที่** ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร คือ **เจ้าหน้าที่** ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ **เกษตรกร** เห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น

เกษตรกร มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมระดับปานกลาง โดยมีปัญหาระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ทั้งนี้ข้อเสนอแนะของ **เกษตรกร** ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร คือ **เจ้าหน้าที่** ควรเข้าไปสร้างความเข้าใจให้ **เกษตรกร** ในพื้นที่เรื่องหลักเกณฑ์

และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้สื่อที่เข้าใจง่าย เช่น แผนผังสรุปขั้นตอนการดำเนินการขึ้นทะเบียน

ทั้งนี้จากการผลการวิจัย พบว่า **เจ้าหน้าที่และเกษตรกร**เสนอแนวทางในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สรุปได้ดังนี้

1) กำหนดนโยบายหรือข้อบังคับให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชแล้วอย่างน้อย 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน ต้องมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากไม่ปฏิบัติจะไม่ได้รับสิทธิจากการช่วยเหลือของภาครัฐในการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรเกิดความกระตือรือร้น และเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น

2) ให้เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ครั้งต่อเดือน และถ้ามีนโยบายเร่งด่วนก็ควรประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน เช่น กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อให้ผู้นำประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านทางหอกระจายข่าว และนัดหมายเกษตรกรเพื่อประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ

3) ให้บริการขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ เหมือนการนำเงินไปฝาก-ถอน ที่ธนาคาร โดยให้เกษตรกรเป็นผู้รับรองตนเอง หากเกษตรกรแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ ก็ให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย

4) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และคุณสมบัติของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ในการรับสิทธิประโยชน์ตามมาตรการและโครงการต่างๆ จากภาครัฐให้ชัดเจน

5) จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตำบลทุกคน ให้สามารถบันทึกข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่ที่รับผิดชอบในระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ทั้งเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่และเกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ รวมทั้งให้สามารถสืบค้นข้อมูล และรายงานต่างๆ ที่มีในระบบทะเบียนเกษตรกรได้

6) ถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรอำเภอ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

1) จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก แต่ก็ยังคงมีปัญหาในเรื่องไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ดังนั้นเกษตรกรควรที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้นเพื่อที่จะสามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนได้ถูกต้องตามนโยบายของภาครัฐและเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพเกษตรกรของตนเอง

2) เกษตรกรควรเข้าร่วมในการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ได้ทุกครั้งที่มีการนัดหมาย และคอยติดตามข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

3) เกษตรกรควรให้ความสำคัญกับข้อมูลของตัวเองที่ให้ไว้ในแบบ ทบก. เพื่อให้ภาครัฐได้นำไปใช้ประโยชน์เป็นฐานข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรให้แก่เกษตรกรต่อไป

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่

1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรซึ่งหน้าที่โดยตรงในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องทำการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งแก่เกษตรกรที่มาติดต่อที่สำนักงาน โดยตรง หรือการออกพื้นที่พบปะเกษตรกรที่มากยิ่งขึ้น

2) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบระดับตำบลทุกคน ควรสามารถบันทึกข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่ที่รับผิดชอบในระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ทั้งเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่และเกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ รวมทั้งให้สามารถสืบค้นข้อมูล และรายงานต่างๆ ที่มีในระบบทะเบียนเกษตรกรได้ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

1) หน่วยงานควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น สื่อมวลชนในแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น วารสาร วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ใบปลิว ซึ่งเกษตรกรยังได้รับข่าวสารจากช่องทางสื่อมวลชนในภาพรวมน้อย

2) หน่วยงานควรมีเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรโดยเฉพาะ อำเภอละ 1 คน หรือ โอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพราะเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรอำเภอ

3) หน่วยงานควรมีนโยบายหรือข้อบังคับให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชแล้วอย่างน้อย 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน ต้องมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่ได้รับสิทธิจากการช่วยเหลือของภาครัฐในการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีใด ทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรเกิดความกระตือรือร้น และเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น

4) ส่วนกลางควรมีการเตรียมความพร้อมของแบบฟอร์ม ทบก. ให้มีความชัดเจนในเรื่องของข้อมูลที่ต้องการ มีการทดสอบการใช้ระบบในจังหวัดนำร่องก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องและปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่อื่นๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลวิจัยนั้นมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ต่อไป

3.2.2 ควรศึกษาแรงจูงใจในการร่วมโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอและจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลการวิจัยมากำหนดทิศทาง และวางแผนในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2.3 ควรศึกษาเรื่องการประชาสัมพันธ์ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร รวมถึงงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้านอื่นๆ ด้วย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2552) “คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือน ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงาน เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน
- _____. (2552) “คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือน ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงาน เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน
- _____. (2552) “แนวทางการดำเนินงาน โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2552” ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงานเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- _____. (2555 ก). คู่มือการโครงการสมุดทะเบียนเกษตรกร ปี 2555 (อัดสำเนา).
- _____. (2555 ข). คู่มือระบบข้อมูลเกษตรกรผู้ประสพภัยด้านพืช ปี 2555 (อัดสำเนา).
- กีรติ ยศยิ่งยง. (2549). การจัดการความรู้ในองค์การและกรณีศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มิสเตอร์ก๊อปปี้
- ปาริฉัตร ตั้งพันธ์ประเสริฐ. (2550) “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การ กับ ผลการปฏิบัติงานของพนักงาน : กรณีศึกษา พนักงานของ บริษัทเชียรสุรัตน์ จำกัด” สารนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- วิกรม อารีราษฎร์. (2547) “ความพร้อมของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการย้ายที่ทำการจากท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ (ดอนเมือง) ไปสู่ท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก (2557) “สรุปผลการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 57/58 จังหวัดพิษณุโลก” (เอกสารเขียนเล่ม)

- กรมการข้าว (2554) "เอกสารสนับสนุนระบบจัดการคุณภาพ GAP: ข้าวเพื่อใช้รับประทานและแปรรูป (GAP -05)" กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรมควบคุมมลพิษ (2558ก) "ฉลากและแถบสีแสดงระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายทางการเกษตร" ออนไลน์ http://www.pcd.go.th/info_serv/en_haz_chemicals_use.html สืบค้นข้อมูลวันที่ 21 พฤศจิกายน 2558
- _____ (2558ข) "หลักการกำจัดวัตถุอันตรายทางการเกษตรและภาชนะบรรจุ" ออนไลน์ http://www.pcd.go.th/info_serv/haz_chemicals_use.html#s7 สืบค้นข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2559
- กรมวิชาการเกษตร (2553) "คำแนะนำการป้องกันกำจัดแมลงและสัตว์ศัตรูพืช ปี 2553" พิมพ์ครั้งที่ 17 กรุงเทพมหานคร
- กรณีการ์ สีแดง (2552) "การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกรบ้านไร่เกษตรสวรรค์ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์" (วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จินดา ขลิบทอง (2554) "กระบวนการวิจัยทางส่งเสริมการเกษตร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยเพื่อการพัฒนาทางส่งเสริมการเกษตร* หน้าที่ 1 หน้า 19-20 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- ชวีศา สุริยา (2555) "ความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการปลูกข้าวของเกษตรกรในอำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย" (วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,นนทบุรี.
- ชุตินญา ดานะ (2557) "พฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรไร่อ้อย" รายงานการศึกษาอิสระปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,ขอนแก่น
- ณรงค์ฤทธิ์ วั่งระหา (2550) "สภาพการผลิตพริกและพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในแหล่งปลูกสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น,ขอนแก่น

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ศูนย์วิจัยวรรณกรรมราชภัฏ

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

--	--	--

แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย
เรื่อง การใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร
ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง : 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา การใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกรในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น
3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมายถูกในวงเล็บ

[✓] หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถามเพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1. เพศ [] 1.ชาย [] 2.หญิง A1

2. อายุ.....ปี A2

3. ระดับการศึกษา A3

[] 1. ประถมศึกษา (ป.1-ป.6) [] 2. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3)

[] 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) /ปวช. [] 4. ปวศ./ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

[] 5. ปริญญาตรี [] 6. อื่นๆ (ระบุ).....

4. การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

- [] 4.1 ไม่เป็นสมาชิก [] 4.2 เป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) A41
- [] 4.2.1 กลุ่มเกษตรกร [] 4.2.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน A421 A422
- [] 4.2.3 สหกรณ์การเกษตร [] 4.2.4 กลุ่มอาชีพการเกษตร A423 A424
- [] 4.2.5 ชกส. [] 4.2.6 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร / กลุ่มสตรี A425 A426
- [] 4.2.7 อื่นๆ (ระบุ) A427

5. สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม

- [] 5.1 ไม่มี [] 5.2 มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) A51
- [] 5.2.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน A521
- [] 5.2.2 ประธานกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร A522
- [] 5.2.3 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล A523
- [] 5.2.4 อื่นๆ (ระบุ)..... A524

6. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน.....คน A6

7. จำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน.....คน A7

8. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร รวมทั้งหมด.....ไร่ A8

8.1 ขนาดพื้นที่ถือครองของตนเอง.....ไร่ A81

8.2 ขนาดพื้นที่เช่า.....ไร่ A82

8.3 ขนาดพื้นที่อื่นๆ.....ไร่ A83

9. ขนาดพื้นที่ปลูกข้าว.....ไร่ A9

10. ประสบการณ์ในการทำนาข้าว.....ปี A10

11. ประสบการณ์ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูข้าวในนาข้าว.....ปี A11

12. ในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนไปใช้สารเคมีชนิดใหม่หรือชนิดอื่น

[] 12.1 ไม่เคยเปลี่ยน เนื่องจากสารเคมีชนิดเก่า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) A121

[] 12.1.1 ปลอดภัย [] 12.1.2 ประสิทธิภาพดี A1211 A1212

[] 12.1.3 หาซื้อได้ง่าย [] 12.1.4 ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ A1213 A1214

[] 12.1.5 อื่นๆ (ระบุ)..... A1215

[] 12.2 เคยเปลี่ยน เนื่องจากสารเคมีชนิดใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) A122

[] 12.2.1 มีราคาถูกกว่า [] 12.2.2 ใช้ง่าย ไม่ยุ่งยาก A1221 A1222

- [] 12.2.3 มีประสิทธิภาพสูงกว่า [] 12.2.4 เพื่อนบ้านนิยมใช้ A1223 A1224
- [] 12.2.5 มีขนาดบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม (เล็ก/ใหญ่) A1225
- [] 12.2.6 ปลอดภัยต่อผู้ใช่มากกว่า A1226
- [] 12.2.7 อื่นๆ (ระบุ)..... A1227
13. ต้นทุนในการผลิตข้าวในรอบปีที่ผ่านมา จำนวน.....บาท/ปี A13
- 13.1 สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าว จำนวน..... บาท/ปี A131
ชนิดหรือชื่อสารเคมีที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ..... A1311
- 13.2 สารเคมีป้องกันกำจัดโรคข้าว จำนวน..... บาท/ปี A132
ชนิดหรือชื่อสารเคมีใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ..... A1321
- 13.3 สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชรานข้าว จำนวน.....บาท/ปี A133
ชนิดหรือชื่อสารเคมีใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ..... A1331
- 13.4 สารเคมีป้องกันกำจัดสัตว์ศัตรูข้าว จำนวน.....บาท/ปี A134
ชนิดหรือชื่อสารเคมีใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ..... A1341
- 13.5 ปุ๋ยเคมี จำนวน.....บาท/ปี A135
ชนิดหรือสูตรปุ๋ยเคมีที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ..... A1351
- 13.6 ธาตุอาหารเสริมอื่นๆ จำนวน.....บาท/ปี A136
ชนิดหรือชื่อธาตุอาหารเสริมที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ..... A1361
- 13.7 ต้นทุนด้านอื่น ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา
- 13.7.1 เมล็ดพันธุ์ จำนวน.....บาท A1371
- 13.7.2 ค่าเตรียมดิน จำนวน.....บาท A1372
- 13.7.3 ค่าจ้างแรงงาน จำนวน.....บาท A1373
- 13.7.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน.....บาท A1374
- 13.7.5 ค่าเก็บเกี่ยว จำนวน.....บาท A1375
- 13.7.6 ต้นทุนอื่น ๆ (ระบุ)..... จำนวน.....บาท A1376
14. รายได้รวมของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา จำนวน.....บาท A14
- 14.1 การขายผลผลิตข้าว จำนวน..... บาท A141
- 14.2 ภาคการเกษตรอื่นๆ จำนวน..... บาท A142
- 14.3 นอกภาคการเกษตร จำนวน.....บาท A143

15. แหล่งเงินทุนเพื่อการผลิตข้าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] 15.1 ใช้ทุนของตนเอง [] 15.2 กู้จากแหล่งต่าง ๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) A151 A152
- [] 15.2.1 ญาติพี่น้อง [] 15.2.2 กู้ยืมนอกระบบ A1521 A1522
- [] 15.2.3 กองทุนหมู่บ้าน [] 15.2.4 กลุ่มออมทรัพย์ A1523 A1524
- [] 15.2.5 สหกรณ์การเกษตร [] 15.2.6 ธนาคารพาณิชย์ A1525 A1526
- [] 15.2.7 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) A1527
- [] 15.2.8 อื่นๆ (ระบุ)..... A1528

16. การเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

- [] 16.1 ไม่เคย [] 16.2 เคย จำนวน.....ครั้ง A161 A162
- [] 16.2.1 หน่วยงานราชการ ระบุ..... จำนวน.....ครั้ง A1621
- [] 16.2.2 บริษัทเอกชน ระบุ..... จำนวน.....ครั้ง A1622

17. แหล่งและระดับการได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

โดย 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูข้าว	ระดับการได้รับความรู้					รหัส
	1	2	3	4	5	
1. สื่อบุคคล						
1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ						☐ A1711
1.2 อาสาสมัครเกษตร						☐ A1712
1.3 พนักงานส่งเสริมการเกษตรของ บริษัทเอกชน						☐ A1713
1.4 ญาติพี่น้อง						☐ A1714
1.5 เจ้าของร้านจำหน่ายสารเคมีและปุ๋ย						☐ A1715
1.6 เกษตรกรที่ปลูกข้าวแปลงข้างเคียง						☐ A1716
1.7 เพื่อนบ้าน						☐ A1717
1.8 อื่นๆ (ระบุ)						☐ A1718
2. สื่อมวลชน						
2.1 โทรทัศน์						☐ A1721
2.2 วิทยุกระจายเสียง						☐ A1722
2.3 อินเทอร์เน็ต						☐ A1723

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูข้าว	ระดับการได้รับความรู้					รหัส
	1	2	3	4	5	
2.4 หอกระจายข้าว						☐ A1724
2.5 หนังสือพิมพ์						☐ A1725
2.6 เอกสารวิชาการ						☐ A1726
2.7 แผ่นพับ/ใบปลิว						☐ A1727
2.8 วารสาร / นิตยสาร						☐ A1728
2.9 อื่นๆ (ระบุ)						☐ A1729

ตอนที่ 2 ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ถูกหรือผิด ตามความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

คำถาม	ถูก (1)	ผิด (2)	รหัส
ก. ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี			
1. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวเข้าสู่ร่างกายได้โดยทางปาก จมูกและผิวหนัง			☐ B1
2. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวมีพิษหลายระดับ สังเกตได้จากแถบสีบนฉลาก ถ้ามีพิษร้ายแรงจะมีแถบสีแดง			☐ B2
3. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวมีเฉพาะของเหลวเท่านั้น			☐ B3
ข. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวที่ถูกต้อง			
4. การฉีดพ่นป้องกันกำจัดศัตรูข้าวควรผสมสารเคมีหลายๆชนิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด และประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย			☐ B4
5. วิธีการฉีดพ่นสารเคมีที่ถูกต้องคือการฉีดพ่นในลักษณะเดินถอยหลัง			☐ B5
6. การฉีดพ่นสารเคมีควรใช้ความเร็วในการเดินประมาณ 1 ก้าวต่อวินาที			☐ B6
7. ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมี หากหัวฉีดอุดตันควรรีบแก้ปัญหาด้วยการใช้ปากเป่าทันที			☐ B7
8. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวบ่อยๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดได้ดีขึ้น			☐ B8

คำถาม	ถูก (1)	ผิด (2)	รหัส
9. หลังจากพ่นสารเคมีแล้วให้ปิดป้ายห้ามเข้าที่แปลงปลูก และบอกให้ทราบถึงวันที่ฉีดพ่นสารเคมี			☐ B9
10. สารเคมีที่เหลือจากการฉีดพ่นควรเก็บไว้ในถังฉีดพ่นเพื่อเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป โดยยังมีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดเหมือนเดิม			☐ B10
ค. ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว			
11. ควรเก็บสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวในที่แห้งและเย็น ให้พ้นจากแสงแดด			☐ B11
12. การฟุ้งกลบภษณะบรรจุสารเคมีควรมีระยะห่างอย่างน้อย 50 เมตรจากแหล่งน้ำและที่พักอาศัย			☐ B12
13. การขุดหลุมฝังภาชนะบรรจุสารเคมี ควรขุดลึกอย่างน้อย 1 เมตร และรองก้นหลุมด้วยปูนขาว			☐ B13
ง. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวในแปลงข้าวอย่างถูกต้องและเหมาะสม			
14. เมื่อพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเกิน 10 ตัว/กอ (1 ตัว/ต้น) จึงควรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าว			☐ B14
15. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชในแปลงข้าวปริมาณการใช้น้ำเพื่อผสมสารเคมีที่เหมาะสมคือ 80 ลิตรต่อไร่			☐ B15

ตอนที่ 3 การปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแต่ละครั้ง
โดย 2 = ปฏิบัติทุกครั้ง 1 = ปฏิบัติบางครั้ง 0 = ไม่ปฏิบัติ

ประเด็น	ระดับการปฏิบัติ			รหัส
	(2)	(1)	(0)	
ก. การปฏิบัติก่อนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว				
1. ตรวจสอบชนิดและปริมาณ ของศัตรูข้าวทุกครั้งก่อนการพ่นสารเคมี				☐ C1
2. เลือกซื้อสารเคมีจากร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายที่เชื่อถือได้ และมีใบอนุญาตจำหน่าย				☐ C2
3. เลือกซื้อและใช้สารเคมีตรงกับชนิดของโรค และแมลงศัตรูข้าว				☐ C3
4. ไม่ซื้อสารเคมีที่ภาชนะบรรจุชำรุด หรือไม่มีฉลากปิด				☐ C4
5. อ่านฉลากคำแนะนำให้ละเอียดก่อนการใช้สารเคมี				☐ C5
6. ผสมสารเคมีตามคำแนะนำบนฉลากอย่างเคร่งครัด				☐ C6
7. ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องพ่นสารเคมีทุกครั้งก่อนใช้งาน				☐ C7
ข. การปฏิบัติระหว่างการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว				
8. สวมหน้ากากป้องกัน ถูมือ รองเท้าบูท และเสื้อผ้าปกปิดร่างกายให้มิดชิดในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมี				☐ C8
9. ฉีดพ่นสารเคมีในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น เช้า หรือ เย็น				☐ C9
10. ไม่สูบบุหรี่ ดื่มน้ำ รับประทานอาหาร ในระหว่างการใช้สารเคมี				☐ C10
11. ระมัดระวังไม่ให้ละอองสารเคมีปลิวเข้าหาตัวคน สัตว์เลี้ยง และอาหาร				☐ C11
12. อยู่เหนือลมในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว				☐ C12
13. หยุดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวทันทีที่มีลมพัดแรง				☐ C13
14. หยุดพ่นสารเคมีทันที เมื่อมีอาการวิงเวียน ปวดศีรษะ ตาพร่า อาเจียน หรือมีผื่นตามผิวหนัง				☐ C14

ประเด็น	ระดับการปฏิบัติ			รหัส
	(2)	(1)	(0)	
ค. การปฏิบัติหลังการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว				
15. ไม่เทสารเคมี หรือล้างภาชนะบรรจุสารเคมี ลงในแม่น้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ				☐ C15
16. ไม่นำภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว นำไปใช้ต่อ				☐ C16
17. ทำลายภาชนะที่บรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้วโดยการเผาหรือฝังดิน				☐ C17
18. เก็บสารเคมี และอุปกรณ์ฉีดพ่นสารเคมีไว้ในที่มิดชิด ห่างจากเด็กและสัตว์เลี้ยง				☐ C18
19. อาบน้ำทำความสะอาดร่างกายให้สะอาด ทันทีที่ฉีดพ่นสารเคมีเสร็จ				☐ C19
20. ไม่ซักเสื้อผ้าที่สวมขณะฉีดพ่นสารเคมี รวมกับเสื้อผ้าอื่นๆ				☐ C20

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นว่าเป็นระดับความรุนแรงของปัญหาเพียงข้อเดียว

โดย 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					รหัส
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1. ด้านความรู้ในการใช้สารเคมี						
1.1 ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม						☐ D111
1.2 ซื่อสารเคมีอ่านยาก ไม่สามารถจดจำได้						☐ D112
1.3 ไม่เข้าใจวงจรชีวิตของแมลงศัตรูข้าว						☐ D113
1.4 ไม่รู้จักแมลงศัตรูข้าว และ โรคข้าว						☐ D114
1.5 ไม่เข้าใจระดับการทำลายของแมลงศัตรูข้าวและโรคข้าวที่เป็นระดับความเสียหายที่สมควรตัดสินใจฉีดพ่นสารเคมี						☐ D115
1.6 ไม่มีหน่วยงานที่เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง						☐ D116
1.7 อื่นๆ (ระบุ).....						☐ D117

ปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					รหัส
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
2. ด้านการปฏิบัติ ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว						
2.1 การสวมใส่เครื่องป้องกันสารเคมีส่งผลให้ทำงานไม่สะดวก						☐ D121
2.2 อัตราส่วนที่ระบุไว้ในฉลากไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลงได้หมด จึงต้องผสมมากกว่าที่ฉลากระบุไว้เสมอ						☐ D122
2.3 การมีพื้นที่ปลูกจำนวนมากเป็นเหตุให้ต้องรีบเร่งในฉีดพ่นให้แล้วเสร็จ						☐ D123
2.4 การมีแมลงศัตรูข้าวหรือโรคข้าวหลายชนิดในระยะเดียวกันเป็นเหตุให้ต้องผสมสารเคมีหลายประเภทเพื่อความเฉพาะเจาะจง						☐ D124
2.5 อ่านวิธีการใช้สารเคมีไม่เข้าใจ						☐ D125
2.6 แมลงศัตรูข้าวคือยา						☐ D126
2.7 การแพ้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวขณะปฏิบัติงาน						☐ D127
2.8 อื่นๆ (ระบุ).....						☐ D128
3. ด้านการเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว						
3.1 ไม่มีสถานที่เก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแบบมิดชิด						☐ D131
3.2 ไม่มีความรู้ถึงวิธีการทำลายภาชนะบรรจุ						☐ D132
3.3 ไม่เก็บสารเคมีตามคำแนะนำ						☐ D133
3.4 ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการฝักกลบตามวิธีการทำลายภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ						☐ D134
3.5 การทำลายภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวที่ใช้แล้วตามหลักวิชาการ เป็นเรื่องยุ่งยาก และเสียเวลา						☐ D135

4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นว่าเป็นระดับความเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเพียงข้อเดียว โดย

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ	ระดับความเห็นด้วย					รหัส
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1. สำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพงควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูข้าว อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง						☐ D21
2. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสันกำแพงควรจัดงบประมาณให้มีการเจาะเลือดเพื่อตรวจหาสารพิษตกค้างในร่างกาย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง						☐ D22
3. ภาคเอกชนควรให้ความสำคัญกับการปลูกข้าวปลอดภัย เช่น การรับซื้อผลผลิตในราคาที่แตกต่างกับข้าวทั่วไป						☐ D23
4. ภาครัฐควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการปลูกข้าวปลอดภัย เช่น การตรวจสอบสารพิษตกค้างในผลผลิต						☐ D24
5. ภาครัฐควรออกมาตรการให้บริษัทที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เคมีเกษตร แนะนำการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย แก่เกษตรกร						☐ D25
6. ภาครัฐควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์วิธีกำจัดศัตรูข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์หรือวิธีการอื่นๆ เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต ทำให้ปลอดภัยต่อเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม						☐ D26
7. ภาครัฐควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูข้าวอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ ผ่านสื่อต่างๆอย่างทั่วถึง						☐ D27
8. ภาครัฐควรควบคุมราคาสารเคมีกำจัดศัตรูข้าว ไม่ให้บริษัทเอกชนจำหน่ายสารเคมีกำจัดศัตรูข้าวในราคาที่สูงเกินไป						☐ D28

ขอขอบพระคุณเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอสันกำแพงทุกท่าน

ผู้สัมภาษณ์ นายอภิชัย คำรินทร์
วัน.....เดือน.....ปี.....

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์สำหรับเกษตรกร

(แบบสัมภาษณ์สำหรับเกษตรกร)

เลขที่แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้ ต้องการศึกษานโยบายการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก คำตอบจากการสัมภาษณ์จะใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความร่วมมือท่านให้ข้อมูลตามจริง และผู้วิจัยขอขอบคุณท่าน ในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างสูง โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทั่วไป และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ

 A1 1. ชาย 2. หญิง

2. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี (เกิน 6เดือน ให้นับเป็น 1 ปี)

 A2

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่านคือ

 A3 1. ไม่ได้รับการศึกษา 2. ประถมศึกษา 3. มัธยมศึกษาตอนต้น(ม.ศ.3 หรือ ม.3) 4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า(ปวช.) 5. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) 6. ปริญญาตรี 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. การประกอบอาชีพหลักของท่านคือ(เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

 A4

2.5 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2.6 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร A1025 A1026

2.7 กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน 2.8 อื่นๆ(ระบุ)..... A1027 A1028

11. ท่านขึ้นทะเบียนเกษตรกรมาแล้ว จำนวน ปี A11

12. ท่านเคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลหรือไม่

1. ไม่เคย A121

2. เคย(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2.1 โครงการประกันรายได้เกษตรกรปี 2552/53 A1221

2.2 โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2555/56 A1222

2.3 โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2555/56 A1223

2.4 โครงการมาตรการแทรกแซงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2556/57 A1224

2.5 โครงการแก้ไขปัญหาภัยพาราทั้งระบบ ปี 2557 A1225

2.6 การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร A1226

2.7 โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร A1227

2.8 มาตรการช่วยเหลือเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (ไร่ละ 1,000) 1228

2.9 อื่นๆ (ระบุ)..... A921

13. แหล่งข่าวและระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้น

ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

5 = รับข้อมูลมากที่สุด 4 = รับข้อมูลมาก

3 = รับข้อมูลปานกลาง 2 = รับข้อมูลน้อย

1 = รับข้อมูลน้อยที่สุด

แหล่งข้อมูล	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
ติดต่อบุคคล						
13.1 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (เกษตรตำบล)						A131
13.2 ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน)						A132
13.3 เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล						A133
13.4 เพื่อนบ้าน						A134
13.5 อื่นๆ(ระบุ)						A135
สื่อกลุ่ม						
13.6 การประชุม						A136
13.7 การสัมมนา						A137
13.8 การฟังบรรยาย						A138
สื่อมวลชน						
13.9 เอกสารของหน่วยราชการอื่นๆ						A139
13.10 หนังสือพิมพ์						A1310
13.11 หนังสือวารสารอื่นๆ						A1311
13.12 วิทยุกระจายเสียง						A1312
13.13 โทรทัศน์						A1313
13.14 หอกระจายข่าว						A1314
13.15 อินเทอร์เน็ต						A1315
13.16 แอปพลิเคชัน Line						A1316
13.17 อื่นๆ (ระบุ)						A1317

15. ระดับการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

A15

1. ไม่เคยเข้าร่วม
2. เข้าร่วมเป็นบางครั้ง
3. เข้าร่วมทุกครั้ง

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

คำชี้แจงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางตามความรู้ ความเข้าใจ หรือความคิดเห็นของท่าน
ที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

ประเด็น	ถูก (1)	ผิด (2)	รหัส
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข			
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบกิจการเกษตรของครัวเรือนเกษตร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว			☐ B1
1.2 ผู้ทำการเกษตรจะสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ ต้องประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลักเท่านั้น			☐ B2
1.3 ครัวเรือนเกษตร 1 ครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้มากกว่า 1 คน			☐ B3
1.4 เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้			☐ B4
1.5 กรณีขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก			☐ B5
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน			
2.1 ผู้ที่วางแผนจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้			☐ B6
2.2 บัตรประจำตัวประชาชนอย่างเดียวสามารถใช้เป็นหลักฐานขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ได้			☐ B7
2.3 การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น			☐ B8
2.4 การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้าน หรือสระน้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย			☐ B9
2.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง แต่ไม่ต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องก็ได้			☐ B10

ประเด็น	ถูก (1)	ผิด (2)	รหัส
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ			
3.1 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร			☐ B11
3.2 หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่างๆ ด้านการเกษตรของรัฐบาลได้			☐ B12
3.3 หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ			☐ B13
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขอสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของรัฐให้คนอื่นได้			☐ B14
3.5 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการ อย่างไม่มีเงื่อนไข			☐ B15
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่			
4.1 กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร			☐ B16
4.2 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแบบรับขึ้นทะเบียน คือ นายอำเภอ			☐ B17
4.3 พยาน ที่ลงรายชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบค.) หมายถึง ใครก็ได้ที่รู้จักกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน			☐ B18
4.4 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน			☐ B19
4.5 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลง			☐ B20

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นท่านที่มีต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ท่านเห็นด้วยอยู่ในระดับใด

- 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก
3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย
1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ						☐ C1
1.2 เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี						☐ C2
1.3 คราวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง						☐ C3
1.4 คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือน สามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน						☐ C4
1.5 เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ทั้งพื้นที่ทำการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่มีเอกสารสิทธิ์						☐ C5
1.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (แปลงที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด)						☐ C6
1.7 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูล						☐ C7
1.8 เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267						☐ C8
1.9 ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองเป็นพยานด้วย						☐ C9

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.10 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน						☐ C10
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						
2.1 เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมายด้วยตัวเอง						☐ C11
2.2 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน						☐ C12
2.3 ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง						☐ C13
2.4 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้						☐ C14
2.5 เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้อง ยืนยันข้อมูล และลงรายมือชื่อเป็นผู้ตรวจสอบและรับขึ้นทะเบียน						☐ C15
2.6 เกษตรกรที่ไม่สามารถมาปรับปรุงข้อมูลขึ้นทะเบียนด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่ออยู่ใน ทบก.เป็นผู้ขอขึ้นแทน						☐ C16
2.7 พื้นที่เช่า ขึ้นทะเบียนได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้						☐ C17

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
2.8 เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร						☐ C18
2.9 เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียน ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้านเป็นเวลา 3 วัน						☐ C19
2.10 เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด						☐ C20
2.11 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS						☐ C21
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร						☐ C22
3.2 หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้						☐ C23
3.3 หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ						☐ C24
3.4 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน ควรได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน						☐ C25

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
3.5 ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่จะกำหนดขึ้น						☐ C26
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน						☐ C27
4.2 ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบท้ายที่เกษตรกรนำมายื่นอย่างละเอียดรอบคอบ						☐ C28
4.3 ต้องสามารถชี้แจงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้						☐ C29
4.4 ต้องสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้						☐ C30

**ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
จังหวัดพิษณุโลก**

1. ปัญหาของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียน
 และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่าอยู่ในระดับใด

5 = มีปัญหามากที่สุด

4 = มีปัญหามาก

3 = มีปัญหปานกลาง

2 = มีปัญหาน้อย

1 = มีปัญหาน้อยที่สุด

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข						☐ D1
1.2 ช่วงระยะเวลาการรับขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนไม่ชัดเจน						☐ D2
1.3 ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนเยอะ						☐ D3
1.4 ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ตั้งแปลง						☐ D4
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						
2.1 แบบคำร้อง (ทบก.) ไม่เหมาะสม						☐ D5
2.2 แบบคำร้อง (ทบก.) มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย						☐ D6
2.3 ความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน						☐ D7
2.4 ขั้นตอนในการดำเนินการเยอะ						☐ D8
2.5 ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า						☐ D9
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน						☐ D10
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ						☐ D11
3.3 อื่นๆ ระบุ.....						☐ D12
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ						☐ D13
4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ						☐ D14
4.3 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ขอรับบริการ						☐ D15
4.4 การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ						☐ D16
4.5 การแจ้งแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่						☐ D17
4.6 การตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ						☐ D18

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

2.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

2.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

2.4 การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่

(แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่)

เลขที่แบบสัมภาษณ์ □□□

แบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้ ต้องการศึกษานโยบายการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก คำตอบจากการสัมภาษณ์จะใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความร่วมมือท่านให้ข้อมูลตามจริง และผู้วิจัยขอขอบคุณท่านในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างสูง โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

A1

2. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี (เกิน 6เดือน ให้นับเป็น 1 ปี)

A2

3. ระดับ

A3

1. ปฏิบัติการ

2. ชำนาญการ

3. ชำนาญการพิเศษ

4. อื่นๆ (ระบุ).....

4. ประสบการณ์ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร ปี

A4

5. ท่านรับผิดชอบเกษตรกรจำนวน.....ครัวเรือน

A5

6. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่านคือ

A6

1. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. อื่น ๆ (ระบุ).....

7. การประกอบอาชีพพรองของท่านคือ

1. ไม่มีอาชีพพรอง A71

2. มีอาชีพพรอง ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ประกอบการเกษตร 2. รับจ้างทั่วไป A721 A722

3. ประกอบธุรกิจการค้า 4. อื่น ๆ (ระบุ)..... A723 A724

8. แหล่งข่าวและระดับการรับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล

ทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

5 = รับข้อมูลมากที่สุด

4 = รับข้อมูลมาก

3 = รับข้อมูลปานกลาง

2 = รับข้อมูลน้อย

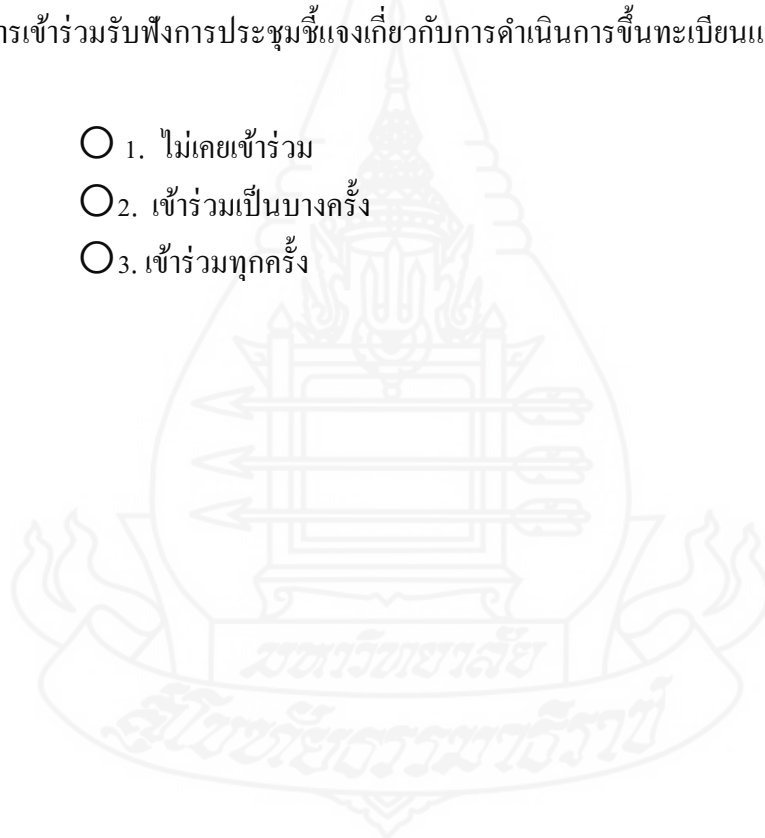
1 = รับข้อมูลน้อยที่สุด

แหล่งข้อมูล	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
สื่อบุคคล						
8.1 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรส่วนกลาง (กสก.)						☐ A81
8.2 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (จังหวัด)						☐ A82
8.3 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (เกษตรอำเภอ)						☐ A83
8.4 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (เกษตรตำบล)						☐ A84
8.5 อื่นๆ (ระบุ).....						☐ A85
สื่อกิจกรรม						
8.6 การประชุม						☐ A86
8.7 การสัมมนา						☐ A87
8.8 การฟังบรรยาย						☐ A88
สื่อมวลชน						
8.9 เอกสารของหน่วยราชการอื่นๆ						☐ A89
8.10 หนังสือพิมพ์						☐ A810
8.11 หนังสือวารสารอื่นๆ						☐ A811

แหล่งข้อมูล	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
8.12 วิทยุกระจายเสียง						☐ A812
8.13 โทรทัศน์						☐ A813
8.14 อินเทอร์เน็ต						☐ A814
8.15 แอปพลิเคชัน Line						☐ A815
8.16 แอปพลิเคชัน Facebook						☐ A816
8.17 อื่นๆ (ระบุ).....						☐ A817

9. ระดับการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกร A9

1. ไม่เคยเข้าร่วม
2. เข้าร่วมเป็นบางครั้ง
3. เข้าร่วมทุกครั้ง

ตอนที่ 2 ความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล

ทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางตามความรู้ ความเข้าใจ หรือความคิดเห็นของท่าน
ที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

ประเด็น	ถูก (1)	ผิด (2)	รหัส
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข			
1. ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการ ประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของ ที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว			☐ B1
2. ผู้ทำการเกษตรจะสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ ต้องประกอบกิจกรรม การเกษตรเป็นอาชีพหลักเท่านั้น			☐ B2
3. ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้มากกว่า 1 คน			☐ B3
4. เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ สามารถขึ้นทะเบียน เกษตรกรได้			☐ B4
5. กรณีขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียน ณ สำนักงาน เกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก			☐ B5
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน			
6. ผู้ที่วางแผนว่าจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำ ไม่สามารถขึ้น ทะเบียนเกษตรกรได้			☐ B6
7. บัตรประจำตัวประชาชนอย่างเดียวสามารถใช้เป็นหลักฐานขอขึ้น ทะเบียนเกษตรกรได้			☐ B7
8. การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้ง เท่านั้น			☐ B8
9. การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกต้องไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีบ้าน หรือสระ น้ำในแปลงนั้น ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย			☐ B9

ประเด็น	ถูก (1)	ผิด (2)	รหัส
10. ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง แต่ไม่ต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องก็ได้			☐ B10
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ			
11. ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร			☐ B11
12. หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่างๆ ด้านการเกษตรของรัฐบาลได้			☐ B12
13. หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรประจำปีเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ			☐ B13
14. ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถมอบสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของรัฐให้คนอื่นได้			☐ B14
15. ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการ อย่างไม่มีเงื่อนไข			☐ B15
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่			
16. กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร			☐ B16
17. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแบบรับขึ้นทะเบียน คือ นายอำเภอ			☐ B17
18. พยาน ที่ลงลายมือชื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแบบคำร้อง (ทบก.) หมายถึง ใครก็ได้ที่รู้จักกิจกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน			☐ B18
19. คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน			☐ B19
20. คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิคัดที่ตั้งแปลง			☐ B20

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นท่านที่มีต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่าท่านเห็นด้วยอยู่ในระดับใด

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ						☐ C1
1.2 เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี						☐ C2
1.3 คราวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง						☐ C3
1.4 คราวเรือนเกษตรกร 1 คราวเรือน สามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน						☐ C4
1.5 เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ทั้งพื้นที่ทำการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่มีเอกสารสิทธิ์						☐ C5
1.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (แปลงที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด)						☐ C6
1.7 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูล						☐ C7
1.8 เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267						☐ C8
1.9 ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองเป็นพยานด้วย						☐ C9

แหล่งข้อมูล	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.10 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน						☐ C10
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						
2.1 เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมายด้วยตัวเอง						☐ C11
2.2 ผู้ขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเตรียมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้านมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน						☐ C12
2.3 ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง						☐ C13
2.4 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้						☐ C14
2.5 เกษตรอำเภอดูตรวจสอบความถูกต้อง ยืนยันข้อมูล และลงรายชื่อเป็นผู้ตรวจสอบและรับขึ้นทะเบียน						☐ C15
2.6 เกษตรกรที่ไม่สามารถมาปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียนด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่ออยู่ใน ทบก.เป็นผู้ขอขึ้นแทน						☐ C16
2.7 พื้นที่เช่า ขึ้นทะเบียนได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้						☐ C17

แหล่งข้อมูล	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
2.8 เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร						☐ C18
2.9 เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูล/ขึ้นทะเบียน ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้านเป็นเวลา 3 วัน						☐ C19
2.10 เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด						☐ C20
2.11 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS						☐ C21
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร						☐ C22
3.2 หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้						☐ C23
3.3 หากเกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียน หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน จะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ						☐ C24
3.4 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน ควรได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน						☐ C25
3.5 ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่จะกำหนดขึ้น						☐ C26

แหล่งข้อมูล	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน						☐ C27
4.2 ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบมายื่นที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ						☐ C28
4.3 ต้องสามารถชี้แจงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้						☐ C29
4.4 ต้องสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้						☐ C30

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

จังหวัดพิษณุโลก

1. ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียน

และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่าอยู่ในระดับใด

5 = มีปัญหามากที่สุด

4 = มีปัญหามาก

3 = มีปัญหาปานกลาง

2 = มีปัญหาน้อย

1 = มีปัญหาน้อยที่สุด

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข						☐ D1
1.2 ช่วงระยะเวลาการรับขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนไม่ชัดเจน						☐ D2
1.3 ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนเยอะ						☐ D3
1.4 ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ตั้งแปลง						☐ D4
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						
2.1 แบบคำร้อง (ทบก.) ไม่เหมาะสม						☐ D5
2.2 แบบคำร้อง (ทบก.) มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย						☐ D6
2.3 ขั้นตอนในการดำเนินการเยอะ						☐ D7
2.4 ระบบการบันทึกข้อมูลประมวลผลช้า						☐ D8
2.5 ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า						☐ D9
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน						☐ D10
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ						☐ D11
3.3 อื่นๆ ระบุ.....						☐ D12

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. การมีส่วนร่วมของเกษตรกร						
4.1 เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร						☐ D13
4.2 เกษตรกรไม่มีเวลาเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เมื่อมีการนัดหมาย						☐ D14
4.3 การเดินทางจากบ้านเกษตรกรถึงสำนักงานเกษตรอำเภอที่เกษตรกรต้องไปแจ้งขึ้นทะเบียนมีระยะทางไกล						☐ D15
4.4 เกษตรกรคิดว่าการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรทำให้เสียเวลาในการทำภารกิจอย่างอื่น						☐ D16
4.5 เกษตรกรไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร						☐ D17
4.6 เกษตรกรคิดว่าขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก						☐ D18

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

2.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน
เกษตรกร

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 อื่นๆ (ระบุ)

.....

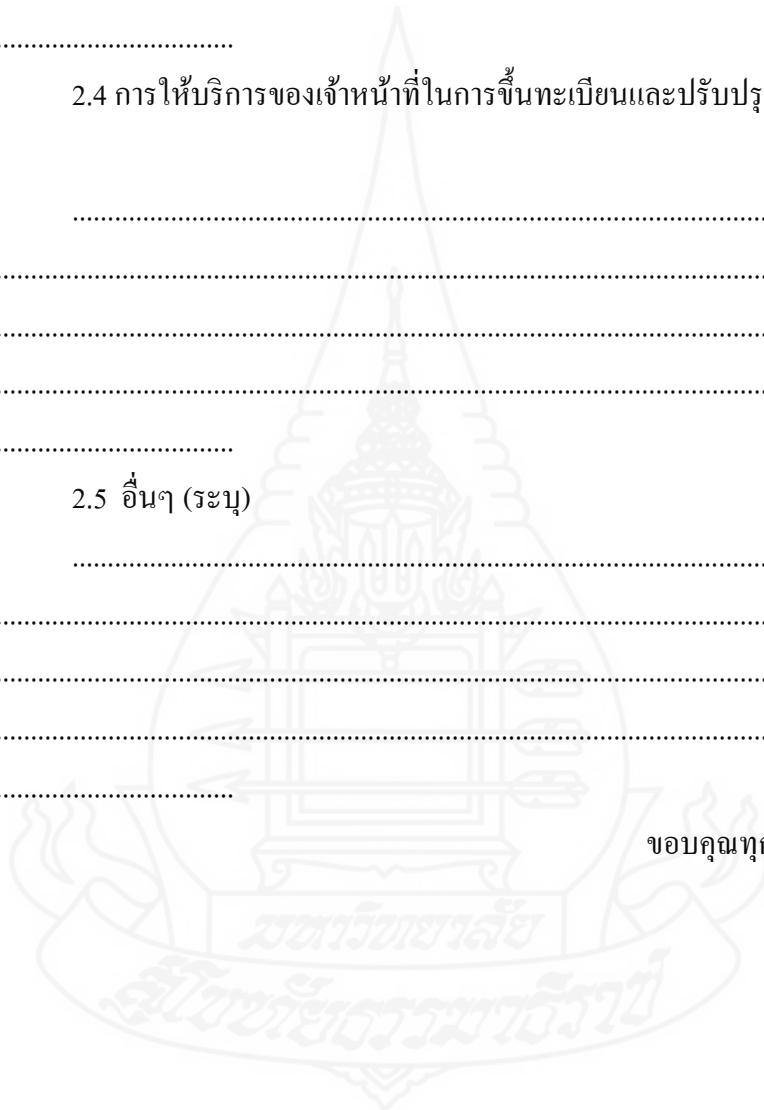
.....

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

ประเด็นสนทนากลุ่มย่อย สำหรับเกษตรกร

(สำหรับเกษตรกร)

ประเด็นสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)**แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก**

1. ท่านได้เข้าร่วมในการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรทุกครั้งที่มีการนัดหมายหรือไม่ และหากท่านไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ท่านมีวิธีการอย่างไรในการรับรู้ข่าวสารจากการประชุมในครั้งนั้น
2. ท่านมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากน้อยเพียงใด และหากเกิดข้อสงสัยท่านจะขอคำแนะนำจากใคร เพราะอะไร
3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน
 - การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
 - การบริการในการรับขึ้นทะเบียน
 - การตรวจสอบการถือครองพื้นที่ และวัดพิศัดแปลง
 - การบันทึกข้อมูลในระบบ และการพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร
4. ท่านมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในด้านใดบ้าง อย่างไร
 - การประชาสัมพันธ์
 - หลักเกณฑ์และเงื่อนไข
 - ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน
 - ประโยชน์ที่ได้รับ
 - การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
5. ท่านคิดว่าการขึ้นทะเบียนเกษตรกร/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็นโครงการที่ดีหรือไม่อย่างไร
6. ท่านพบปัญหาใดบ้างในการการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และท่านคิดว่าสาเหตุของปัญหานั้นคืออะไร และท่านมีวิธีแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

7. ท่านมีข้อเสนอแนะใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

7.1 ข้อเสนอแนะระดับตำบล

.....

.....

.....

7.2 ข้อเสนอแนะระดับอำเภอ

.....

.....

.....

7.3 ข้อเสนอแนะระดับจังหวัด

.....

.....

.....

7.4 ข้อเสนอแนะระดับกรม

.....

.....

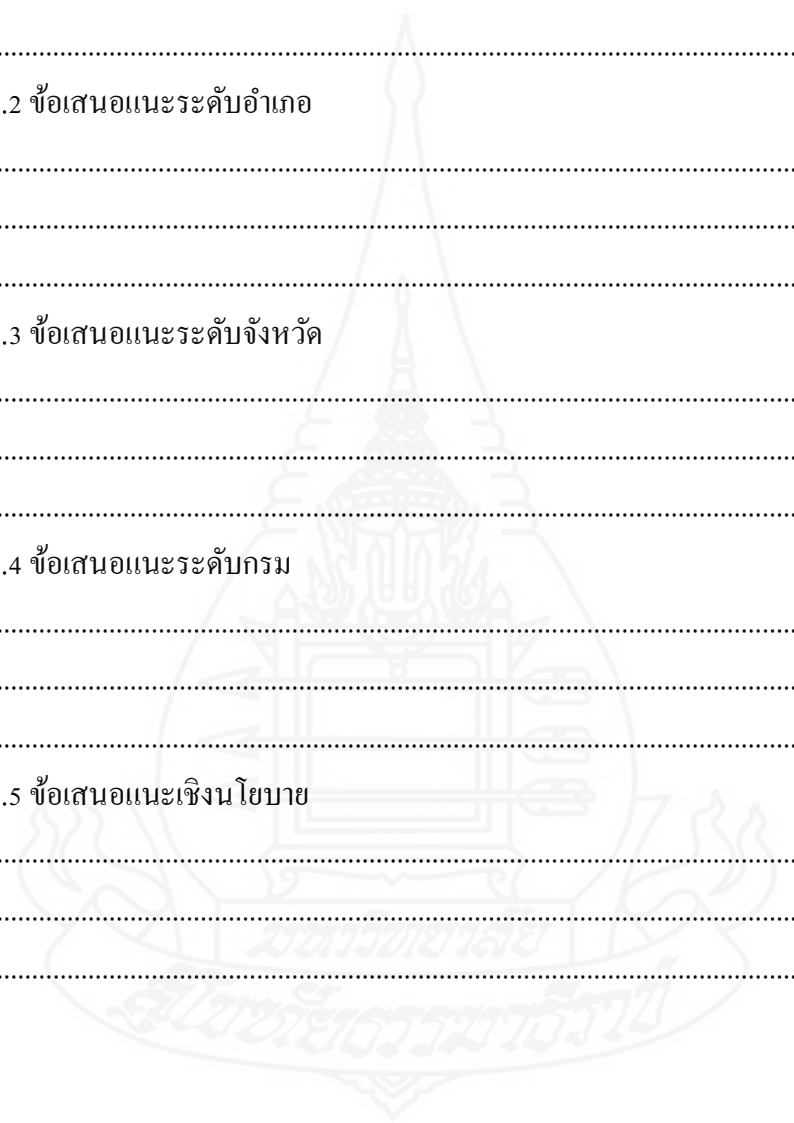
.....

7.5 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

.....

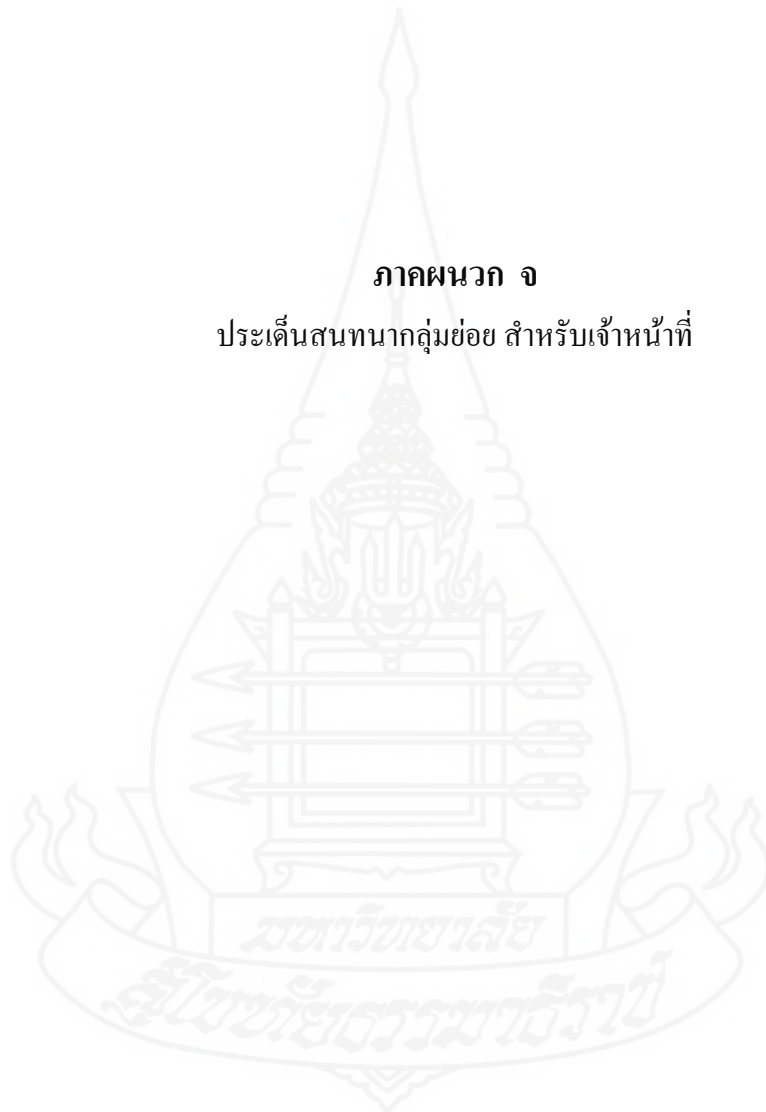
.....

.....

ภาคผนวก จ

ประเด็นสนทนากลุ่มย่อย สำหรับเจ้าหน้าที่

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ประเด็นสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)

แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก

1. เกษตรกรในพื้นที่ความรับผิดชอบของท่านให้ความร่วมมือในการดำเนินการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้แก่เกษตรกรอย่างไรบ้าง เพื่อให้เข้าถึงเกษตรกรได้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

3.1 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

.....

.....

.....

3.2 กระบวนการในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

3.3 การตรวจสอบการถือครองพื้นที่ และวัดพิกัดแปลง

.....

.....

.....

3.4 การบันทึกข้อมูลในระบบ และการพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการขึ้นทะเบียนเกษตรกร/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็น โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร และองค์กรของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านพบปัญหาใดบ้างในการการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และท่านคิดว่าสาเหตุของปัญหานั้นคืออะไร และท่านมีวิธีแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านมีข้อเสนอแนะใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

6.1 ข้อเสนอแนะระดับตำบล

.....

.....

.....

6.2 ข้อเสนอแนะระดับอำเภอ

.....

.....

.....

6.3 ข้อเสนอแนะระดับจังหวัด

.....

.....

.....

6.4 ข้อเสนอแนะระดับกรม

.....

.....

.....

6.5 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ

เฉลยคำตอบ ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

เฉลยคำตอบ ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร

ประเด็น	คำตอบ	
	ถูก	ผิด
ก. ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี		
1. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวเข้าสู่ร่างกายได้โดยทางปาก จมูกและผิวหนัง	✓	
2. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวมีพิษหลายระดับ สังเกตได้จากแถบสีบนฉลาก ถ้ามีพิษร้ายแรงจะมีแถบสีแดง	✓	
3. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวมีเฉพาของเหลวเท่านั้น คำเฉลย : มีทั้งชนิดผง หรือเม็ด ของเหลว หรือแก๊ส		✓
ข. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวที่ถูกต้อง		
4. การฉีดพ่นป้องกันกำจัดศัตรูข้าวควรผสมสารเคมีหลายๆชนิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด และประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย คำเฉลย : ไม่ควรผสมสารเคมีหลายๆชนิดเข้าด้วยกัน เพราะสารเคมีบางชนิดเมื่อผสมกันจะทำให้คุณสมบัติเปลี่ยนไป		✓
5. วิธีการฉีดพ่นสารเคมีที่ถูกต้องคือการฉีดพ่นในลักษณะเดินถอยหลัง	✓	
6. การฉีดพ่นสารเคมีควรใช้ความเร็วในการเดินประมาณ 1 ก้าวต่อวินาที	✓	
7. ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมี หากหัวฉีดอุดตันควรรีบแก้ปัญหาด้วยการใช้ปากเป่าทันที คำเฉลย : ห้ามใช้ปากเป่า ควรใช้ไม้หรือลวดเล็กๆ เขี่ยสิ่งที่อุดตันออก ล้างน้ำให้สะอาด หรือเปลี่ยนหัวฉีดใหม่		✓
8. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวบ่อยๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดได้ดีขึ้น คำเฉลย : ควรตรวจสอบระดับความเสียหายทางเศรษฐกิจ ก่อนพ่นสารเคมีทุกครั้ง		✓
9. หลังจากพ่นสารเคมีแล้วให้ปิดป้ายห้ามเข้าที่แปลงปลูก และบอกให้ทราบถึงวันที่ฉีดพ่นสารเคมี	✓	

เฉลยคำตอบ (ต่อ)

ข. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวที่ถูกต้อง (ต่อ)		
10. สารเคมีที่เหลือจากการฉีดพ่นควรเก็บไว้ในถังฉีดพ่นเพื่อเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป โดยยังมีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดเหมือนเดิม คำเฉลย : เมื่อผสมสารเคมีแล้ว ควรใช้ให้หมดภายในครั้งเดียว		✓
ค. ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว		
11. ควรเก็บสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวในที่แห้งและเย็น ให้พ้นจากแสงแดด	✓	
12. การฟุ้งกลบภาชนะบรรจุสารเคมีควรมีระยะห่างอย่างน้อย 50 เมตร จากแหล่งน้ำและที่พักอาศัย	✓	
13. การขุดหลุมฝังภาชนะบรรจุสารเคมี ควรขุดลึกอย่างน้อย 1 เมตร และรองกันหลุมด้วยปูนขาว	✓	
ง. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวในแปลงข้าวอย่างถูกต้องและเหมาะสม		
14. เมื่อพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเกิน 10 ตัว/กอ (1 ตัว/ต้น) จึงควรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าว	✓	
15. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชในแปลงข้าวปริมาณการใช้น้ำเพื่อผสมสารเคมีที่เหมาะสมคือ 80 ลิตรต่อไร่	✓	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางศศกร บุญยานันท์
วัน เดือน ปีเกิด	21 มกราคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอสี จังหวัดลำพูน
ประวัติการศึกษา	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 2551
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร โลก
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ

